Leto VII., štev 59 | Ljubljana, petek 12. marca 1926 | Poštnina pavšalirana. | Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 11. marca.

Vsakodnevne brzojavke iz Beograda javljajo vedno nove podrobnosti in navidezne malenkosti, ki pa so karakteristične za ocenjenje političnega položaja. Večina vesti o načrtih vlade in njenih skupin spada seveda na polje manj ali več resnih kombinacij, a za vsemi se vendar skriva jedro našega celokupnega notranjepolitičnega problema, ki ga sporazum RR ni rešil, temveč le še bolj kompliciral.

Predvsem je tu na vseh straneh **globoko razočaranje.** Tudi nasprotniki režima RR so pričakovali, da bo radićevsko-radikalska vlada, razpolagajoč z naravnost ogromno parlamentarno večino, vsaj na zakonodajnem polju kaj koristnega storila. Nada, da bo naša zakonodajna mašinerija, oproščena skrbi za glasove, pričela redno delati, se ni uresničila. Ta ogromna parlamentarna večina je povsem inertna, nesposobna in lena, iz njenih vrst ni prišla nobena ideja, noben predlog, nobena inicijativa, ona je celo kot mehanični glasovalni stroj najslabše kakovosti. Udeležba radićevcev na vladi se je mnogim zdela kot garancija, da bo vsled njihove številčne moči v državni upravi jačje se uveljavil interes takozvanih prečanskih krajev. Nič od tega vsega! Nasprotno. Nikdar se v državni upravi (in sedanji proračun to nadvse jasno dokazuje!) ni tako brezobzirno zanemarjal princip enakopravnosti in splošnosti, kakor v eri gospoda Radića. Udeležba radićevcev na vladi je ozkosrčnost in brezbrižnost radikalov za izvensrbske, odnosno izvensrbijanske zadeve le povečala. Upropastila pa je tudi ugled in veljavo hrvatskih politikov — ne le na škodo Hrvatom, temveč na škodo celokupnemu narodu.

Razočaranje pa ni nič manjše v sami vladni večini, ki vedno jasnejše čuti, da s svojim režimom spodkopuje svoje lastne strankarske temelje v narodu. Upor radikalskega kluba proti novim amandmanom, ki naj z eno potezo izbrišejo «prištedene» milijone budžeta ter proračun napnejo do nebotičnih višin, stalni spori med posameznimi grupami in klikami v radikalni stranki, grdi incidenti z Radićem, ki se navidez poravnajo, a ostanejo dejansko otvorjene rane, očividna onemoglost starega Pašića, ki mu nikjer ni najti dovolj jakega in avtoritativnega naslednika, vse to vnaša v vladine vrste ono stalno nervoznost, ki je znak nevzdržnega stanja. Režim RR je bil od začetka le kolos na glinastih nogah, ki se zdaj polagoma seseda in lomi. Nihče ne dvomi, da se bližamo njegovemu padcu.

Vse akcije in intrige, o katerih čujemo, so le priprave za novo situacijo. Vsakdo čuti, da bo s sprejetjem budžeta nastopil kritični trenutek. Kakor vse kaže, se bo kriza razvila na vprašanju samega Radića. Njegovi neurejenosti in nelojalnosti pripisujejo glavno krivdo. Z njim nihče več ne mara. Nekateri radikalski prvaki še vedno menijo, da izločitev Radića še ne pomenja nujno tudi prekinjenja z radićevci. V tem se gotovo varajo. Drugi faktorji gledajo, kakor se zdi, na razvoj dogodkov bolj trezno in pripravljajo novo kombinacijo. A težave so ogromne, ker v opoziciji (razen morda klerikalcev, ki pa nikjer ne prihajajo v poštev) ni nikogar, ki bi hotel biti rezerva, da radikali nadaljujejo svojo dosedanjo politiko. Karakteristično pri tem je, da se nove kombinacije delajo z izločitvijo Pašića. Kakor se na eni strani smatra nadaljno sodelovanje g. Radića za nemogoče, tako se na drugi strani izključuje g. Pašića radi njegove starosti in še drugih, globokejših razlogov. Pašić zopet meni, da je sicer res, da radićevci brez Radića ne gredo v vlado, a da je tudi njegova avtoriteta v radikalskem klubu še vedno tako močna, da brez njega, odnosno proti njemu NRS ne gre nikamor. Zato je uverjen, da bo obveljala njegova. Mnogi pojavi pa kažejo, da se moti in da njegova solucija, razpust parlamenta in nove volitve pod njegovim vodstvom, ne bo zmagala.

Ne da se reči, kako se bodo dogodki prihodnje tedne razvijali. Gotovo ne bo manjkalo poskusov, da se današnje stanje podaljša, zlasti dokler ni konkretnih izgledov za povoljno rešitev krize. Čim daljša odgoditev parlamenta se zdi mnogim prav umestno sredstvo za ublaženje položaja. Ti politični Eskulapi opazujejo simptome in študirajo, kako bi s palijativnimi sredstvi zadržali bolezen, ne vidijo pa, da kriza izvira iz bistvene pogreške, ki se ji pravi »sporazum RR« in da se da izlečiti le z odstranitvijo bacila nesposobnosti, politične nemorale, nedelavnosti in breznačelnosti, ki se je etablirala v politiki naše države pod režimom RR.

Požar v dunajskem hotelu

Dunaj, 11. marca. k. Ob 20. uri je izbruhnil v hotelu Apolo poleg gledališča Apolo ogenj. Predstava v gledališču se je morala prekiniti in so gledalci zapustili gledališče, ne da bi bilo prišlo do kake panike.

Nervoznost v političnih krogih

Stojadinović zahteva zadoščenje od Radića. — Opozicija proti novim amandmanom. — Kaj dela Ninčić? — Priprave na veliko zunanjepolitično debato.

Beograd, 11. marca p. Politično življenje postaja polagoma bolj zanimivo in živahno. Dr. Stojadinović je dopoldne konferiral z ministrskim predsednikom Pašićem in sta, kakor se čuje, govorila tudi o načinu, kako bi se dal poravnati konflikt z Radićem. Zdi se, da je dr. Stojadinović postavil samo konkretne zahteve, ki bodo jutri izročene Radiću, ko se povrne v Beograd. Finančni minister je bil proti večeru v avdijenci pri kralju Bil je tudi v skupščini, ni se pa prikazal v dvorani.

Politični krogi se zelo zanimajo za to, ka ko se bo rešilo vprašanje velikega števila naknadnih kreditov. Opozicija zahteva, naj se amandmani urede s posebnim zakonom in naj se zanje najde posebno kritje. Odpor proti amandmanom je v radikalskem klubu še vedno jako oster. Radikali zahtevajo tudi naj obvesti dr. Stojadinović njihov klub o uspehu svojega potovanja. Finančni minister je o tem doslej poročal le kroni in predsedniku vlade Pašiću. Ministrski svet še ni imel seje in zato tudi ni mogel tega vprašanja vzeti v pretres. Za soboto popoldne je sklicana seja radikalskega kluba. Na dnevnem redu bo poročilo finančnega ministra o ureditvi naših dolgov v inozemstvu.

Vesti o odgoditvi Narodne skupščine se potrjujejo. Pašić hoče pridobiti na času ter se izogniti, da bi kriza izbruhnila v dobi parlamentarnega zasedanja. Govorice, da bi moglo priti do razpusta Narodne skupščine pa so očividno brez podlage. Kakor se zatrjuje, je bilo Pašiću rečeno, da naj parlament dela, če s to kombinacijo ne more, pa z drugo.

Posebno nervoznost v vseh političnih krogih vzbujajo vesti o Ninčićevih pogajanjih v inozemstvu. Nihče ne ve, zakaj pravzaprav gre in kako daleč bo zunanji minister obvezal našo državo. Tudi radikalski prvaki niso podučeni o situaciji. Opozicija pripravlja povodom razprave o proračunu zunanjega ministrstva veliko zunanjepolitično debato.

Razprava o cestah in mostovih

Posl. Pivko o nevzdržnem stanju cest v Sloveniji. — Sveti Ilija kot rešilni patron. — Proračun ministrstva javnih del sprejet.

Beograd, 11. marca r. Na današnji skupščinski seji se je vršila razprava o proračunu ministrstva javnih del. Govorila sta najprej posl. Džafer Kulenović (musl.) in Sernec (kler.) Nato je dobil besedo posl. dr. Pivko (SDS), ki je v svojem govoru naglašal, da je pač prva naloga ministrstva javni del, vzdrževati ceste in državne zgradbe sploh v dobrem stanju. Te svoje obveznosti pa ne vrši, ker je večina naših cest čim dalje bolj neporabna, večina drž. zgradb pa se nahaja v najmizernejšem stanju. Navedel je za svojo trditev več primerov in izrazil svoje začudenje, kako je to mogoče kljub temu, da smo v to svrho dobili velik del materijala na račun reparacij. Imamo po voj ni zgrajene ceste, ki se nahajajo že v najslabšem stanju. Ustanovile so se sicer posebne gradbene direkcije, a nikdo ne skrbi za zadostni inženjerski kader. V sistemu upravne organizacije so velike pogreške. Dr. Pivko je nato podrobno kritiziral slabe ceste v državi, zlasti v Sloveniji. Opozarjal je m. dr. na državno cesto Dravograd-Mežica, ki je jako važna, ker vodi proti koroški meji. Svojčas je bila cesta izvrstna, danes pa je v strašnem stanju. Govornik opozarja vojnega ministra, da je cela vrsta cest v mariborski in ljubljanski oblasti velikega strategičnega pomena in je zato še manj razumljivo, da se jih tako zanemarja. Z vso odločnostjo je zahteval, da se ta cesta čimprej temeljito popravi. Podrobno se je bavil tudi s cesto, ki vodi s koroške meje do Maribora in se zavzemal za podržavljenje ceste iz Maribora preko Ptuja do Čakovca. Od Ormoža v Hrvatski in proti Madžarski je ta cesta državna, od Maribora pre ko Ptuja do Ormoža pa okrajna. Nujno je potrebno, je da se ta srednji del podržavi. Dr. Pivko je potem razpravljal o silnih cestnih dokladah, ki jih morajo nositi davkoplačevalci in ki znašajo mnogokrat do 500% davka in tudi več. Takih bremen naši obrtniki, industrijci in kmetje ne zmorejo. Obširno se je bavil s proračunsko partijo 1042, ki se nanaša na popravila potov, nove gradbe in podpore za nedržavne ceste. Slovenija dobi le drobtinice iz tega naslova. Okrajni zastopi ne dobijo niti tega, kar so okraji sami zbrali za svoja pota, ker oddajajo davčni uradi vse nabrane vsote državni blagajni. Mnogo smeha je bilo v zbornici, ko je govornik omenjal postavko 1042e proračuna, ki določa 1,800.000 dinarjev za cesto Sv. Ilija-Velika. Ta sveti Ilija je pomagal šentiljski cesti v mariborskem okraju. Slavna RR večina je namreč mislila, da je ta cesta nekje v Srbiji in zato ni bila postavka črtana, kar bi se prav gotovo zgodilo, ko bi vedeli, da gre za naš ubogi Št. Ilj. Govornik ostro graja, da se mostovi zanemarjajo. Ponekod so v jako slabem stanju. Zahteva gradbo mostu med Selnico na Dravi in Sv. Martinom in za popravo mostu pri Radgoni. Po pogodbi z Avstrijo nosi vsaka država polovico stroškov za vzdrževanje tega mostu.

Ministrstvo gradjevin se nikakor ni oddolžilo državi tako, kakor bi se moralo. Vidi se, da zelo slabo razume svojo nalogo. Iz proračuna se vidi, da tudi v bodočem ne bo nič bolje. Zato govornik nikakor ne more glasovati za proračun ministrstva gradjevin.

Potem sta govorila poslanca Urojić, ki je radićevcem očital zopetno uvedbo kuluka, in Jagatić, nakar je bila dopoldanska seja zaključena.

Na popoldanski seji so govorili davidovićevec Dragutin Ranković, črnogorski federalist Sava Vuletić, potem pa zopet dva davidovićevca, Jojić in Živković. S tem je bila debata o proračunu tega resorta zaključena.

Minister gradjevin Uzunović je potem odgovarjal poslancem opozicije, češ da je njihova kritika strankarska in da bi imele njihove zahteve pri vladi veliko več odziva, ako se ne bi posluževali demagogije. (Smeh v zbornici). Minister izjavlja, da mora tudi on predložiti naknadne kredite in prosi zbornico naj jih sprejme. Vlada še ni razpravljala o amandmanih, bo pa to storila te dni. Trudila se bo, da bo vprašanje rešila tako, kakor to najbolje odgovarja interesom države.

Govorili je še v osebni zadevi davidovićevec Jojić, nakar je predsednik sporočil, da je finančni odbor odklonil predloge samostojnih demokratov za prevedbo kronskih upokojencev na dinarske, za ukinjenje gradbenih direkcij, državnih podtajnikov in prosvetnih inspektoratov ter za izplačilo vojne škode obmejnemu prebivalstvu izven Srbije in Črne gore.

Potem je skupščina sprejela z večino glasov proračun ministr. gradjevin v podrobnostih, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja seja jutri dopoldne ob 9. Na dnevnem redu je razprava o proračunu prometnega ministrstva.

Dvoreznost grške politike

Grška vlada ne priznava jugoslovenske manjšine v Grčiji! — Nove vojaške dobave v Italiji. — Grčija se je odrekla svojim nekdanjim otokom?

Beograd, 11. marca. d. Dopisnik »Politike« v Ženevi je imel razgovor z grškim zunanjim ministrom Rufosom, ki je med drugim rekel, da so veljali njegovi razgovori z Mussolinijem zboljšanju razmerja med Italijo in Grčijo, ki se je poznani krfski aferi precej poslabšalo. Z Mussolinijem sta ugotovila, da je odvisen mir na Balkanu od Jugoslavije in Grčije. Zato mora biti razmerje med tema dvema državama odkritosrčno.

Kar se tiče narodnih manjšin, je rekel Rufos, da jih ni v Grčiji v onem smislu, kot ga zastopa Jugoslavija. O tej stvari se ne sme govoriti pri pogajanjih za sklenitev balkanskega pakta. Atenska vlada **ne more dajati odgovora beograjski o položaju manjšin v svoji državi. Za ta vprašanja je Zveza narodov tu, čije pristojnost ne sme nihče krčiti. Ako želi Jugoslavija balkanski pakt, ne sme načeti vprašanja narodnih manjšin. Ako bi se to storilo, bi taki razgovori slej ali prej dovedli do nove vojne.** Sicer so pa odnošaji med Grčijo in Jugoslavijo »ugodni«.

Rim, 11. marca. d. Kakor poroča »Popolo di Roma«, je bila te dni sklenjena grško-italijanska trgovinska pogodba. Grčija je naročila v Italiji precejšnjo množino **železniškega, ladijskega, zrakoplovnega in precej drugega vojnega materijala. Italija mora dobaviti Grčiji v prihodnjih mesecih 100.000 pušk. Nadalje namerava naročiti Grčija za 12 milijonov novih letal.** Celokupna grška naročila bodo znašala okoli 300 milijonov lir. Te dobave bo izvršil posoben grško-italijanski fin. sindikat.

London, 11. marca. d. »Daily Telegraph« piše o poslednjih konferencah med Rufosom in Mussolinijem, da sta oba državnika razpravljala o raznih, obe državi interesirajočih malоazijskih vprašanjih. Pri tem sta prišla v izmenjavi misli tako daleč, **da sta si v imenu svojih vlad drug drugemu zagotovila posest svojih pokrajin v Egejskem morju** in celo obljubila, da jih bosta medsebojno branila z orožjem.

Tržaški župan v preiskavi radi Jadranske banke

Rim, 11. marca. o. Pri višjem sodnem dvoru rimskega senata je bila vložena ovadba proti tržaškemu županu, senatorju dr. Pitaccu, ki je bil leta 1923. predsednik propadle Jadranske banke v Trstu. Dr. Pitacco je obtožen poneverbe. Ovadbo je vložil odvetnik Ferruccio Luigi na podlagi preiskave, ki jo je odredil preiskovalni sodnik v Trstu v kazenskem postopanju proti upravnim svetnikom propadle Jadranske banke.

Severna Jugoslavija kot zaledje Reke

Ninčićeve koncesije za italijansko posredovanje glede Soluna.

Pariz, 11. marca. r. Agence Havas poroča: **»Times« pišejo, da sta dr. Ninčić in Mussolini določila temelje italijansko - jugoslovenskega sporazuma, po katerih se varujejo jamstva neodvisnosti in se za aktivnost reškega pristanišča otvarja vse jugoslovensko zaledje. Italija bi se angažirala, da v gotovih mejah podpira komercijalne aspiracije Jugoslovenov na Solun.**

»Times« pripominjajo, da je to važno dejstvo in da prevzema Mussolini direktivo za eventualno novo grupacijo v evropski politiki. O tem se nadaljujejo v Ženevi razgovori med interesiranimi ministri.

Pogajanja med Beogradom in Rimom še niso končana

Do sklepa medsebojne vojaške pogodbe manjka še mnogo... Nova navodila za dr. Ninčića. — Fašisti proti generalu Daskaloviću.

Rim, 11. marca. o. «Corriere della Sera» piše, da je evropski tisk pokazal zanimanje za pogovore, ki jih je imel dr. Ninčić z Mussolinijem. Dr. Ninčićevo delo v Parizu in razvoj sedanjih razprav v Ženevi pa sta dala italijansko-jugoslovenskim odnošajem še večjo važnost, ker je popolnoma jasno, da so ti odnošaji odločilnega pomena za politiko Srednje Evrope in Balkana. Činitelji merodajne politike in atmosfera lojalne iskrenosti Italije in Jugoslavije so v resnici zelo pospešili razvoj dogodkov. *Toda od tega stanja pa do novih pogodb med Jugoslavijo in Italijo manjka še mnogo.*

Ne verujemo, pravi list, *da bodo med obema državama sklenjeni novi dogovori, oziroma vojaške pogodbe*, kakor so pisali nekateri listi. *Pač pa se bo spopolnila samo prijateljska pogodba, ki bo služila kot podlaga za medsebojne odnošaje med Italijo in Jugoslavijo.* Naglašati moramo, da dosedaj ni bilo v tem oziru še ničesar storjenega, ker se še vedno izmenjavajo misli med Beogradom in Rimom. Tudi ni izključeno, da pride dr. Ninčić zopet v Rim, čeravno se dosedaj v tem oziru še ni ničesar sklenilo.

Beograd, 11. marca. p. Včeraj popoldne je odpotoval v Ženevo posebni kurir min. pred sednika, poslaniški svetnik Milan Antić, ki bo izročil dr. Ninčiću vladna navodila v svrho zaključitve dopolnilne pogodbe z Italijo.

Trst, 11. marca. p. Fašistovski listi se vznemirjajo, ker je za komandanta mesta Splita imenovan general Daskalović. Posebno ostri so napadi «Piccola» in «Mesaggera», ki omenjata, da je Daskalović spisal knjigo o bitki pri Kobaridu.

Kriza v Ženevi radi nemške trdovratnosti

Nemci odklanjajo še vedno Chamberlainovo posredovanje. — Španija vztraja pri svoji zahtevi. — Poročilo o sprejemu Nemčije.

Ženeva, 11. marca. s. Brazilijanski član Sveta Mello Franco je danes popoldne posetil nemškega državnega kancelarja dr. Luthra in zunanjega ministra dr. Stresemanna, s katerima je konferiral skoraj eno uro. Nemška delegata nista prikrivala, da ne bosta mogla dalje ostati v Ženevi, ako bi se rešitev vprašanja Sveta še zavlačevala. Nato je Mello Franco odposlal svoji vladi v Rio de Janeiro daljši kablogram. Brazilijanska vlada stoji odločno na stališču, da se *mora tudi njej dati sedež v Svetu.*

Na današnji seji Sveta sta se dogodila dva zelo značilna dogodka. Pričetek seje je bil določen za tretjo uro. Kmalu po določeni uri so bili zbrani vsi člani *izvzemši brazilijanskega delegata Mella Franca.* Zaman je generalni tajnik Sir Drummond skušal priti v stik s poslanikom, ki se ni hotel udeležiti seje. Končno je predsednik Išii otvoril sejo v odsotnosti brazilijanskega delegata. To se je dosedaj v Zvezi narodov dogodilo le enkrat.

Svet Zveze narodov je najprej razpravljal o vprašanju sanacije Madžarske, ki se je po poročilu predsednika finančnega odbora Duboisa skoraj brez debate rešilo v zmislu predloga poročevalca Scialoje. Sredi razprave o prihodnji točki, o sanaciji Avstrije, je vzbudil splošno pozornost prihod brazilijanskega člana Mella Franca.

Splošno se je opazilo, da predsednik Išii pri razpravi o Madžarski ni pozval madžarskega zastopnika, naj sede k mizi članov. Tudi kasneje ga ni vprašal, ali ima kaj pripomniti, temveč je po kratkih besedah o tem vprašanju odredil glasovanje. V slučaju Avstrije pa se je predsednik ravnal po običajnem postopanju, da je povabil zastop nike Avstrije k mizi članov ter jih je kasneje tudi vprašal, ali imajo kaj pripomniti.

Prihodnja seja Sveta Zveze narodov je določena za soboto ob 11tih dopoldne. Na dnevnem redu je vprašanje zgradbe palače Zveze narodov. Ministrskemu predsedniku Briandu bosta poročala Paul Boncour in Loucheur o stanju pogajanj. Nato je sprejel Briand poljskega zunanjega ministra Skrzynskega, nakar je odšel k Chamberlainu.

V pričakovanju Briandovega nastopa

Svet Zveze narodov zboroval v odsotnosti brazilijanskega delegata, ki zahteva sprejem Brazilije. — Oficijelen bojkot Bethlena. — Prihodnja seja jutri.

Ženeva, 11. marca. d. Višji nemški državnik je izjavil, da so Nemci na vse predloge angleškega zunanjega ministra odgovorili z odločnim ne, češ da niso mogli drugače, ker niso povzročili tega strašnega položaja.

Španski zunanji minister je izjavil, da se Španija ne čuti vezane z locarnsko pogodbo, da glasuje za sprejem Nemčije v Zvezo narodov. Španska vlada bo sicer pozdravila vstop Nemčije, toda le pod pogojem obojestranosti.

Višji funkcijonar Zveze narodov je dejal: «V Zvezi je skoraj popolno soglasje, da se je treba držati dogovorov, sklenjenih z Nemci v Locarnu. Zato je odvisno samo od Nemčije, ali se bodo izpolnile zahteve drugih držav. Ako ostane Nemčija na svojem odklonilnem stališču, bo treba pač razmišljati o posledicah. Te bi bile: izstop Španske iz Zveze narodov, politična kriza na Poljskem, omajanje položaja angleškega zunanjega ministra Chamberlaina in ojačenje opozicije proti locarnski politiki v Franciji. Čeprav predvidevajo vse te posledice, je gotovo, da bo Nemčija, tudi ako ne napravi koncesij, sprejeta v Zvezo narodov in da dobi stalen sedež v Svetu.»

Komisija za sprejem Nemčije je danes na kratki seji, ki je trajala samo 16 minut, brez diskusije soglasno odobrila od pododbora predloženo poročilo o sprejemu Nemčije v Zvezo narodov. Za poročevalca pred zborovanjem Zveze narodov je bil določen predsednik te komisije Chamberlain.

Poročilo, ki ga je izdelal pododbor komisije za sprejem Nemčije in ki se bo na podlagi današnjega sklepa komisije izročil plenumu Zveze narodov, vsebuje običajnih pet vprašanj, ki jih stavi pred sprejemom novih držav sprejemna komisija.

S pritrditvijo prvega vprašanja se priznava, da je bil sprejemni predlog Nemčije stavljen pravilno. Z ozirom na dve točki petega vprašanja se naslanja poročilo na obvestilo stalnega vojaškega odbora Zveze narodov od 9. marca, ki veli, da je vprašanje vojaške sile Nemčije na kopnem, na morju in v zraku urejeno v versajski mirovni pogodbi in da radi tega stalnemu vojaškemu odboru ni potrebno proučiti to vprašanje. Nadalje se naslanja poročilo na obvestilo poslaniške konference generalne.

mu tajniku Zveze narodov, ki se glasi nastopno: Poslaniška konferenca ugotavlja, v kolikor se je tiče, da po njenem mišljenju Nemčija sedaj faktično daje jamstvo za svojo odkritosrčno namero izpolniti obveznosti, ki izvirajo iz saintgermainske pogodbe in iz tej pogodbi priključenih aktov.

Pariz, 11. marca. s. Zastopnik «Agence Havas» poroča o včerajšnjih oficijoznih pogajanjih glede razširjenja Sveta Zveze narodov, da je položaj po trilnpolurni debati ostal nespremenjen Najbrže bo ostal ta položaj do onega trenutka, ko bo izbruh težke krize prisilil stranke, da bodo začele premišljevati o posledicah svoje trdovratnosti. Upajo, da bosta ugled in spretnost Briands omogočila potrebno soglasje.

Bolgarska prosi za mednarodno posojilo

Naša vlada podpira prošnjo.

Ženeva, 11. marca. p. Bolgarska delegacija je predložila Zvezi narodov prošnjo, naj se Bolgarski izposluje mednarodno posojilo za beguncе. Z ozirom na to prošnjo so včeraj jugoslovenski delegati skušali ugotoviti število emigrantov v Bolgarski z jugoslovenskega ozemlja. Po najnovejši bolgarski statistiki iz l. 1925. se je ob tej priliki mogla Zveza narodov prepričati, da je v Bolgarski samo 10.244 beguncev z jugoslovenskega ozemlja, medtem ko so na vseh dosedanjih mednarodnih konferencah Bolgari zatrjevali, da imajo nad 150.000 beguncev z jugoslovenskega ozemlja.

To netočno opisovanje dejstev in neverjetna razlika med sedanjo in prejšnjimi statistikami sta napravila zelo mučen vtis na vse delegacije. Kljub vsej svoji rezervi z ozirom na pravo število emigrantov v Bolgarski pa so jugoslovenski delegati izjavili, da nima beograjska vlada iz humanih razlogov ničesar proti posojilu. Zatem so svetovali, naj se v interesu Bolgarske same ne veže posojilo s političnimi vprašanji, temveč naj se zahteva samo zaradi humanosti.

„Cerkev je govorila"

K «Domoljubovemu» članku škofa, gospoda dr. Jegliča: «Ali Vam je list ‚Domovina' nevaren»?

I.

Ko sem v «Domoljubu» čital službeni članek g. Jegliča zoper «Domovino» in ko sem povrh še čital uredniško pojasnilo, da je s tem uvodnikom «nadpastirja» «Cerkev» govorila, me je ves čas navdajalo pomilovanje nad starim gospodom, ki ga pravzaprav vsi radi imamo. Kako je mož bolestno enostranski, kako krivično in prenagljeno sodi! Ali nima poštenih svetovalcev, ki bi ga obvarovali ponižanja, da cerkveni knez zamenjuje svoje visoke zvanje s strankarsko agenturo?

Naše ljube «Domovine» se nekdo boji. Vrata sv. Petra se menda ne tresejo. A boji se SLS. In zato je morala zadnja baterija na plan: škof oficijelno s starim bojnim krikom, da je «vera v nevarnosti». Posel g. Jegliča je bil to pot težaven, kajti v svoji obtožnici sam priznava, da «Domovina» verskih resnic ne taji. Dokaz o njeni antikatoliški opasnosti se vodi torej le indirektno in to s pomočjo uprav inkvizitorske natezalnice. G. Jeglič seveda obtožuje in razsoja kar v enem.

Torej kaj je našel veri opasnega v «Domovini» naš spoštovani g. inkvizitor? Kar 8 točk, ne sicer brezverskih, pač pa «neresnic», in to še zlobnih povrhu. Da vidimo teh 8 točk:

1.) V mojem članku je g. Jeglič našel trditev, «da se SLS ne drži načela poročati samo istino». To ni res, mi kliče naš vladika, saj je «SLS povdarjala na katoliških shodih, da se mora poročati edino to, kar je res». Res je, na žalost, da SLS po svojih glasilih laže, kakor pes teče. Ista številka «Domoljuba» ima več člankov o «dr. Žerjavovem centralizmu», dasi celo škof dr. Jeglič ve, da so do ustave vsi zakoni in naredbe, ki imajo kaj centralističnega na sebi, podpisani od g. dr. Korošca, odkar imamo ustavo pa je po našem prizadevanju izšel baš strogo decentralistični zakon o obči upravi. Celo škof ve, da smo zlasti slovenski demokrati prav odločni centralisti, kar smo vedno v vladi in v opoziciji brez ovinkov poudarjali. In vendar SLS laže naprej o «dr. Žerjavovem centralizmu».

2.) Druga točka obtožbe je trditev v mojem članku, da SLS proglaša za «brezverca» onega, ki ni njen pristaš, brezverca pa, če je pri SLS, politikujoča duhovščina priznava kot «dobrega katoličana». O, Jeglič! Prečitajte, kar je Vaš referent na predlanskem katoliškem shodu govoril o verski vnemi klerikalne inteligence! Oglejte si jo od moža do moža! Čitajte tudi tozadevno sodbo v «Križu na gori», št. 2.-23. Skoro je ni občine na deželi, kjer bi ne bilo primera, da duhovščina odbija vestne katolike, ker so pristaši drugih strank, dočim ji je dobrodošel vsak pokvarjenec, in precej je «čist», samo da je pri SLS.

3. točka obtožnice je v tem, da sem pisal, da SLS pravi, da je čisto katoliška stranka. Škof ogorčeno trdi, da to ni res, ampak, da je SLS politična stranka s krščanskim programom. Strašno sem se pregrešil zoper vero, ko sem trdil, da SLS pravi, da je katoliška stranka! Kar vdam se! Saj se je meni tudi zdelo, da ni in da je navadna politična stranka, ki katolicizem samo zlorablja.

4. točka je pač grozna. Pisal sem, da nam zategadelj pravijo liberalci, ker mislimo, da je vse eno «ako izvojuje cesto ali pri sodniji pravico prisodi mož katerekoli vere.» Škof Jeglič pa trdi, da nam pravijo liberalci, ker po «svojih načelih zametujemo razodeto vero in življenje po njej». Stojte, g. Jeglič, sedaj Vas moram žaliti. Pozabili ste na obljubo SLS, da bo pisala samo istino. «Liberalci», posebno pa mi samostojni demokrati ne zametujemo nobene razodete vere, ne življenja po njej. Nasprotno: Kdor katerokoli vero zaničuje ali ovira, da narod po njej živi, ni svobodomisleč. Topot, g. Jeglič, ste napisali, recimo «zlobno neresnico».

5. točka je še hujša. Pisal sem, da vera nima s politiko posla. Ker g. škof misli, da ga ima, je «Domovina» — veri opasna!

Še tri strašne točke, 6., 7. in 8. je našel škof. Pisal sem namreč, da je bil kot katoliški poslanec izvoljen protestant Šifter in da so morali katoliški duhovniki divjati zanj. G. Jeglič me popravlja, da Šifter ni katoliški, ampak protestantski poslanec in da so duhovni zanj samo agitirali, ker je mož «edino resničnih načel». Se kar vdam. Si velja zapomniti.

Torej teh osem točk je našla inkvizicija! Zdi se mi, da sebe ponižujem, ko se bavim s tako neresnim napadom. A bavim se le, ker se je našel cerkveni knez, ki je to (kako bi rekel, da ne žalim?) neurejenost podpisal kot «nadpastir».

G. Jeglič je menda sam čutil, da je mojih osem grehov premalo za autodafé «Domovine». Zato je našel v njej pasus, «da se škof (kot veleposestnik) brani v škodo slovenskega kmeta agrarne reforme». Škof sicer priznava, da ta trditev ni brezverska, a dostavlja, da je lažniva. Dovolil si bom vsled tega na drugem mestu g. Jegliču posebej dokazati, da laž ni na moji strani . . .

Končni materijal za obsodbo «Domovine» vidi g. Jeglič v njeni trditvi, da SLS od osvobojenja za Slovence ni ničesar dosegla. SLS je torej od cerkve imunizirana pred vsako politično kritiko? In škof misli, da se najdejo taki, ki v tej kritiki vidijo «prestopek zoper naravno in cerkveno postavo?» Ali ni nikogar v stolnem kapitlju, ki bi škofu povedal, naj se ne smeši?

Še pet drugih dlak je povečevalno steklo in razgreta fantazija našla v «Domovini». Škofu ni prav, da klerikalizmu pravimo klerikalizem, drugi greh pa je, da se je «Domoljubu» reklo «škofov list». A baš škofov članek dokazuje, da je SLS najbolj klerikalna stranka na svetu. «Domoljub» je pa škofov pravi izraz in ne samo trošek škofove tiskarne. Par tednov je tega, kar je papež pokazal one, ki se sramujejo imena klerikalec.

Nadaljni dokaz je, da je «Domovina» pisala o poslancih SLS, da «so sluge Vatikana». Ali jih je tega sram? Vatikan je ne samo verski, on je tudi političen centrum. Vatikan je hujskal Avstrijo na vojsko zoper Srbijo, med vojno je bil ob strani centralnih sil, njegova politika po vojni je pač prijazna Italijanstvu, ne pa Jugoslovenstvu. In ko se je radi zavoda sv. Jeronima spustil v odprt boj z našo državo, ki tudi o konkordatnih pogajanjih ne stoje ob strani svoje države! Istine in zgodovine ne moremo zamolčati. Našli ste v «Domovini» še dva druga greha: neko staro avtentično podobo o kmetih, ki so lovili za graščaka in samostane sredi zime na Cerkniškem jezeru in dovtip na seljaka, ki je slorabil spoved, dajajoč ji preveč «trgovskega duha». To Vam ni ugajalo. Ste lahko mirni. Meni tudi ne. Naš narod pa ima o fajmoštrih, o kuharicah, božjepotnikih pa tudi o cerkvenih obredih nešteto dovtipov, dobrih in slabih, a treba je biti pravi inkvizitor, da se v njih išče «zaničevanje» vere. Pohujšanje nastane, šele, če se potem oglasi kak farizej.

S tem bi bil odpravil celo vsebino pastirskega članka aktivnega škofa. Uporabljam pa priliko, da dostavim na neresen napad resno besedo.

Posl. Gregor Žerjav.

Kaj delajo radićevci v vladi?

Senzacijonalne izjave Radićevega delegata dr. Kežmana v Sev. Ameriki.

V polemiki s »Kmetskim listom« smo že večkrat skušali dognati, kaj so radićevci po skoro enoletnem sporazumu z radikali dosegli s svojim sodelovanjem v vladi, a se nam to ni posrečilo. O uspehih radićevske politike smo zvedeli avtentične podrobnosti šele sedaj iz Amerike, od koder prinaša zadnji Radićev »Dom« poročilo o tozadevnih izjavah oficijelnega delegata HSS posl. dr. Kežmana, ki je potoval z našo finančno delegacijo, da obišče v Radićevem imenu jugoslovenske kolonije ter obrazloži hrvatskim izseljencem, kako je došlo do preobrata v Radićevi stranki.

Kakor pravi poročilo v »Domu«, je dr. Kežman na shodu hrvatskih izseljencev v Youngstownu (Ohio) tolmačil, kaj so doslej storili narodni poslanci in ministri HSS v korist ljudstva. Prva in največja pomoč narodu je bila po dr. Kežmanovih izjavah, da je došlo do sporazuma med srbskim in hrvatskim narodom tako, da se vsi posli skupno rešujejo v korist Srbov, kakor tudi Hrvatov in — naravno — tudi Slovencev . . . (To sporazumno delo se najbolje zrcali v drž. proračunu.) »Z razumnim delom« ministra za agrarno reformo Pavla Radića se izvaja agrarna reforma tako, da »dobivajo zemljo oni, ki jo znajo in hočejo obdelovati.« (To se pravi, da se zemlja odvzema seljakom - dobrovoljcem ter vrača grofom - graščakom. Glej slučaj grofa Eltza in drugih!) Glavna naloga ministrstva za šume in rudnike je, da se gozdovi zavarujejo pred pustošenjem (preganjanje gozdnih tatov-kmetov) in da se vrši pogozdovanje na golih skalah. To ministrstvo skrbi, da dobi seljak drva (!) in potreben gradbeni les (?). Še več pa dela ministrstvo za pošte in brzojav. To ministrstvo dela mnogo za vzpostavitev telefonskih zvez med Zagrebom in Dalmacijo. Ministrstvo trgovine stremi za tem, da se trgovina postavi na zdrave temelje, zakaj trgovina je os, okoli katere se suče ves svet. Minister prosvete St. Radić trebi predvsem nepismenost in uvaja red v šole, v katerih je vladalo strankarstvo. (Oj, ti šolarji!) Minister prosvete pa tudi odstavlja nesposobne in pokvarjene strankarske učitelje ter postavlja na ta mesta one, ki so jih imeli prej!

Na predlog radićevskih ministrov pa se je pričelo izvajati tudi štedenje. Odkdanjajo se vsi nepotrebni izdatki, ostali (torej tudi potrebni) pa se zmanjšujejo. Že sedaj je bilo odpuščenih nad 5000 nepotrebnih in nesposobnih državnih uradnikov. In po tej poti bodo šli radićevci še naprej.

Sedaj torej vemo, kaj so radićevski poslanci ter ministri naredili in kaj delajo. Priznati moramo, da je vse to naravnost kolosalno.

To pa še ni vse. Zborovalci so Kežmanova izvajanja o štedenju vzeli prav praktično in so zahtevali pojasnila, zakaj imajo člani naše amerikanske delegacije tako visoke dnevnice. Na te medklice je dr. Kežman odgovoril, da so Hrvati in Slovenci, ki se nahajajo v delegaciji, sami protestirali proti temu, a ni nič pomagalo... Visoke dnevnice so jim bile takorekoč vsiljene. Zato pa bo po svojem povratku vsakdo izmed njih dal gotovo vsoto za volilni fond HSS. Ta originalna morala, ki opravičuje razsipanje državnega novca s tem, da bo to v profit radićevski agitaciji kasi (ali bo res, na to bo treba še počakati in paziti!) je zborovalcem očividno sapo zaprla. »Dom« vsaj ne poroča, da bi bil kdo ugovarjal morda z neresnim pomislekom, da bi bil Kežmanov protest mnogo učinkovitejši, ako bi g. poslanec izjavil, da bo vrnil državni denar — državi . . .

Priznati moramo, da je dr. Kežman hrvatskim izseljencem v Ameriki, pa tudi nam doma izborno pojasnil delo HSS!

Klerikalci za podržavljenje občinske avtonomije

Kako zunaj na deželi v praksi izgledajo bojevniki za avtonomijo.

Prejeli smo iz Kozja naslednje zanimivo sporočilo:

»Ker vidimo, da še ni prodrla v javnost novica, s kakšnimi novimi resolucijami se po Štajerskem ukvarjajo klerikalni agitatorji pod vodstvom štajerskega veletajnika SLS č. g. Marka Krajnca, Vam sporočamo, da smo se prejšnjo nedeljo udeležili takšnjega klerikalnega zborovanja in izvedeli zanimive stvari. Predvsem je č. g. Marko kot glavni govornik razlagal visoko politiko in obravnaval državni proračun. Gotovo je mislil, da ima pred seboj same bebce, kakor kje drugje, zato je opletal s svojimi modrostmi kakor zajec po bobnu. Ker nas je bilo na shodu precej, ki nismo pristaši SLS, pač pa resni in trezni ljudje, nismo č. g. Marku niti ugovarjali niti se posmehovali.

S posebnim zanimanjem pa smo nato poslušali »govor« lonjanskega župana Iv. Podlinška, ki se ni ogreval za prav nič drugega, kakor za to, da naj župane plačuje država. Glej ga no, naš župan bi torej naenkrat rad postal državni dostojanstvenik z lepo državno župansko plačico! Toda nič ne bi rekli, če bi to bila samo njegova pobožno izražena želja. Ampak v tem smislu je bila od samega veletajnika Marka Krajnca odobrena in zborovalcem priporočena posebna resolucija, ki zahteva, naj vse slovenske župane plačuje država! Resolucija, objavljena v »Slovencu« št. 54., sicer omilieno pové, da naj se »izposluje županom Slovenije primerna odškodnina za njihovo delovanje pri občinah, ker ti delajo večinoma brezplačno«; — toda vsi, ki smo zborovanju prisostvovali, smo priče, da je bil govor o tem, da naj slovenski župani postanejo državni nameščenci! Ko so bile resolucije naglo prečitane, se je čulo ostro ugovarjanje in mrmranje, pa je posestnik Ivan Černoga iz Zdol pri Brežicah, o katerem pravijo, da je tudi »samostojneč«, tako navdušeno govoril o klerikalnih resolucijah, da so bile moče — sprejete . . . A ker je bilo nezadovoljstvo navzlic temu očino, je župan Podlinšek napovedal, da se v kratkem skliče novo takšno »gospodarsko« zborovanje, nakar je naglo zaključil shod, da ničče več ni prišel do besede.

Zdaj pa vprašamo vodstvo SLS: kako se strinja zahteva po državnih plačah županov z njenim programom? Kdo naj še verjame kričanju o borbi za avtonomijo občin in proti nameščenju državnih tajnikov, ako takšni govorniki kakor župan Podlinšek in posestnik Černoga pod zaščito samega vrhovneza tajnika Marka Krajnca zahtevajo podržavljenje samih županov?

Kako naj končno verjamemo zaključni resoluciji na kozjanskem shodu, s katero se »odločno zahteva, da se vsi poslanci Slovenije strnejo v enotno slovensko fronto za obrambo kulturnih in gospodarskih pravic in potreb Slovenije.« — ko pa so isti gospodje, ki so te resolucije sestavljali, poprej v svojih govorih navijali staro lajno o svojih političnih nasprotnikih in naprednih poslancih?

Tako vprašujemo, a odgovora nanje ne potrebujemo. Pač pa vodstvu SLS priporočamo, naj tukajšnjemu ljudstvu v bodoče prizanese pred takimi političnimi veličinami, kakor smo jih občudovali na zadnjem shodu.«

Deveti Briandov kabinet prevzel vladne posle

Finančni minister Peret — homo novus. — Dvom v življenjsko zmožnost nove vlade.

u Pariz, 10. marca.

Pred svojim odhodom v Ženevo ob pol devetih zvečer je Briand predsedoval prvi seji novega kabineta, na kateri so se končno določili državni podtajniki. Vlada je razpravljala o splošnem političnem in finančnem položaju. Na prihodnji seji ministrskega sveta, ki se vrši brškone v ponedeljek dopoldne po Briandovem povratku iz Ženeve se bo rediglralo besedilo vladne deklaracije. Briand je ministrsko krizo rešil silno brzo. Zadnje glasovanje zbornice proti vladi je tolmačil kot nezaupnico finančnemu ministru Doumerju, vsled česar se je izkreal pri novi kombinaciji. Odvrgel je tudi najizrazitejše prijatelje zveze s socijalisti v bivšem kabinetu, prosvetnega ministra Daladierja, notranjega ministra Ronaulta in podtajnika za osvobojene kraje Chavina. Radikali v novem kabinetu spadajo k zmernemu krilu. Novi finančni minister Raoul Peret, zborični predsednik za časa »nacijonalnega bloka« pripada desni sredini. Da je usposobljen za reševanje zapletenega francoskega finančne ga problema, doslej še ni imel prilike pokazati. Tudi podtajnik v finančnem ministrstvu sin nekdanjega predsednika republike, Fallières je nova oseba.

Nekateri desni listi protestirajo proti izberi Malvyja za notranjega ministra, aludirajo na njegovo afero med vojno, radi katere ga je dal Clémenceau obsoditi zaradi zanemarjanja interesov domovine.

Verjetno je, da bo parlement dovolil novi vladi nekaj časa, da se izkaže z dejanji. Ministrska izjava prihodnji torek bo kratka in se bo dotaknila vladnega programa samo v glavnih črtah.

Novi finančni minister je doslej to-le izdal o svojih načrtih:

»Mislim, da bom mogel predložiti vse finančne postavke, ki so bile sprejete v zbornici. Vendar je potreben za to še razmislek. Nameravam natančno proučiti položaj, ker se počem lahkomiselno odločiti. Glede ureditve dolga v Angliji mislim voditi isto politiko kot moj predniik. G. Doumer mi je davi izročil svoj resort. Pri tem mi je pokazal pismo, v katerem ga vabi Churchill, naj pride v London na razgovor. Na to pismo bom odgovoril čim preje. Kar se tiče Amerike, imamo tam jako primernega zastopnika. Mislim s tem g. Berangerja.

V splošnem vlada torej še popolna nejasnost o finančni politiki nove vlade. Zato mnogi listi dvomijo o življenjski sposobnosti te Briandove kombinacije.

•

Novi državni podtajniki so nastopni: za ministrsko predsedstvo Danieloux, za finance Fallières, za mornarico Roustan, za zrakoplovstvo Cynac, za vojsko Ossola, za osvobojeno ozemlje Morel, za prosveto Benazet in za stanovanjska vprašanja Levasseur

Novi finančni minister Raoul Peret je rojen l. 1870. ter je član apelacijskega sodišča. Svoječasno je bil pravosodni minister V zadnji zakonadajni dobi je bil predsednik parlamenta. Novi prosvetni minister Lamoureux je rojen leta 1888. ter je prvič član kabineta.

Pariz, 11. marca. k. Republikansko združenje je danes končalo svoj kongres ter sprejelo dnevni red, ki zavzema stališče proti novi Briandovi vladi.

Zastoj v Ženevi

Loucheur o položaju. — «Bethlenov kovčeg»

d Ženeva, 10. marca.

Bivši francoski minister Loucheur je podal novinarjem to-le značilno izjavo o sedanji krizi v Zvezi narodov:

»Sedanji položaj je rodilo nesporazumljenje med Francijo in Nemčijo. Nemčija je mislila, da jo boče Francija prevarati: Francija pa je mislila, da pripravlja Nemčija nanjo nov napad. Zadnje dni se je skušalo na obeh straneh z odstranitvijo tega nesporazumljenja. Predvsem je treba paziti, da sprejem Nemčije v Zvezo narodov ne bo pomenil za nobeno državo kakega diplomatskega poraza. Dan vstopa Nemčije v Zvezo narodov mora biti neskaljen dan radosti brez vsake grenke primesi. Vprašanje, ali naj dobi ta ali ona država stalen sedež v Svetu, ne sme postati načelno. V Zvezi narodov se sicer opaža gibanje zoper pomnoženje stalnih sedežev v Svetu, toda glavna stvar je, da pride Zveza v položaj, v katerem bo mogla izpolnjevati svoje visoke naloge v blagor človeštva.«

Glede priključitvenega vprašanja je izjavil Loucheur: «Sem absolutni nasprotnik priključitve Avstrije Nemčiji. Po mojem mnenju bi Avstrija zelo zagrešila, ako se združi z Nemčijo. Ako pa ostane samostojna in nevtralna, ima pred seboj veliko bodočnost in bi mogla postati ena najvažnejših nevtralnih držav v Evropi. Avstrija je po svoji zemljepisni legi takorekoč železniška okretnica Srednje Evrope.

•

Madžarska delegacija je v zelo neprijetnem položaju. Celo v oficijelnih krogih se pozna, da je vtis falsifikatorske afere večji nego bi smel biti v tako važni mednarodni instituciji, ki bi morala po vseh dosedanjih diplomatskih pravilih vsaj na zunaj kazati svojo diplomatsko prijaznost do vsakega. Toda madžarska falsifikatorska afera je očividno napravila veliko izjemo pravila, saj je popolnoma naravno, da poštenemu človeku ni prijetno sedeti v družbi zločincev!

To se je pokazalo jasno v verifikacijski komisiji, kjer je padel klic, da je treba dvomiti o pristnosti madžarskih dokumentov.

Ta incident je povzročil v tukajšnjem časopisju živahne in deloma tudi vesele komentarje. Curiški socijalistični «Volksrecht» priobčuje vest o najdbi kovčega s ponarejenimi bankovci pod naslovom: Bethlen je pozabil v Budimpešti svoj kovčeg!

Novi evropski pakti

Ideja srednjeevropskega pakta je stopila te dni močno v ospredje.

Pravzaprav je to v tej obliki nova stvar. Sicer se je že ves čas od locarnskega sestanka dalje delalo na to, da se varnostni pakt za zapadno Evropo razširi s sličnimi pakti za vzhodno in jugovzhodno Evropo, ki naj zapadnoevropskega izpopolnijo. Pri tem pa je bilo največ govora o dveh takih pogodbah: ena bi bil južni pakt, ki bi urejal medsebojne odnošaje med državami balkanskega polotoka, drugi, ki bi urejal vzhodno - evropske odnošaje, seveda brez sovjetske Rusije. Kako bi se uredilo razmerje v srednji Evropi, med katerimi državami bi se sklenil srednjeevropski pakt, o tem se je razpravljalo razmeroma najmanj konkretno in meritorno.

Sedaj se kažejo konkretnejše oblike, kako in med katerimi državami naj bi se sklenil srednje-evropski varnostni in razsodiščni pakt. Od srednje-evropskih držav ter od onih, ki pravzaprav ne pripadajo več srednji Evropi sami, imajo pa svoje mejaše v tem delu našega kontinenta, se sedaj samo Madžarska ne imenuje. S strani diplomatov Male antante se prav nič ne prikriva, da je Madžarska s svojo ponarejevalsko afero v prav veliki meri otežila izboljšanje razmerja med to državo in njenimi sosedi. Naši diplomatski predstavniki naglašajo z vsem poudarkom, da ne zaupajo Madžarski in kot posledica tega se mora smatrati, da se Madžarska danes ne bi mogla vključiti v tak pakt. Treba je tedaj pravilno in kritično razumeti nedavno češkoslovaško izjavo, da se vzdržuje ponudba za pakt z Madžarsko. Toda mislimo, da nismo pesimisti, ako izrečemo naziranje, da vendarle še ne bo tako precej zrelo stanje za sklep srednje-evropskega garancijskega pakta. Odvisno je videti stvar v precejšnji meri od tega, kak načrt imajo Nemci glede priključitvenega gibanja, za katerega zadnji čas še vedno uprizarjajo prav krepke demonstracije. Kakor proti Locarnu, tako bodo proti srednje-evropskemu garancijskemu paktu z ekstremne socijalistične strani v Avstriji in Nemčiji poskusili marsikaj, to temboli, ker očividno računajo, da bi bile velesile eventualno v tem področju manj nepopustljive. Ali zadnje izjave avstrijskih sosedov o nujnosti, da Avstrija obstoja dalje kot samostojna država, kažejo z vso zgovornostjo osnovo, na kateri se bodo morali kljub vsemu gibati načrti dunajskih državnikov.

Glede balkanskega pakta se pravzaprav zadnji čas ni zgodilo nič novega, kar bi opravičevalo domnevo, da so pogajanja v konkretnem napredovala. Z Grčijo faktično vendarle še nismo dogovorili sporazuma, dasi smo že tolikrat pričeli s pogajanji. Tudi glede Bolgarije se stvar še ni dovolj izboljšala, da bi mogli računati na zadostno in skorajšnje zbližanje. Gotovo je utemeljeno upanje, da se to kmalu premakne v ugodnejši tir, toda v prvi vrsti se stvari pač vendarle ne bodo razvijale, kakor je razvidno sedaj.

Najneugodnejša pa je stvar z vzhodnim paktom. Tu imamo še vedno neporavnano nasprotje med Poljsko in Litvo. Tu pa se je tudi sovjetska Rusija postavila v zelo kritično stališče napram vsakršnemu efektivnemu zbližanju med baltiškimi državami, ker smatra, da bi bila taka stvar naperjena proti njej. V Moskvi pa so tudi s povdarkom izrazili svojo nejevoljo nad tem, da bi Poljska poskusila igrati kako inicijativno in vodilno vlogo med baltiškimi državami.

Po vsem tem je podoba, da ipak še ne bodo tako kmalu realizirani načrti novih garancijskih paktov v srednji, južni in vzhodni Evropi.

Politične beležke

\+ **Tudi v znaku štedenja.** Poslanski klub samostojnih demokratov je v finančnem odboru predložil nekoliko amandmajev k državnemu proračunu. V teh amandmajih se je zahtevalo, naj se s proračunom popolnoma odpravijo mesta državnih podtajnikov, ker so popolnoma nepotrebni, naj se ukinejo gradbene direkcije, katerih posli bi se morali v smislu principa decentralizacije združiti pri velikih županih, naj se kronski vpokojenci prevedejo v dinarske, in končno, da naj se izplača vojna odškodnina tudi prizadetim krajem izven Srbije in Črne gore. Vladna večina v finančnem odboru je odklonila predloge samostojnih demokratov. Proti je glasoval tudi posl. Pucelj. Z ozirom na to ni čudno, da državni proračun neprestano narašča, ne da bi imelo ljudstvo od njega kake koristi in da se gospod Pucelj hvali, koliko se pod RR-vlado stori za prečanske kraje . . .

\+ **Tercijalci.** Slovensko ljudstvo označuje z besedo tercijalci in tercijalke ne samo člane tretjega reda sv. Frančiška, ampak tudi svetohlince, katerih pobožnost je samo zunanja in katerih dejanja so v očitnem nasprotstvu z vsem njihovim videzom. Taki tercijalci so tudi tisti ljudje, ki v klerikalnih listih podtikujejo «Domovini» namen smešiti življenje sv. Frančiška Asiškega, četudi ga je opisala na podlagi zgodovinskih virov. «Slovenec» hoče namreč na vsak način dokazati, da je imela «Domovina» zloben namen. Debata o tej stvari bi se seveda lahko vlekla v brezkončnost na podlagi tercijalske metode škofovega lista. Mi pa pravimo, da je škoda časa in truda. Listi samostojno demokratske stranke bodo pisali še nadalje kakor doslej in ne bodo hodili po navodila k škofu, kakor morajo hoditi iz škofove tiskarne. Ljudje jih bodo brali še bolj kakor prej, zakaj čim bolj jih bo napadal škofov tisk, tem bolj bodo ljudje segali po njih, ker hoče vsak pameten človek, ki ni duševno omejen in zato tudi pristaš klerikalne stranke, čuti oba zvona ter presoditi sam, kdo ima prav in kdo ne. Saj nismo več v časih srednjeveške inkvizicije, ko se je vsaka svobodna beseda kaznovala z ječo in gromado. Zato priporočamo vsem tercijalcem v škofovi tiskarni, naj le krepko nadaljujejo svoje delo. Kdor drugim jamo kopije, sam vanjo pade.

\+ **Ali se jim svita?** V »Slovencu piše neki župnik o gmotnih razmerah duhovščine ter pravi med drugim: »Treba je med nami najprej edinosti, pa ne samo edinosti med stotinami onih, ki tolčejo sok, ki hodijo v posvaljkanih in oguljenih suknjah, ki si ne morejo kupiti ne knjig ne naročati revij, ki mnogi kmetujejo in opravljajo druga težaška dela — ne zaradi sporta, marveč radi bednosti — treba edinosti od episkopata preko bogatih vojvodinskih prebendarjev do revnega gorskega župnika. Iz te edinosti naj zraste velika, požrtvovalna ljubezen vseh onih, ki imajo kaj več dohodka iz prebend in naj od tega darujejo bratom v revnih krajih v skupne šolske fonde, iz katerih naj bi se najrevnejši podpirali.« Isto smo mi že davno naglašali v našem listu. Bogati župniki, ki žive v izobilju, posebno pa škof, ki je največji veleposestnik v Sloveniji, naj bi del svojih, v krščanski ljubezni do bližnjega odstopili siromašni duhovščini, da bi ji ne bilo treba apelirati na javnost, ki je po vojni že itak preobremenjena z javnimi dajatvami. Naj bi se tu predvsem izvedla načela krščanskega socijalizma in prvotnega krščanskega komunizma, da bi se lahko pokazal lep zgled tudi ostali javnosti. Ko smo mi to predlagali, nas je klerikalno časopisje napadlo, da hočemo izvršiti cerkveni rop in upropastiti vero. Ali sedaj župnik v »Slovencu« tudi predlaga cerkveni rop in greši proti verskim resnicam?

Naši kraji in ljudje

Miklošičev spomenik v Ljutomeru

Eden največjih učenjakov, kar jih je rodila slovenska mati, je nedvomno dr. Fran Miklošič. Razen nekaj ulic po naših mestih, ki so po njem imenovane, pa nima ta veliki duh še nobenega spomenika. V Radomerščaku pri Ljutomeru še stoji njegova rojstna hiša, a kmalu ne bo nihče vedel, komu je tekla zibel v tej hiši.

V krogih ljubljanske univerze se je sprožila misel, da se vzida vsaj spominska plošča v njegovo rojstno hišo. Ljutomerski rojaki so se pa odločili, da se mu obenem postavi vsaj skromen spomenik v Ljutomeru na Cerkvenem trgu, v bližini hiše, v kateri je preživljal otroška leta, ko so se njegovi starši tja preselili. Večji spomenik se prepušča beli Ljubljani.

Da se to izvrši, se je sestavil poseben odbor, v katerem imajo svoje zastopnike: ljubljanska univerza, Zgodovinsko društvo v Mariboru, poglavarstvo ljutomerskega sreza in trška občina ljutomerska. Ta odbor se obrača s prošnjo na vse rojake, ki vedo, kaj pomenja ime Miklošič, da z radovoljnimi prispevki pomorejo postaviti Miklošiču spominsko ploščo in spomenik v Ljutomeru. Oboje bi se imelo odkriti še letošnje poletje. Stroški so proračunjeni na približno 25.000 Din, katera vsota se bo nač dala zbrati brez posebnih težav.

Prispevki se naj pošiljajo na županstvo v Ljutomeru ali na Zgodovinsko društvo v Mariboru, kakor je komu bolj prilično. Z zahvalo se sprejme tudi najmanjše darilo.

Naša dolžnost je, častiti spomin naših velikih kulturnih delavcev, ima pa to tudi pobudo za mladino, da posnema vzore naših velikih mož.

Odbor za postavitev Miklošičevega spomenika v Ljutomeru.

Kongres delegatov naših zdravniških zbornic v Beogradu

Delegati vseh zdravniških zbornic v državi se snidejo 14. in 15. marca v Beogradu, da skupno intervenirajo pri ministrstvu za narodno zdravje zaradi omalovaževanja vseh zbornic od strani ministrstva. Kljub osebnim intervencijam pri ministrstvu, kljub opetovanim urgencam ne reši ministrstvo za zdravniški stan razne važne, nujne zadeve. Tako teče že tretje leto, da ni potrjen poslovnik za glavno skupščino, odbor in disciplinarno sodišče zbornice, da nimamo še poslovnika za disciplinarni senat zdravniških zbornic v Beogradu, da je vprašanje sramotnih sodno-zdravniških tarifov še vedno leta in leta na mrtvi točki, da se zdravniška mesta ne zasedejo in kompetenti leto dni čakajo na rešitev svojih prošenj, da se ne izpremeni uredba o zdravniških zbornicah, ki si v nekaterih členih nasprotuje, kljub temu, da so bili dotični predlogi že pred leti predloženi ministrstvu.

Zato pa ministrstvo samo krši uredbo o zdravniških zbornicah in je bilo potrebno proti tej kršitvi vložiti od strani zbornice tožbo na državno sodišče. Vprašanje inozemskih zdravnikov-državljanov glede njih prakse v Jugoslaviji se istotako zavlačuje in je ministrstvo izdalo v tem vprašanju eni in isti dan dva popolnoma si nasprotujoča odloka, proti katerim je morala zbornica istotako vložiti tožbo na državni svet.

Vsled takega nerazumljivega postopanja ministrstva za narodno zdravje proti zdravniški zbornici, torej inštituciji, katero je ministrstvo samo ustvarilo in katero bi moralo ščititi in dvigniti njen ugled, je težko zahtevati, da bi zdravniki uvaževali pomen in ugled zbornice, če tega ministrstvo samo ne stori.

Da se ta nevzdržljiva situacija razčisti, predno se podvzamejo drugi koraki, in izve, zakaj ministrstvo tako postopa, se bo sešla delegacija vseh zdravniških zbornic v Beogradu. Pri tej priliki bodo delegati izročili g. ministru skupno spomenico, ki bo pojasnila nevzdržljivo situacijo.

Ako je ministrstvu ležeče na tem, da poslujejo zbornice v interesu države in v interesu zdravniškega stanu, mora pri svoji upravi, vsaj kolikor se tiče zdravniških zbornic, kreniti na popolnoma druga pota.

Zdravniško zbornico za Slovenijo bo zastopal predsednik dr. V. Gregorič.

V Trbovljah je vse v najlepšem redu!

Ministrstvo za šume in rudnike je izdalo komuniké, ki na celi črti odobrava postopanje Trboveljske družbe. Radićevski minister g. Nikić bo še v parlamentu govoril v smislu komunikeja! Zakaj je bila ustanovljena družba za prodajo trboveljskega premoga.

p. **Beograd**, 11. marca.

Danes se je povrnila v Beograd anketna komisija zastopnikov ministrstev za šume in rudnike, za trgovino in industrijo in za socijalno politiko, ki je odšla v Ljubljano in Trbovlje, kjer je preiskala razmere, ki so dovedle do odpusta delavcev in redukcije mezd v rudnikih Trboveljske premogokopne družbe. Ministrstvo za šume in rudnike je zvečer izdalo naslednjo izjavo:

V področju Trboveljske premogokopne družbe je bilo odpuščenih 1800 delavcev skupaj z onimi, ki bodo odpuščeni do 15. aprila t. l. Brez odpovedi ni bil odpuščen nihče. Dne 1. marca je bilo na 14 dni odpovedana služba 485 delavcem in na šest tednov 57 poduradnikom. Delovni čas ostane i nadalje osem ur. Ker je nameravala družba skrčiti število delavcev za približno 3000, se je dosegel sporazum, da se to prepreči. Namesto treh šihtov bosta odslej samo dva. Na ta način bo vsak tretji teden en šiht brez dela. Kar se tiče osebnih in rodbinskih doklad, je res, da so bile ukinjene, kakor se je to zgodilo v Bosni, zato pa so se povišale temeljne plače in akordi. Po novi uredbi so se prejemki nameščencev Trboveljske znižali samo za 5 odstotkov.

Vzrok za te korake Trboveljske premogokopne družbe je slaba konjunktura na tržišču premoga. Niti povišanje uvozne carine, niti znižanje prevoznine ni moglo preprečiti, da ne bi madžarski premog konkuriral z našim. (?) Zato se je ustanovila posebna delniška družba, ki bo skušala z znižanjem cen pobijati madžarsko konkurenco. Komisija je ugotovila, da postopa Trboveljska popolnoma pravilno po zakonu in da ni mogla drugače postopati.

O tej zadevi bo govoril tudi minister za šume in rudnike v Narodni skupščini.

Ivan Karel Sancin

ravnatelj celjske Glasbene Matice in virtuoz na violini, priredi s pianistom *Hugonom Krömerjem* iz Gradca pod okriljem Glasbene Matice v soboto 13. t. m. koncert v Celju, v pondeljek dne 15. t. m. pa v Filharmonični dvorani v Ljubljani.

Naši ponarejeni bankovci iz l. 1920.

Odgovor madžarske vlade na našo noto.

Naš poslanik v Budimpešti je izročil, kakor smo svoječasno že poročali, začetkom preteklega meseca madžarski vladi noto, v kateri je prosil za pojasnilo, kakšen je bil l. 1920. uspeh preiskave radi v prometu nahajajočih se ponarejenih dinarskih bankovcev.

Madžarsko zunanje ministrstvo je odgovorilo na korak našega poslaništva z daljšo noto, v kateri našteva najprej one osebe, ki so spravile pozneje za falzifikate spoznane dinarske bankovce v promet. Proti vsem tem je bilo uvedeno kazensko postopanje in sta prišla med preiskavo Janos Zemko in Bela Barabas v reventivni zapor. Nato je odredil segedinski preiskovalni sodnik proti vsem 15 osumljenim osebam, preiskavo, pro ti osmim od njih pa tudi preiskovalni zapor.

Tekom preiskave se je posrečilo izslediti 27 komadov tisočdinarskih bankovcev. Vsi osumljenci pa so odločno zanikali, da bi jim bilo znano, da so bili bankovci potvorjeni. Zagovarjali so se, da so kupili bankovce v dobri veri po vsakokratnem dnevnem tečaju. Ker osumljencem ni bilo mogoče dokazati krivde, je državno pravdništvo v Segedinu dne 13. novembra 1923. ustavilo preiskavo. Med preiskavo, pri kateri so sodeloval tudi jugoslovenski policijski uradniki, je bilo ugotovljeno, da so prišli ponarejeni dinarski bankovci v Segedin iz Jugoslavije ali iz ozemelj, ki jih je zasedla Jugoslavija, vnovčili pa so jih večinoma jugoslovenski železničarji. Ker so torej vodile niti na jugoslovensko ozemlje, so se madžarske preiskovalne oblasti sporazumele z jugoslovenskimi organi, da bo pri poizvedovanjih na jugoslovenskem ozemlju navzoč tudi madžarski detektivski nadzornik Karel Denchoe. Jugoslovenske oblasti so v to svrho sicer tudi že izposlovale dovoljenje, vendar pa so Denchoeju kasneje prestop jugoslovenske meje kratkomalo prepovedale.

Jeke – napadalec na kočevski vlak?

Ljubljana, 11. marca.

Prebivalstvo Krškega polja in vsega Posavja se je po aretaciji razbojnika Ivana Jeketa globoko oddahnilo. Bojazen pred njim se je sedaj prevrgla v strašno ogorčenje. Da niso orožniki roparja naglo odpeljali, bi se lahko zgodilo, da bi ga ljudstvo kar samo sodilo. Ljudski srd se je skoro v enaki meri obrnil tudi proti Jeketovi ljubici, Julki Vrabčevi, ki bo morala skupno ž njim deliti usodo v zaporu, čeravno jo čaka milejša kazen, kajti njen vitez ji gotovo ni zaupal vseh svojih skrivnosti in grozodejstev.

Jeketa in Vrabčevo so odpeljali v torek pod močno orožniško eskorto v Novo mesto. Krški zapori so se zdeli preslabi, posebno še, ker je Jeke tamkaj že enkrat izpodkopal zidovje in pobegnil.

Odkar je bil Jeke na prostem, je postal še okrutnejši in napram svojim žrtvam še bolj brezobziren. Klatil se je po vsej Dolenjski, najraje pa se je zadrževal v domači okolici in ogrožal ljudi podnevi in ponoči. Nakopal si je tako na svojo vest več strašnih grozodejstev, skritih pa je ostalo še več drugih njegovih lopovščin. Krakovski gozd med Rako in Krškim je bil sploh njegovo kraljestvo. Zadrževal se je tamkaj po cele tedne nemoteno, kajti varnostni organi so ga iskali drugje. Tam je tudi napadel več svojih žrtev in jim pobral ves denar. V ta gozd se nikdo ni upal. Celo lastniki gozdnih parcel se niso upali tja posekavati les. Zelo nevaren je bil Jeke tudi sejmarjem, ki so se vračali s sejmov domov skozi ta gozd.

Jeke je bil izredno predrzen in spreten lopov. Sicer pa je neizobražen in nosijo zato tudi vsi njegovi čini pečat surove brutalnosti.

Kakor rečeno, je Jeke osumljen, da ima na vesti še vrsto drugih zločinov, ki še niso razjasnjeni. Pojavlja se celo že verzija, da je izvršil Jeke tudi zagonetni roparski napad na kočevski vlak in ambulančnega poduradnika Kalana, ker se opis, kakor ga je podal Kalan, precej strinja z vnanjostjo Jeketa.

LJUBLJANSKI DVOR
kino
TELEFON ŠTEV. 730
Izven programa „Deulig Journal"
Predznanil: LILI DAMITA.

Danes ob: 1493 a
4., pol 6., pol 8. in 9.
Težko pričakovani monumentalni franc. filmski veleumotvor:
PRINCESA in KLOVN
Ljubavni roman iz dvornih krogov v glavni vlogi lepa **Huguette Duflos** in **Charles de Rochefort.** – Luksuzna režija najmodernejše toalete — Film sica, ljubavi in naravne lepote. — Ljubav princese in klovna
Krasne slike iz Pariza.

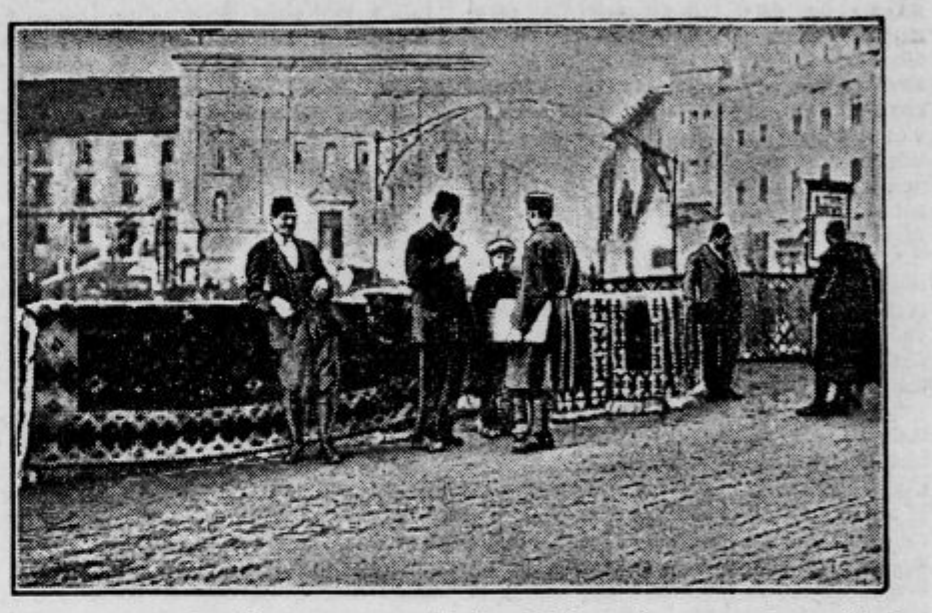

Bosanski prodajalci preprog ob frančiškanskem mostu v Ljubljani.

Evino jabolko...

Ljubljana, 11. marca.

Ančika, samostojna hišna posestnica, doma od hrvatske meje, je imela naprodaj nekaj sto kilogramov lepih okroglih jabolk. Odpeljala se je v Ljubljano, da jih tu proda. Sprva ni znala, kam naj stopi, končno pa se je zglasila pri branjevkah na trgu in kmalu je bila kupčija urejena. Ančika, ki je prinesla s seboj vzorce, je dobila nekaj dedarja že na račun in šla si je ogledovat Ljubljano. V srcu ji je bilo toplo in veselo, ogledovala si je pisano robo v izložbah raznih trgovin, nasmihala se same sreče ljudem na ulici in mislila, kako bi bilo, če stopi na četrt vina. Ančika je namreč od doma razvajena in vina skoro ne more pogrešati.

Sprehajala se je tako sem in tja ter iskala primerne gostilnice, kjer bi si lahko v prijetni domačnosti utolažila svojo žejo. Na sprehodu je prišla počasi daleč na Dolenjsko cesto se okrenila nazaj in občudovala mogočni ljubljanski grad. V gostilni se je nato vsedla tako, da je še vedno lahko zrla proti gradu in skoro se je je polotilo hrepenenje, da si ga ogleda pobližje. Natakarica, ki je opazila pred njo prazno četrtinko, ji je napolnila znova in Ančika ni imela nič proti temu.

Ljubljano je zagrinjal že mrak, ko je Ančika stopila zopet na cesto in se poslovila od zgovorne natakarice. Kri ji je po žilah krožila živahneje, sama sebi se je zdela prosta kot ptička v gaju. Ljubljana ji je bila čimdalje bolj povšeči in vesela je krenila zopet po poti nazaj proti mestu, držeč v roki okroglo rdečkastormeno jabolko, na njeni desni so se risale v zrak črne konture gradu in Ančika se je zopet večkrat ozrla tja gori. Mikalo jo je še vedno, da si ga ogleda prav od blizu.

Kraj dolenjskega mosta je nenadoma postala in zrla vsa zamaknjena v višave. Hip nato je opazila poleg sebe postavnega vojaka, ki ji je prišel kot nalašč. Ančika se je odločila kar hitro, ga nagovorila in mu ponudila jabolko kakor Eva Adamu v raju. Ančiki je planila v glavo ščegetajoča misel in ker Adam tudi ni bil kaj stanoviten, sta bila kar hitro na pol pota do gradu v rajski blaženosti. Zamaknjena drug v drugega pa nesrečnika nista pomislila na različne nevarnosti, ki so jih obdajale in nista čula piščalke nevoščljivega fauna v osebi stražnika. Vračala sta se že zopet nazaj proti mestu in Ančika je ravno vsa srečna obljubovala simpatičnemu slučajnemu prijatelju, da ga obišče zopet po par tednih, ko je stopil pred nju izza grma mož postave in iztrgal nesrečnico iz oblakov ter jo nakrat postavil na pusta kamenita tla. Vojak je sprva pomislil, kaj bi, nato pa se urno, kar je mogel, spustil v beg ne pomišljajoč na prejе podane prisege. Ančika je morala s stražnikom seveda na stražnico, kjer je trpko razočarana, priznala svoj greh in se pritoževala, da smo v Ljubljani ljudje brez srca. Celo doma, je dejala, znajo ljudje zamižati, kadar je treba...

Dražestna, čez vse ljubka
LEE PARRY
pride v najnovejšem filmu
„Nevesta na motorju"
v kino „Ideal"

Pred sodniki

«He, he, he! Pašičeva kola je nazivala dama avtomobil, v katerem je ponosno sedela in ki je zadel v moj voz. Veste gospod sodnik, ko sem to začul, sem se pošteno prestrašil in ne vem, ali me je vrgel pod voz avto, ki se je zaletel v konja ali tiste besede: «Pašičeva kola». Saj sem gorenjski kmet Janez in gospoda Pašića se naravnost bojim; zakaj, pa ne smem povedati. Kmet se namreč ne zna pravilno izčvekati in lahko mi obvisi na jeziku kljuka — paragraf. Oni dan sem vozil lepo in pravilno na levi strani, kot je bilo pred novim letom zapovedano. Moja sivka me je počasi vlekla mimo Št. Vida proti Ljubljani. Še sam sem bral na bližnji tabli opomin: «Avto 15 km». Pa je pribobnel avtomobil, seveda tako hitro, da voznik onega opomina niti prečitati ni mogel. Poleg tega je vozil še po sredi ceste in udaril v moj voz. Konju je izbil 3 zobe, a jaz sem se predramil pobit pod svojim vozom, ko avtomobila že ni bilo nikjer. Tudi danes ni tega vražjega šoferja. No, 300 Din, ki jih ima plačati, bo že prinesel, če ne bo pa 6 dni presedel. Samo toliko se priporočim, da bi ga opozorili naj ne pozabi na mojo odškodnino.»

•

«Seveda me sodniki že poznajo, a midva se še ne poznava gospod predsednik. Dovolite, jaz sem Anton S. delavec v Črmlenšku. Mislil sem si, lepa je zelena Štajerska in jaz bom lep fant, ko bom imel novo obleko in čevlje. Poslovil sem se torej po francosko, kar je pač najhitreje, ker ni treba odgovarjati na nepotrebna vprašanja. Obenem sem pa vzel Rudolfu čevlje, Pavlu površnik, a čevljar France je tako prebrisan smolar, da mi ni hotel nasesti in mi verjeti, da me je poslal Miha po popravljene čevlje. Moja pot še ni končana, saj še nisem strgal čevljev in ni prav, da ste mi prekinili potovanje kar za 2 meseca, ki jih moram prestati v težki ječi.»

•

«Moja mati je posestnica v Ljubljani. Kličejo me za Franceljna in vsak Ljubljančan ve, da sem pošten rokodelec. Jezi me pa, da ne pridem do stanovanja v domači hiši. Svetoval sem gospej Nežki, naj gre vprašat za stanovanje, za katero sem zvedel. Pa so me babnice jele zbadati in pograbil sem za lase njeni hčeri ter udaril lonec ob lonec, da je malo zazvenelo. Takrat sem ga par kozarcev na jezo in razburjenost; 300 Din bom pa plačal, da bo mir.»

•

Lojze iz Jezerskega je kaj neotesan tesar. Zmerjal je orožniško patruljo, z žendarskimi barabami, ki nimajo druzega dela kot vlačiti po cesti pijance in da samo skozi okno na pijance gledajo. Zažugal jim je, da jih bo naznanil na ministrstvo v Beograd. Ni mu namreč ugajalo, ko so peljali mimo pijančka Gregorja in zmerjal jih je kar čez okno. Orožniki so pa Lojzeta z ovadbo prehiteli, pa ne na ministrstvo. Ker so bolj skromni, so se zadovoljili s sodiščem in Lojze bo odštel 250 Din, da bo drugič raje lepo molčal.

•

Katra iz Jame je občinska reva. S svojim poklicem je sicer zadovoljna, le prevelike zahteve ima. Od občine dobiva obleko in 25 Din mesečno, pa ji je mnogo premalo. Ko je prišla v občinsko pisarno po novo obleko in čevlje, ji obleka ni bila všeč in ozmerjala je župana in odbornike. Radi podobnega slučaja so jo enkrat že zašili 3 dni, zdaj ji je pa deželno sodišče naprtilo kar 12 dni, da bo v arestantovski opravi pozabila na lišpavost in se privadila skromnemu oblačilu.

Nedolžen obsojen na smrt — usmrčen na električnem stolu
Senzacija dneva!!!!!!!!!!

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama
Začetek ob 20. uri.

Petek, 12.: Zaprto.
Sobota, 13.: «Henrik IV.» C.

Ljubljanska opera
Začetek ob pol 20 uri.

Petek, 12.: «Tosca». B. Gostovanje g. Roberta Primožiča iz Zagreba.
Sobota, 13.: «Grofica Marica». Izven.

Mariborsko gledališče

Petek, 12.: Zaprto.
Sobota, 13.: «Sluga dveh gospodov». D. (Kuponi).
Nedelja, 14.: «Grofica Marica».

Celjsko mestno gledališče.

Torek, 16.: «Elga». Ob 20.

Danes, v petek 12. marca, se uprizori za abonente reda B velepriljubljena Puccinijeva opera «Tosca». Naslovno ulogo poje Gavarodessija poje prvič gosp. Knittl in prvič v Ljubljani ga. Žaludova, ulogo Mario ulogo barona Scarpia poje kot gost gosp. Robert Primožič. Ulogo cerkovnika poje gosp. Betetto, Angelottija gosp. Šubelj, Spoletta gosp. Mohorič itd. Opero dirigira gosp. ravnatelj M. Polič in režira jo gosp. Zdenko Knittl. — V soboto, 13. t. m. se izvaja v drami «Henrik IV.», za abonente reda C, v operi pa Kalmanova opereta «Grofica Marica» za izven.

Violinski virtuoz gosp. Ivan Karel Sancin, ki priredi v pondeljek, dne 15. t. m. violinski koncert v Ljubljani, se bavi, odkar je zapustil Zikov kvartet, s študijem modernih koncertnih skladb. Naštudiral je celo vrsto novih sonat in drugih violinskih skladb. Njegov repertoar je tako obširen, da niti pri dveh koncertih ne igra istih skladb, ker daje prednost vedno novemu programu. Spremlja ga na klavirju prof. Hugo Kroemer, voditelj klavirske šole na konservatoriju v Gradcu. Prof. Kroemer se je v zadnjem času mnogo udejstvoval na koncertnem odru ter je spremljal tudi znanega violinista Saša Popova na turneji po Avstriji. Vstopnice za Sancinov koncert se dobe v Matični knjigarni.

Beneški trgovec na mariborskem odru. V najkrajšem času uprizori mariborska drama v režiji gosp. Valo Bratina eno najpopularnejših Shakespearjevih komedij «Beneški trgovec». O silni priljubljenosti tega dela pričuje dejstvo, da danes ni skoro odra, ki ne bi poleg mnogoštevilnih Shakespearjevih del, v prvi vrsti uprizoril omenjano komedijo, ki vsebuje na eni strani očarljivo pesniške na drugi pa zdravo zabavne prizore. Mojstrski prevod je oskrbel gosp. Oton Župančič.

Priprave za sprejem ljubljanske opere v Sarajevu. V Sarajevu se snuje poseben odbor za sprejem ljubljanske opere v Sarajevu. Odbor bo nadstrankarski in medverski. Program gostovanja je že določen. Izvajala se bodo dela: Boris Godunov, Aida, Večni mornar, Figarova svatba in Carmen. Tako bodo sarajevski meščani deležni izbranega programa, na katerega bi bila ponosna vsaka opera.

Zanimiva literarna bilanca. Pisali smo že o književnem jubileju «Srpskega Književnega Glasnika», ki je slavil letos 1. februarja 25 obletnico svojega obstoja. V tem času je izdala revija 455 zvezkov na 36.292 straneh. Na tem prostoru je izšlo naslednje gradivo: 1304 pesmi, 502 povesti, romani in drame, 954 člankov, 161 večjih književnih referatov, 94 znanstvenih razprav, 336 pregledov o zunanji in 115 pregledov o notranji politiki, 35 člankov gospodarskega značaja, 667 ocen in več tisoč beležk. Prvo leto je imel S. K. G. jedva tisoč naročnikov, sedaj jih ima nad 6000.

Razstava francoske grafike 18. stoletja v Zagrebu. Francoski institut v Zagrebu priredi v prostorih Umetniškega paviljona razstavo francoske grafike 18. stoletja. Na razstavi so zastopani znameniti francoski grafiki vseh struj 17. in 18. veka, med ostalimi posebno naslednji umetniki: Poussin, Rigaud, Watteau, Boucher, Chardin, La Tour, Lancret, Chompaigne, Greuze Callot, Vidal in drugi.

Danes
prinašamo Vam najbolje izbran spored briljantno dvodelansko komedijo „Smola" z svetovnim nepozabnim komikom
BUSTER KEATON
in pa prekrasno zakonsko dramo
„Moška nezvestoba"
z priljubljenimi zvezdniki:
Konrad Nagel, Pauline Frederick in kako tudi
1496 John Gilbert, Aileen Pringle.
Predstave popoldne ob 3, pol 5., 6, pol 8. in 9. uri.
Kino Ideal

Domače vesti

* **Kraljica Marija za sirote.** Kraljica Marija je naklonila Materinskemu udruženju prispevek 5000 Din za vzdrževanje sirot in zapuščenih otrok.

* **Češkoslovaška odlikovanja.** Predsednik češkoslovaške republike je odlikoval z redom Belega orla: z velikim križcem pomočnika zunanjega ministra Jovana Markoviča, s komandirskim križcem državnega podtajnika dr. Vlado Andriča in člana jugoslovenske delegacije za sklenitev pravovarstvene pogodbe s Češkoslovaško dr. Dragoljuba Arangjelovića ter dr. Janka Babnika, z redom Belega orla s palmami na stopnji komandirskega križca načelnika političnega oddelka zunanjega ministrstva Jevrema Tadiča, s častniškim križcem Milana Andriča, šefa kabineta dr. Vukčevića, šefa protokola Ilijo Novakoviča, namestnika šefa tiskovnega oddelka zunanjega ministrstva dr. Erhatiča in svetnika Vukašina Životića.

* **Novi oficirji generalnega štaba.** Kakor javlja »Vojni list«, so v generalni štab sprejeti naslednji oficirji: artiljerijski podpolkovnik Dragoslav Milosavljević, Milan Damjanović in Dragotin Pavlović; pehotna podpolkovnika Radivoj Janković in Todor Milićević; inženjerski podpolkovnik Gjorgje Gilšić, artiljerijski major Petković ter pehotni majorji Vladimir Vavhnik, Miroslav Šević, Dragoljub Mihajlović, Žarko Varetić in Milan Janković.

* **Vodstvo Vodnikove družbe v Ljubljani** sporoča, da je njena pisarna na Miklošičevi cesti 16., Delniška tiskarna, prvo nadstr. vhod skozi dvorišče. Za korespondenco zadostuje naslov: Vodnikova družba v Ljubljani.

* **Novi rudarski inženjerji ljubljanske montanistike.** Na rudarskem oddelku tehniške fakultete ljubljanske univerze se vrši polaganje diplomskih izpitov v letošnjem pomladanskem terminu od 11. do 13. t. m. Včeraj so prestali diplomski izpit sledeči gospodje: Koloman Berthalan, rodom iz Zagreba, Franjo Brezan iz Litije in Vlado Burnik iz Idrije. Iskreno čestitamo!

* **Prodaja taksnih vrednotic.** Finančna delegacija objavlja v »Uradnem listu« številka 24 izkaz o uspehu prodaje taksnih vrednotic v letih 1924 in 1925.

* **Koliko je prejela Jugoslavija na račun reparacij.** Po izjavi generalnega agenta za reparacije je izplačala Nemčija meseca februarja 1926 na račun reparacij 97,872.660 zlatih mark. Od te svote je prejela naša država 2,509.150 zlatih mark.

* **Delo za izenačenje zakonov.** V ministrstvu pravde se je predvčerajšnjim zopet sestala komisija za izdelavo novega načrta menične in čekovnega zakona. Člani komisije so: univerzitetni profesor dr. Milan Škerlj, univ. profesor dr. Milorad Stražnicki in odvetnik Ojoka Nestrović. Komisija proučava in sistematizira zbrano gradivo.

* **Tehniška srednja šola v Ljubljani.** Pod predsedstvom direktorja g. Jožefa Reisnerja se je vršila dne 8., 9. in 10. marca ustmena matura za absolvente višje stavbne šole. Od 21. rednih učencev je bilo pripuščenih k maturi 20. učencev. Od teh je bil eden reprobiran za pol leta; ostali so dobili izpričevalo zrelosti: Bezlaj Jakob (z odliko), Čenčur Ladislav, Černe Anton, Genussi Janez, Lah Zorko, Majnik Bogoljub, Marinšek Viko (z odliko), Mesar Jože (z odliko), Miklavčič Stane, Mozetič Martin, Pavčič Jožа, Pertot Vera, Pirnat Karol (z odliko), Pisk Karel, Senica Ljudevit, Šenk Jožа (z odliko) Valenčič Stane, Vales Alfonz in Vrhovec Venčeslav.

* **Gradnja vodovoda in elektrarne v Metliki.** V Metliki si hočejo tamkajšnji meščani preskrbeti nujno potrebni vodovod. Pri neusahljivem studencu Obrh se bo zgradilo poslopje, v katerem bo Dieslov motor gnal vodo po železnih ceveh v nabiralnik, ki bo približno 60 metrov nad mestom, tako da bodo vse hiše lahko dobivale vodo. Vsa voda, namenjena v nabiralnik, se bo filtrirala. Motor, ki bo po dnevi polnil rezervoar, bo ponoči preskrboval mesto z električno razsvetljavo. Metlika bo z nameravano napravo mnogo pridobila in brezdvomno privabila v ta prijazni kraj lepo število letoviščarjev.

* **Smrtna kosa.** V Igavasi pri Rakeku je umrla 8. t. m. gospa Antonija Kosin, roj. Čelesnik. Pokojnica je dosegla starost 75 let in je bila mati nadučitelja, g. Miroslava Kosina. — V torek, dne 9. t. m. je umrla v Celju ga. Ivana Petrovič, zasebnica v starosti 64 let. — Umrl je v sredo v ljubljanski bolnici France Pušnik, trgovec v Celju, sin čislanega obrtnika Pušnika v Gaberju pri Celju. Bolehal je že dalje časa na neozdravljivi bolezni. Narodni rodbini Pušnikovi izrekamo naše iskreno sožalje.

* **Glavna skupščina JSS v Djakovu.** Iz Djakova nam poročajo: Tu se delajo velike priprave za glavne skupščine Jugoslov. Sok Saveza, ki se bo vršila v nedeljo. Ob tej priliki pridejo v Djakovo tudi predstavniki češkoslovaškega, poljskega in ruskega Sokola in se bo razpravljalo zlasti o vsesokolskem zletu v Pragi. Sokolstvo bo tudi počastilo velikega Jugoslovena, vladiko Strossmayerja, na čigar grobu se bo poklonilo njegovim manom.

* **Reforme v pravoslavni cerkvi.** Tekom letošnjega poletja bi se imel sklicati vesoljni pravoslavni cerkveni zbor, ki naj bi rešil razna cerkvena vprašanja, zlasti izenačenje koledarja in vprašanje drugega zakona pravoslavne duhovščine. Kakor poročajo beograjski listi, pa se med posameznimi pravoslavnimi cerkvami doslej ni dosegel sporazum in bo vsled tega menda odložen tudi nameravani cerkveni zbor.

* **Razpis učnih mest na srednjih šolah.** Na državnih srednjih šolah in učiteljiščih mariborske oblasti je razpisano večje število stalnih učnih mest in sicer: na državni realni gimnaziji v Celju 4, na državni realki v Mariboru 6, na državni gimnaziji v Mariboru 1, na državni realni gimnaziji v Murski Soboti 4, na drž. realni gimnaziji v Ptuju 4, na moškem učiteljišču v Mariboru 1 in na ženskem učiteljišču v Mariboru 3 mesta. Prošnje je vložiti do 15. aprila. Interesente opozarjamo na razpis v »Uradnem listu«.

* **Pri oddelku B stola sedmorice v Zagrebu** se odda mesto pisarniškega uradnika. Prosilci morajo dokazati, da so uspešno opravili prvi pisarniški izpit. Prošnje je po službeni poti do 1. aprila vložiti pri predsedništvu stola sedmorice, oddelek B, v Zagrebu.

* **Važno za reducirane invalide.** Po sklepu ministra za socijalno politiko imajo vsi reducirani invalidi, da bi mogli predložiti prošnje za ponoven pregled, počakati na pismeno obvestilo o sklepu, s katerim se jim jemlje pravica do invalidnine, nakar morejo najkasneje v roku šestih mesecev predložiti prošnjo za nov pregled.

* **Zveza jadranskih mest.** Župan mesta Sušaka je odpotoval v Split, da stopi v stik s tamkajšnjim županom in drugimi uglednimi osebami zaradi ustanovitve zveze jadranskih mest. Na svojem potovanju se sestane tudi z zastopniki Šibenika in Dubrovnika. Konferenca glede ustanovitve Zveze jadranskih mest se bo vršila poleti in sicer na Sušaku.

* **Direkcija državnih železnic v Ljubljani** razpisuje mesto železniškega zdravnika v Radovljici. Podrobne informacije daje sanitetni šef direkcije dr. Tičar v Ljubljani, Celovška cesta 4.

* **Brezglavost zagrebške žel. direkcije.** Pišejo nam: Zagrebška žel. direkcija je onemogočila obrežnim krajem Dalmacije izvoz rib po drugih mestih Jugoslavije s tem, da je zabranila prevzem zabojev rib, pakovana v led, dočim vse druge direkcije to dovoljujejo in po vsem svetu še nikomur ni prišlo na misel, da bi bil prepovedal brzovozni transport rib z ledom. Samo zagr. direkcija to zabranjuje in napravlja s tem dalmatinskim krajem velikansko škodo, ker je s tem onemogočena ribja trgovina z zaledjem in so Dalmatinci primorani, pošiljati ribe v Trst in Reko, Jugoslavija pa svoje ribe za drag denar dobivati iz Trsta. Redno pošiljanje rib brez ledu je nemogoče. Iz Trsta gredo ribe brez vsakih ovir z brzovlakom, pakovane v led, na vse kraje (Dunaj Budimpešto, Prago, Berlin, München in druge kraje) doma pa se delajo ovire. Merodajni krogi naj vendar malo premislijo, ko se izdajalo naredbe. Jugoslavija že itak strašno trpi, ker ni za gospodarske prilike nikjer dovolj smisla in premisleka.

* **Pomožni zdravniki nimajo pravice do brezplačne hrane.** Neprilike pomožnih zdravnikov so znane javnosti že od lanskega leta, ko je minister za narodno zdravje razveljavil pravo na brezplačno hrano v bolnicah. Pomožni zdravniki so zagrozili, da zapuste službo, ako se omenjena naredba ne ukine. Naredba se ni ukinila, namreč le začasno sistirala. Te dni pa je bil izdan odlok, da pomožni zdravniki nimajo pravice do brezplačne hrane, marveč morajo plačati režijsko odškodnino v znesku 25 Din dnevno. Pomožni zdravniki, ki imajo 1435 Din mesečne plače, so odposlali v Beograd deputacijo, ki naj izposluje, da minister umakne svojo odredbo.

* **Seidlova proslava.** V intimno dolenjskem, a svečanem razpoloženju se je snoči zbral cvet naprednega Novega mesta, da proslavi sedmi križ mladostnega prof. Seidla. A tudi Ljubljana je poslala častno deputacijo. Univerzo je zastopal prof. Hinterlechner, velikega župana in Matico Slovensko prosvetni šef dr. Lončar, Muzejsko društvo prof. Polec a Geografsko društvo dr. Bohinec in prof. Melik. Pismeno ali brzojavno pa so poslali jubilantu čestitke znanstveni Beograd, Zagreb in celo Dunaj. Lepo vrsto deloma globoko zamišljenih, deloma prisrčnih nagovorov sta otvorila gimn. direktor A. Škerlj in župan jubilantovega Novega mesta dr. Režek. Iz vseh govorov pa je izzvenelo toplo priznanje neumornemu dolgoletnemu delu, ki ga je prof. Seidl vršil in ga še vrši ne samo na nacijonalnem temveč tudi na manj znanem znanstvenem polju. Pri kraju večera se je jubilant zahvalil za čestitke v govoru polnem dolenjske hudomušnosti. V spomin na lepo proslavo je prejel adreso, ki so jo podpisala vsa zastopana kulturna in napredna društva, mlado »Geografsko društvo« v Ljubljani pa je »pionirju slov. naravoslovne znanosti« poklonilo krasno vezan prvi letnik »Geografskega vestnika«.

* **Spor v Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Beogradu.** Zastopniki delodajalcev v beograjskem Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev že več mesecev odklanjajo vsako sodelovanje. Njihova abstinenca naj bi bila nekak protest proti dosedanjim nepravilnostim pri vodstvu uradnih poslov. Da preišče stvar in poravna spor, je poslal Osrednji urad iz Zagreba v Beograd posebno komisijo, ki je imela v nedeljo svojo sejo. Imenom delodajalcev je izjavil Vasa Jovanović da vodijo obstrukcijo radi tega, ker se sklepi sploh ne izvršujejo, izrabljia dalje zavod za politične akcije, denar pa izkorišča za druge namene. Odgovarjal mu je zastopnik delavstva, Luka Pavičević, ki je odločno zavračal vse Jovanovićeve očitke. Med obema skupinama je prišlo ponovno do jako ostrih nastopov in so zastopniki delavstva očitali komisiji, da je pristranska. Komisija je namreč v svojem poročilu ugotovi da so se v raznih vrših — posebno v ekspozitarah na deželi — razne nepravilnosti in da so si nekateri uradniki zaračunavali masten dijeto. Preiskave bo nadaljeval še Osrednji urad v Zagrebu. Za enkrat je bil dosedanji upravnik v Beogradu, Bračinac, odstavljen.

* **Smrtna nesreča.** V Potokih pri Koroški Beli je prešlo srede tovarniški delavec Labornik padel čez kamnito ograjo malega mostu tako nesrečno, da je obležal na mestu mrtev. Kako se je nesreča pripetila ni znano.

* **Smrt škodljivcem sadnega drevja!** Drogerija »Sanitas« v Ljubljani, Prešernova ul. 5 nudi najcenejše katranove preparate za uničevanje ličink, bub in gosenic. Prinesite posodo seboj.

* **Snežni zameti v Srbiji.** Po vesteh iz Srbije je zapadel snoči močan sneg, ki je v nekaterih krajih ustavil promet. Tako je snežni metež ustavil promet na železnici Paračin-Zaječar.

* **Tretja obravnava proti Džani-begu.** Pred sodiščem prve stopnje v Skoplju se prične dne 16. t. m. tretja obravnava proti znanemu muslimanskemu bogatašu Džani-begu, ki je bil svojedobno obsojen zaradi umora svoje žene, bivše učiteljice Milice Bogatinčević na dvajset let težke ječe v okovih. Vsled pritožbe Džani-begovega zagovornika je prišla stvar pred sanitetni svet, ki je podal izjavo, da je Milica izvršila samomor, nakar je apelacijsko sodišče odstopilo zadevo kasacijskemu sodišču, ki je odobrilo navedbe državnega pravdnika, češ da svet ni imel zakonitega kvoruma ter vrnilo spise apelacijskemu sodišču. Džani-beg je bil ponovno aretiran. Svet je uporno vztrajal pri svojem prvotnem sklepu vkljub mnenju Društva zdravnikov v Skoplju, da gre v zadevi za umor Milice Džain-begove. Dne 15. t. m. se bo proti Džani-begu vršila zato tretja obravnava, za katero vlada povsod veliko zanimanje.

* **Ponarejevalci poštnih nakaznic.** Beograjska policija je že dalj časa zasledovala zločinsko družbo, ki je na rafiniran način ponarejala poštne nakaznice ter odškodovala državo za približno 1,200.000 dinarjev. Te dni je policija aretirala trgovskega pomočnika Borivoja Milutinoviča, ki je postal sumljiv zaradi velike zapravljivosti po raznih nočnih lokalih. Ugotovilo se, da je osumljenec poslal svojo ljubico v Dubrovnik ter ji poklonil 12.000 Din. Policija je dognala, da je Milutinović član ponarejevalske družbe in upa, da bo kmalu vsa zločinska družba pod ključem.

* **Sedemnajst razbojnikov pred sodiščem.** V Beogradu se je vršila zadnje dni senzacijonalna sodna obravnava proti 17 razbojnikom iz Vračarja. Vsi skupaj so obsojeni na 337 let ječe in 34 let policijskega nadzorstva. Največ je dobil Borivoj Palačič, ki je obsojen na 54 let, dočim znaša najnižja kazen 2 leti ječe. Po srbskem zakonu se obsodi zločinca za vsak zločin posebej in se potem sešteje ta leta za posamezne obsodbe.

* **Goljufije Frana Istenića.** O goljufijah, ki jih je v Zagrebu zagrešil Fran Istenič, rodom iz Brezovice pri Ljubljani, poročajo tamkajšnji listi naslednje podrobnosti: Leta 1924. je Istenič otvoril v Zagrebu trgovino s kurivom. Kot uradnika je vzel v službo nekega Dolška, ki je moral položiti kavcijo v znesku 15.000 Din; poneje je namestil nekega Strigo in Kamesa, ki sta mu tudi izročila kavcijo vsak po 10.000 Din, Aleksander Androlič pa 40.000 Din. Že meseca junija 1924 je Istenič izjavil svojim uslužbencem, da mora odpotovati v Italijo. V Zagreb pa se ni več vrnil. Nameščenci seveda niso dobili plače, a Istenič je odnesel s seboj tudi njihove kavcije. Istenič je bil, kakor smo že poročali na Reki aretiran in bo v kratkem izročen zagrebški policiji.

Lažni grof
ali
Plakrovezec
v glavni vlogi
BISCOT
in ostali dobro znani francoski igralci, ki so vedno sodelovali pri naših Biscot filmih.
«Elitni Kino Matica»

Iz Ljubljane

u— **Gremij trgovcev v Ljubljani** sporoča v pomirjenje članstva in konsumentov, da se je glede občutno povišane trošarine in na novo vpeljane uvozmine zglasila včeraj pri predsedniku gerenskega sveta dr. Dinko Pucu deputacija, obstoječa iz gg.: Ivana Gregorca, Ernesta Hlonga, Andreja Šarabona, Josipa Bahovca ter gremijalnega tajnika Šmuca. Deputacija je izročila utemeljeno vlogo, v kateri zahteva takojšnje znižanje trošarine, kakor tudi ukinitev uvozmine. V glavnem so zastopniki Gremija zahtevali popolno ukinitev uvozmine za tovorne, kakor tudi za osebne avtomobile, ki že plačujejo mestno uvozno takso. Dalje se je zahtevala oprostitev uvozmine vseh onih vozil, ki vozijo blago iz ljubljanske carinarnice, ker se plačuje že pri isti za uvoženo blago »kaldrmina«, ki se steka v mestno blagajno. Glede trošarine je deputacija zahtevala brezpogojno znižanje zvišane trošarine na moko, ravno tako znižanje tarifne postavke 17, 18 in 19 pravilnika za pobiranje trošarinskih nakladi. Deputacija je podrobno utemeljila dejanski položaj trgovstva kakor tudi konsumenta, ter ga opozorila na nedogledne posledice povišane uvozmine in trošarine. Istočasno se je deputacija zavzela za upravičene zahteve »Društva šelmarjev«, ki prosijo gerentski svet, da se jih od uvozmine popolnoma oprosti. Gospod predsednik dr. Puc je pazno sledil izvajanjem posameznih zastopnikov Gremija ter jim obljubil, da bo upravičene želje trgovcev kakor tudi konsumentov upošteval ter zadevo v najkrajšem času, v kolikor bo dana možnost z ozirom na finančno stanje mestne občine, ugodno rešil. Vendar si dovoljujemo predsedstvo gerenskega sveta ponovno prositi, da izraženim zahtevam Gremija čim prej ugodi, sicer bo ljubljansko trgovstvo z ozirom na težak gospodarski položaj, v katerem se nahaja, prisiljeno, povišanje uvozmine in trošarine vkalkulirati na blago, kar bo imelo za posledico zvišanje cen življenjskim potrebščinam. — Načelstvo.

u— **Tovariši Jadranaši!** Danes v petek bo ob 20. uri predaval v društveni čitalnici višji režiser g. prof. Osip Šest o temi: »Dramska umetnost«. Vabimo tovariše in tovarišice, da se predavanja polnoštevilno udeleže. Odbor JNAD Jadran.

u— **Javno predavanje.** V društvu »Soča« se vrši v soboto dne 13. t. m. v salonu pri »Levu« zanimivo in veleaktualno predavanje. Ta večer predava namreč naš dobrozmani in prvovrstni predavatelj g. dr. L. Böhm, ravnatelj trgovske akademije v Ljubljani, o temi: »Pomen industrije za mlade države«. Pričetek točno ob pol 9. zvečer. Vstop vsem prost.

u— **Koncert v Sok. domu na Viču,** ki ga priredi pevski zbor »Narodnega žel. glasb. društva »Sloga« iz Ljubljane v nedeljo dne 14. t. m. ob 8. zvečer, vzbuja veliko zanimanje. Prijateljem petja priporočamo, da si vstopnice preskrbe pravočasno v predprodaji v Sok. domu ali pa v trgovini br. Jeloč nika v Rožni dolini. 359

u— **Gostilna pri »Majarončku** graven Leonišča toči novodošla izborna ljutomerska bizeljska in dolenjska vina. 347

u— **Gospodarsko napredno društvo za šiški okraj** priredi dne 18. t. m. pri g. Valjavcu »Družabni večer« na čast Jožetom in Jožicam. Sodeluje orkester dravske divizije, pevski oktet ZJŽ, g. Bojan Smerkolj in g. Pavel Kovič. Začetek ob 8. — Vstopnina 5 Din.

u— **Tudi senzacija.** Mestna klavnica in mesarski svet sta imela v sredo svojo senzacijo. Zaklan je bil namreč ta dan najdebelejši in najtežji prašič, ki je kdaj poslednjič zacvilil na klavnici. Prašča, 19 mesecev starega, tehtajočega 386 kg, je zredil župan iz D. M. v Polju g. Josip Gertroža iz Zadobrove, kupil pa ga je od njega načelnik mesarske zadruge v Ljubljani g. Franc Lavtižar, in sicer za 6.650 Din. Ogromni debeluhar je šel seveda le nerad na klavni stol, končno pa se je moral združenim močem cele čete mesarjev le udati in storiti svojo dolžnost in akoravno kralj med prašiči, se bo tudi kmalu porazgubil po lačnih ljubljanskih želodcih.

u— **Policijske prijave.** Od srede na četrtek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 2 tatvine, 2 nezgodi, 2 prestopka zoper javne predpise, 1 prestopek razgrajanja, 1 prestopek žaljenja straže, 1 prestopek kaljenja nočnega miru, 1 poškodba tuje lastnine in 13 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3, in sicer: 1 radi suma tatvine, 1 radi telesne poškodbe in 1 radi izgreda na ulici.

u— **Nezgoda na Celovški cesti.** Ko sta se posestnica Marija Štularjeva in njena prijateljica Marija Škerjančeva peljali v sredo dopoldne na enovprežnem vozu po Celovški cesti proti Ljubljani, jima je privozil nasproti tovorni avtomobil, ki ga je šofiral šofer France Zajc. Konj se je avtomobila ustrašil in skočil nenadoma v obcestni jarek, potegnivši seveda voz za seboj. Voz se je vsled tega prevrnil in pokopal Štularjevo ter Škerjančevo pod seboj. Obe ženski sta dobili pri padcu težke telesne poškodbe ter sta morali iskati zdravniške pomoči.

u— **Ograje so jim na poti.** V noči na 9. t. m. so neznani zlikovci podrli ob Tržaški cesti vrtno ograjo Oblakove gostilne. Nekaj dni preje so demolirali poleg stoječ plot državne drevesnice. Oblakova ima okrog 150 Din škode.

u— **Zaplenjeno vtihotapljeno blago.** — Ljubljanska policija je aretirala včeraj zjutraj nekega trgovskega potnika, ki je bil osumljen, da se je bavil s tihotapljenjem raznega blaga iz Italije. Detektiv J. Hauptman ga je opazil na kolodvoru, ko je izstopil iz tržaškega vlaka in s kovčekom v roki krenil proti hotelu Slon. Sledil mu je tja in ga pozval končno na policijo, kjer so kovček odprli in našli v njem množino finega italijanskega blaga.

Posebna specijaliteta vinske kleti Ljubljanskega dvora.
Od danes naprej vsak dan od 5—8. zvečer **apetitni predvečerni zakuski** po zmernih cenah. 1082

Damske kostume pomladne od Din 400·— do 750·— razne damske perilne obleke od Din 75·— naprej. **Otroške oblekce** mornarske iz ševiota ter razne suknene sportne in perilne od Din 25·— do 250·— nudi
F. in I. Goričar
Ljubljana 88-3
Sv. Petra c. 29 — Sv. Petra c. 29.

SKRAJNI JE ČAS!
je, da se prepričate, da eden par nogavic z žigom in znamko (rdeče, modro ali zlato)
„ključ"
traja kakor štirje pari drugih. Dobivajo se v prodajalnah. 84 VIII

Pukovnik **Gjorgje T. Golubović,** komandant Zagrebačkog vojnog okruga, štampao je
UPUT ZA REKRUTOVANJE MLADIĆA.
Knjiga je korisna općinskim, gradskim i sreskim poglavarstvima za njihovo činovništvo, za djake, sveštenike, advokate i za sve koji hoće, da si sami pomognu prilikom podnašanja 1492-a molbi i žalbi.
Knjiga se dobije u knjižarama i kod puk. Golubovića, Zagreb, II ca 128.
Knjiga je štampana latinicom, cena 20 Din.

Vsi hočejo kupovati Šehichi-evo milo.
Nekateri se dajo pregovoriti, da vzamejo druga prana sredstva.
Velika večina pa vztraja na tem, da uporablja le pravo Šehichi-evo milo.
Kateri so pametnejši?
Previdni!
Vedo namreč, da more enkratna uporaba manjvrednega mila več škoditi, kakor je mogoče vse leto prihraniti na ceni mila.

Ker aretovanec ni mogel dokazati, da je bilo blago že ocarinjeno, so ga pridržali v zaporu, blago pa bo izročeno carinarnici in prodano potem na javni dražbi. Pravico do tretjine izkupička ima detektiv Hauptman.

Iz Maribora

a— **Borba v Edelweissu.** Prejeli smo sledeči popravek: V Vašem cenj. listu št. 15. je bil priobčen na strani 4. v 5 stolpcu članek pod napisom »Borba v »Edelweissu««. Besedilo tega članka, v kolikor se tiče podpisanega društva »Edelweiss« in njegovega delovanja ne odgovarja resnici. Ni res, da bi se odpovedali društvu »Edelweiss« lokali v restavraciji Halbwidl v zvezi z rabuko narodnjakov z nemškimi burši, res pa je, da se je vršila odpoved iz zgolj zasebnih razlogov. Dalje ni res, da bi razveselila resignacija g. Halbwidla zmerne kroge v društvu, ker tudi ni res, da bi isti obsojali že dolgo ter težko prenašali od g. Halbwidla v društvo zanešeni nemški duh, res pa je, da za take ugotovitve društvo sploh ni imelo povoda. Ni res, da bi se sprejelo med tem časom v društvo posamezne Slovence, res pa je, da so se nahajali ti Slovenci že preje v društvu. Dalje tudi ni res, da je društvo le nekaj časa živelo športu in opustilo vsako narodno izzivanje, res pa je, da je društvo živelo le športu in opustilo vsako tako izzivanje. Ni res, da bi morali Slovenci iz društva in zmerni in dolgoletni odborniki pa iz odbora ter tudi končno ni res, da naj bi postalo društvo »Edelweiss« zopet eksponent Nemštva, nasprotno pa je res, da so ostali Slovenci slej kot prej v društvu in da se društvo »Edelweiss« nikakor ne čuti kot eksponent Nemštva. — Sportni klub »Edelweiss«.

a— **Laskavo priznanje mariborski podružnici Jugoslovenske Matice.** Te dni se je vršilo v Splitu zborovanje Jugoslovenske Matice za Dalmacijo. Zbora so se udeležili tudi delegati podružnic iz drugih pokrajin, med ostalimi tudi mariborske podružnice, ki jo je zastopal njen predsednik ravnatelj Stanko Detela. Na tem zboru je bilo med drugim ugotovljeno, da je mariborska podružnica ne le številčno najjačja v državi, ampak tudi najagilnejša, kar se tiče denarnih prispevkov. Naj bo ta, za Maribor vsekakor častna ugotovitev v vzpodbudo k nadaljnjemu vztrajnemu delu!

a— **Inspekcija državnih blagajn.** Včeraj je dospel v Maribor komisar Glavne kontrole g. Miloš Sisić v svrho inspekcije vseh tukajšnjih državnih blagajn. Najprej si jih je ogledal pri davčnem uradu in na glavni pošti, kjer je zapečatil glavno blagajno, nakar se je pričela natančnejša revizija, ki je še v teku.

a— **Afera izza občinskih volitev v Mariboru.** Zmaga Narodnega bloka pri zadnjih občinskih volitvah je, kakor znano, navdala vse narodne kroge v Mariboru z velikanskim navdušenjem. Nekateri nacionalisti so hoteli dati splošnemu navdušenju vidnega izraza s tem, da so zahtevali, naj se raz magistrat razobesi narodna zastava. Pri tem pa so prišli v konflikt s takratnim socijalističnim županom g. Grčarjem, ki jih je radi tega tožil. Okrožno sodišče v Mariboru je obtožene nacionaliste svoječasno obsodilo na denarno globo. Na tozadevno pritožbo je Stol sedmorice obsodbo razveljavil ter odredil ponovno razpravo. Razprava se je vršila včeraj pred tukajšnjim okrožnim sodiščem in je končala z oprostitvijo vseh obtožencev.

a— **Peš okrog sveta.** Včeraj sta dospela na potu okrog sveta v Maribor dva mlada Čeha, Franc Sedlak in Fric Seidler, ki sta z nekim praškim klubom sklenila visoko stavo, da bosta v petih letih peš priromala okrog sveta. Na kopnem morata prehoditi 32.000 km, dočim je preračunana pot na vodi na 38.000 km. Dnevno prehodita povprečno 30 do 40 km. Preživljata se izključno s prodajo razglednic. Pritoževala pa sta se, da ne smeta pri nas nositi orožja.

a— **Konkurz nad trgovino s papirjem** Marije Prosternik na Aleksandrovi cesti je okrožno sodišče odpravilo, ker ni bilo kritja za stroške postopanja.

a— **Za pospeševanje privatne gradbene podjetnosti** mariborska občina ne bo pobirala niti gostaščine, niti vodarine, niti kanalščine, ki bi jih sicer pritikale od stanovanjskih prostorov v takih hišah, ki se bodo začele graditi v letu 1926 in ki bodo kolavdirane najkasneje do 1. januarja 1927. Tako oprostitev izreče mestni svet na prošnjo lastnika zgradbe, ki mora biti predložena najkasneje do 1. januarja 1927. Vsaka uporaba vode se mora pa plačati tudi v takih zgradbah. Ta oprostitev velja za dobo šestih let, računano od dneva, ko bi bile te dokla de plačljive. Župan dr. Leskovar

Naši onstran granic

p— *Fašistovski komisar za Istro.* Iz Rima poročajo, da je generalni tajnik fašistovske stranke imenoval računarja Marija Berlinzonija za izrednega komisarja pri fašistovski zvezi v Puli. Sedaj se prične čiščenje fašistov tudi v Istri.

p— *Bratomor?* Pred kratkim so našli ubitega pri Podgradu 32letnega Mateja Mamilovića. Po dosedanji preiskavi se sodi, da ga je ubil brat Anton v družbi z nekim Turkovičem. Oba sta v zaporu.

p— *Park nadvojvode Štefana na Velikem Lošinju* pripade definitivno državi v last. Dolgo časa se je ta zadeva razpravljala in nadvojvoda Štefan je napel vse sile, da bi ostala lastnina v Velikem Lošinju v njegovih rokah. Njegovo jahto «Ul», je oblast izročila nadvojvodovemu zetu kapitanu Klossu v Puli. Istotako vse zlato in srebro ter dragocenosti, ki so jih dobili v nadvojvodovih poslopjih.

p— *Fašistovski učitelji v Ajdovščini.* V sidovsko sekcijo fašistovske učiteljske organizacije se je vpisalo 23 italijanskih in «drugorodnih» učiteljev. V odboru so: Tettitore, Semič in učiteljica Alessio.

p— *Dve samomora.* Na židovskem pokopališču v Trstu je pila strup 50letna Ifigenija Pignon. Umrla je v bolnici. Obesil se je v svojem stanovanju na Korzu Garibaldi 46letni brezposelni agent C. Frausiu.

p— *«Volga»* se imenuje sportni klub v Solkanu. Goriška policijska oblast je te dni resnega obraza zahtevala, da mora društvo takoj izpremeniti svoje ime, če ne bo razpuščeno. Solkan je menda še vedno preveč sovjetski!

p— *Avtomobil povozil dečka.* Anton Mahne iz Tatri v Istri je peljal v Trst voz sena. S seboj je vzel svojega 12letnega sina. Blizu Krvavega potoka je pridrdral avtomobil. Fant je pomagal v klancu pri zavori. Hotel je k očetu pa ga je prijel avto in podri na tla. Oče je oddal težko poškodovanega fantiča v tržaško bolnico.

p— *Smrtna kosa.* Pri Sv. Luciji je umrla ga. Eliza Rakušček, soproga učitelja g. Jos. Rakuščeka. V Trstu je umrl g. Vekoslav Kodrič, posestnik pri Sv. Ani, zaveden slovenski mož. Preminula naj počivata v miru! Preostalim naše sožalje.

p— *Pogozdovanje Krasa.* Pred vojno je pogozdovanje Krasa lepo napredovalo. Po vojni ne vidimo še sistematičnega pogozdovanja, vendar pa se misli na nadaljevanje dela in tako se je ustanovila tudi za tržaško pokrajino nova komisija, ki hoče v tekočem letu pogozditi okoli 2388 ha zemljišča. Stroški so preračunjeni na 140.000 lir. Država prispeva s 70.000 lirami in pokrajina s 50.000 lirami, ostalih 20.000 lir odšteje jo prizadete občine.

Iz Celja

e— **»Vodnikova družba«** glavno poverjeništvo v Celju. Ker vlada tudi v celjskem okraju že veliko zanimanje za novo ustanovljeno Vodnikovo družbo, sporočamo vsem ljubiteljem dobre slovenske knjige v Celju in celjskem okraju, da se organizira propaganda za to prepotrebno kulturno društvo v Celju in po vsej Savinjski dolini v najkrajšem času. Dokler pa v Celju glavno poverjeništvo še ni dokončalo svojega pripravljalnega dela, se sprejemajo prijave ustanovnikov in članov v pisarni Zvezne tiskarne v Strossmayerjevi ul. Ustanovniki plačajo enkrat za vselej, ako so fizične osebe, 500 Din, ako pa so upravna telesa 1000 Din. Ta znesek se lahko odplačuje v petih letnih obrokih. Članarina znaša za tekoče upravno leto 20 Din.

e— **Tedenski izkaz mestne klavnice.** Pretečeni teden od 1.—7. t. m. Zso zaklali v celjski mestni klavnici: 14 volov, 11 krav, 6 telic, 40 telet in 28 svinj. Uvoženega mesa je bilo: 288 kg govedine, 1313 kg teletine in 504 kg svinjine. Izvozili so 16 telet.

e— **Ponovna prvenstvena nogometna tekma** med SK Celje in SK Atletik se bo vršila v nedeljo, dne 14. t. m. na igrišču »Pri Skalni kleti«. Začetek ob 15. Službujoči odbornik Medklubskega odbora je g. Stoklas. Tekma se bo vršila ob vsakem vremenu.

e— **Sprememba posesti.** Dečmanovo hišo na glavnem trgu je kupil medičar in svečar g. Kraupner. V hiši se nahaja lokal za mesarijo, katerega bo novi posestnik preuredil za prodajalno. G. Dečman pa je kupil hišo pokojnega mesarja Čoha v Matija Gubčevi ulici.

e— **Občni zbor društva stanovanjskih najemnikov** v Celju se bo vršil v soboto dne 13. t. m. ob 8. zvečer v hotelu Balkan. Poroča g. J. Mohorko, predsednik društva »Stanovanjskih najemnikov v Mariboru«.

e— **Vsak dan ena.** Kakor čujemo, nastopi pri bodočih občinskih volitvah nova stranka pod firmo G. K. S. (Gobec-Kavsova stranka). Dosedaj šteje že 7 članov — občinskih odbornikov. Predsednik sprejema v stranko samo osebne prijatelje, katerih je v Celju baje brez števila.

e— **Pasji kontumac.** Mestni magistrat odreja za mesto Celje pasji kontumac. Podrobna določila so razvidna iz razglasa, ki je na bit na uradni deski.

e— **Udruženje vojnih invalidov, podružnica Celje** je v tekočem letu opravila predpustno veselico, katerih je bilo v Celju tudi letos več kot dovolj. Ker pa mora računati samo s prispevki, ki jih dobiva od raznih javnih prireditev in zbirk in ker je beda med invalidi vkljub novemu invalidskemu zakonu vedno večja, namerava prirediti podružnica to pot večji koncert, pri katerem je obljubilo svoje sodelovanje več priznanih umetnikov - diletantov iz Celja in Ljubljane. Ta koncert se bo vršil v prvi polovici meseca aprila. Celjska in zunanja društva se naprošajo, da se z ozirom na karitativni namen te prireditve ozirajo na koncert invalidske organizacije.

e— **Gremij trgovcev v Celju** obvešča svoje člane, da v smislu sklepa seje načelstva z dne 9. marca ostanejo lahko trgovine na Jožefov praznik do 12. ure odprte. Opozarja se, da odpiranje trgovin na ta dan ni obligatno za vse trgovce, temveč je prepuščeno to posameznim strokam, ki želijo ta dan imeti trgovine odprte. Načelstvo.

e— **Knjižnica ženskega društva v Celju** je izposodila v mesecu februarju 790 knjig in vpisala 28 novih članov. Knjižnica šteje sedaj 305 članov in ima 1200 slovenskih, srbohrvatskih in nemških knjig. Posluje vsak četrtek od 18. do 19. ure in ob nedeljah od 10. do 12. ure. Vpisnina znaša 5 Din za dijake, učence in vajence pa 3 Din.

Iz Trbovelj

t— *Sokolsko gledališče v Trbovljah* uprizori v nedeljo, dne 13. t. m. ob 7. zvečer v Sokolskem domu Ganglovo dramo v IV. dejanjih «Sin». Pri predstavi, katero režira g. Levec, nastopijo še sledeči igralci: gdč. Bergerjeva, Horvatova, Ramovževa, Urbančičeva in Uletova ter gg. Dolinar, Freyer, Odlazek, Plavšak, ki so porok, da bo predstava res dobra. Ker se predstava ne bo ponavljala, je upati, da jo bo trboveljsko občinstvo v nedeljo v čim večjem številu posetilo.

t— *Na krajevni skupščini Bratovske skladnice v Trbovljah*, ki ji je predsedoval g. Anton Župančič in je bilo zbranih od 135 delegatov 89, je bilo slišati razne pritožbe radi postopanja zdravnika dr. J. z bolniki. Posebno ostro so nastopali delegati Finc. Kuder in Pliberšek, ki so podkrepljevali svoje trditve z dejanskimi primeri. Delegati so prosili odbor, naj ukrene vse potrebno, da se nedostatki odpravijo.

t— *Na Ljudski visoki šoli* bo nadaljeval v nedeljo ob 14.30 g. Anton Podbevšek svoja predavanja iz filozofskega področja.

t— *Vse prireditve v Hrastniku* so bile v zadnjem času zelo slabo obiskane, pač znamenje redukcije delavstva.

Iz Ptuja

j— *Gimnazija.* Na ptujski gimnaziji je bilo koncem II. trimesečja 227 dijakov in 35 dijakinj, skupaj 262 učencev. Pouk je zadnja dva meseca precej trpel. Prof. Miroslav Gorše je sredi januarja odšel na študijski dopust v Pariz, profesorja Alič in Mlaker sta bila ves januar na orožnih vajah v Sarajevu, en profesor pa radi bolezni dalj časa ni poučeval. Tudi dijaki so precej bolehali. Sedaj se vrši pouk zopet redno. Velike vrednosti je Dijaški dom, v katerem je 73 dijakov, ker nudi gojencem ne le dobro oskrbo in prehrano, nego skrbi tudi za njihovo vzgojo in učenje.

j— *Licencovanje in premovanje plemenskih bikov v Ptuju.* Dne 8. in 9. t. m. se je vršilo v Ptuju na mestnem sejmišču licencovanje in premovanje plemenskih bikov za ptujski okraj. Obenem so se priznale tudi premije za bike najboljše kakovosti in pasme. Ptujski okraj ima tri glavne pasme in sicer sivo pomursko, belo marijedvorsko in že več let upeljano pincgavsko. Bikov je bilo prignanih od levega brega Drave, to je iz Slovenskih goric in Sp. Dravskega polja 82. Licenc je bilo podeljenih 37, tako da je bilo 45 bikov izvrženih. Prignana živina je bila zelo slabe reje, pincgavski križanci zelo slabotni in niso zaslužili svojega imena. Biki pomurske in marijedvorske pasme, ki so jih nakupili drugod in uvozili, so bili lepo vzrejeni in krasne živali. Žalibog jih je bilo samo 11. Nakupiti bode treba še dosti lepih bikov in najti dobre živinorejce, ako se hoče doseči uspeh izboljšanja živinoreje za levi breg Drave. Mnogo škodujejo poplave Pesnice in drugih potokov, preveč se goji konjev, za govedo pa se premalo skrbi. Živina prignana od desnega brega Drave, 76 glav, je dokazala, da imajo kmetovalci na tej strani veliko večje zanimanje za živinorejo. Od teh 76 bikov je prejelo 57 licenco, le malo število 19 bikov ni prejelo licence, ker so nekateri bili premladi, nekateri pa, zlasti iz Sp. Haloz, preslabotni in to spet križanci pincgavske pasme. Splošni vtis je kar najugodnejši in dela veselje vsem, ki so se trudili, da se je spet domača pasma pomurska in marijedvorska tako lepo razvila. Premij se je podelilo 30 in sicer 10 državnih in 20 okrajnih v skupnem iznosu 9300 Din. Te premije se izplačajo še le ob prihodnjeletnem licencovanju, ako lastnik bika eno leto drži za pleme. Priznale so se tudi državne diplome 11 bikorejcem in diplome velikega župana trem bikorejcem, skupaj torej 14 častnih diplom. Za prigon je plačal okrajni zastop 2760 Din ter plačal stroške licencovalne komisije. Po licencovanju je bilo poučno predavanje živinorejskeg nadzornika g. Martina Zupanca, ki je obenem zastopal velikega župana. Pri premovanju so bili navzoči: srezki poglavar dr. Vončina, mestni župan dr. Matej Senčar in bivši načelnik okrajnega zastopa g. dr. Fran Jurtela.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 11. marca 1926 — Višina barometra 308·8 m

Kraj / opazovanja	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavine: ob opazovanju	Vrsta padavine: v mm do 7 ure
Ljubljana (dvorec)	7.	767·1	— 0·2	86	SW 0.5	6		dež, sneg 11.7
	8.	768·2	— 0·2	86	S 1.5	2		
	14.	768·6	7·4	29	N 7	3		
	21.	771·4	5·1	34	N 4	2		
Zagreb	8.	766·8	3·0	72	N 7	0		sneg 1.0
Beograd	8.	762·4	1·0	84	W 1.5	2		sneg 7.0
Sarajevo	8.	764·5	— 2·0	92	mirno	10	sneg	sneg 6.0
Skoplje	8.	759·4	2·0	87	W 3	10		sneg 9.0
Gruž-Dubrovnik	7.	758·9	7·0	35	NW 7	0		dež 14.0
Praga	7.	769·8	1·0	—	NW 13	7		sneg 0.1

Solnce vzhaja ob 6·22, zahaja ob 18·—, luna vzhaja ob 4·5?, zahaja ob 14·37

Dunajska vremenska napoved za petek: Večinoma jasno, nekoliko topleje. Lahki vetrovi.

Dražestna, čez vse ljubka
LEE PARRY
pride v najnovejšem filmu
„Nevesta na motorju"
v kino „Ideal"

Sport

Službene objave LNP.

(Seja p. o. z dne 10. III. 1926.)

Verificirajo se igrači: Loborec Franc za SK. Slovan s pravom nastopa dne 18. III. 1926.; Plevelj Franc za SK. Slavija s pravom nastopa dne 18. III. 1926; nadalje se verificira Foršek Slavko z ozirom na podano izjavo za SK. Ptuj po § 10 spl. pr. JNS s pravom takojšnjega nastopa pri prvenstvenih tekmah.

Vzame se na znanje izjava igr. Vindiš Rudolfa, da bo nastopal za svoj matični klub ASK. Primorje pri prvenstvenih kakor tudi vseh ostalih tekmah.

Verificirajo se: prv. tekmi SK. Ilirija rez. : 2SK. Hermes rez. določena na 28. II. 1926, ker ni 2SK. Hermes nastopil 3 : 0 za SK. Ilirijo; ASK. Primorje rez. : SK. Slovan rez. 1 : 1 odigrana dne 28. II. 1926. v Ljubljani, nadalje se verificira pokalna tekma SK. Svoboda Maribor : SD. Rapid 0 : 6 odigrana dne 28. II. v Mariboru.

2SK. Hermes se obvešča, da se njegovi prošnji za odgoditev prv. tekme, določene na 7. III., z ozirom na § 13. prav. sav. prv. tekem ne more ugoditi ter se smatra tekma za izgubljeno s 3 : 0.

Prošnji SK. Ilirije in 2SK. Hermesa, naj se določajo rezervne prv. tekme po 10. uri se bo po možnosti ugodilo.

Ugodi se prošnji SK. Svoboda Ljubljana, naj se odgodi prv. nog. tekma SK. Svoboda : ASK. Primorje dne 14. III., ker ji je SK. Ilirija njene edine drese zaplenil.

V nedeljo 14. III. se odigrajo prv. tekme na igrišču SK. Ilirije po nastopnem redu: SK. Ilirija rez. : SK. Slovan rez. ob 10.30; 2SK. Hermes : SK. Slavija ob 14. in SK. Ilirija : SK. Slovan ob 15.45.

Rediteljsko službo LNP. vršilo v nedeljo 14. III.: dopoldne g. Bučik nadz. nad red. in blag. službo, popoldne g. Gosar nadz. nad blag. in g. Kunaver nadzor. nad red. službo.

Klubi se pozivajo, da postavijo dobro rediteljstvo in stranskega sodnika.

V nedeljo 14. III. ob 14.30 se vrši na igrišču ASK. Primorje preizkusna tekma SK. Krakovo s SK. Svobodo. Tajnik II.

Službeno iz LNP. Danes v petek se vrši seja kaz. odb. ob 8. v kavarni Evropa, stranska soba, na katero se pozivajo gg. ing. Struna, Vičič, Cimperman, Kos in Černe nadalje igralci SK. Jadrana Jamnik, Zomer, Kern in Perko, ki so bili na seji p. o. dne 3. III. predani kaz. odboru. Tajnik II.

LLAP. (Službene objave.) Redni občni zbor LLAP., razpisan za 13. t. m. se radi raznih ovir odgodi za par dni. Dnevni red, čas in lokal ostanejo isti. Seja upravnega odbora se vrši v soboto 20. t. m. ob 20.30 uri v kavarni Emona. Radi velike važnosti je udeležba vseh odbornikov obvezna. Seja tehn. odbora se vrši v ponedeljek, 15. t. m. ob 18.30 uri v zadnji sobi Narodne kavarne. Udeležba vseh odbornikov obvezna. — Podpredsednik.

SK. Mura iz Murske Sobote je javila mariborskemu pododboru LNP, da ne bo odigral spomladanskih prvenstvenih tekem.

Češkoslovaški nogometni savez je imel prošlo nedeljo svojo glavno skupščino, na kateri so strmoglavili dosedanji odbor in je bila izvoljena cela vrsta novih oseb. Za predsednika je bil izvoljen inž. Šediry (Olympia VII, Praga), za njegovega namestnika pa Ružička (okrožje Slezija) in Röder (Slavija). Za delegate pa so bili izvoljeni znani sportniki prof. dr. Pelikan, dr. Katz, Kureš itd.

Češkoslovaška : Avstrija. Prihodnjo nedeljo se vrši na Dunaju nogometna tekma med reprezentancama Češkoslovaške in Avstrije. Moštvi sta sestavljeni nastopno: *Češkoslovaška:* Hochmann-Hojer, Perner-Kolenaty, Káda (vsi Sparta), Seifert (Slavija)- Sedlaček (Sparta), Soltys, Silny (oba Slavija), Dvořaček (Sparta), Jelinek (Viktorija Žižkov). *Avstrija:* Jancsik (Rapid)- Tandler (Amateure), Blum (Vienna)-Schneider (WAC), Resch (Wacker) Nietsch (Rapid)-Cutti (Amateure), Gschweidl (Vienna), Hierländer, Wieser (oba Amateure), Fischer (Vienna). Tekmo bo sodil madžarski sodnik Ivančič. Poleg tega se bosta v Pragi borili reprezentanci Prage in Dunaja, v Bratislavi pa reprezentanci Bratislave in Dunaja. Dunajska amaterska reprezentanca pa nastopi isti dan na Dunaju proti nižjeavstrijski reprezentanci. Dunajski nogometaši bodo torej prihodnjo nedeljo zelo zaposleni.

Schaffer gre v Monakovo. «Kralj nogometa» Alfred Schaffer odide prihodnje dni v Monakovo, vendar pa ne bo postal trener tamošnjega kluba Wacker, temveč si bo služil kruh. Prevzel bo vodilno mesto v enem tamošnjih velikih hotelov. Vendar pa bo semintja nastopil za Wackra.

Šestdnevna kolesarska dirka v Parizu. Za pariško šestdnevno dirko, ki se prične 5 aprila se je prijavilo 15 parov, in sicer: Van Kempen-Faudet, Aerts-Choury, Girardengo-Giorgetti, Mac Namara-Horan, Reyl-Goosens, Wambst-Lacquehay, Degraeve-Thollembeck, Dewolf-Stockelyncks, Broder-Vanderhove, Gliver-Ferrario, Cugnot-Baron, Marcot-Putzeis, Boogmans-Roels, Faucheux-Jean Louet in Catudal-Texier.

Poljski nogometni prvak. Nedavno smo poročali, da se je klubu Pogon odvzel naslov prvaka Poljske, ker so baje ugotovili, da so v njegovem moštvu igrali profesionalci. Po tem sklepu je postal prvak poznanjska Warta. Pred kratkim pa se je vršila glavna skupščina Poljskega nogometnega saveza, ki je anuliral ta sklep ter vrnil Pogonu naslov prvak. — Skupščina je tudi odklonila zahtevo, da se prenese sedež saveza iz Krakova v Varšavo.

Konkurent Hoffa, Leo Barnes, ki je pri olimpijadi, katere se Hoff, kakor znano, ni udeležil, zmagal v skoku ob palici, je sedaj v Los Angelesu s 4.093 postavil nov ameriški rekord v tej disciplini. Rekord Hoffa v pokritem prostoru znaša 4.092.

Vremensko poročilo od 11. t. m.

Kranjska gora, ob 7. — 3 stp. C, barometer se dviga, drobno mede, saninec.

Gospodarstvo

Naknadno uterjavanje carinskih pristojbin

Tukajšnje carinarnice so v zadnjem času razposlale številnim trgovcem in obrtnikom pozive na naknadno plačilo carinskih razlik za blago, ki je bilo tekom zadnjih šestih mesecev zacarinjeno, ker so se pri reviziji dokumentov odkrile razne računske in druge formalne hibe, odnosno formalni nedostatki izvornih izpričeval. Naknadno vterjavanje teh pristojbin po petih, odnosno celo tik ob koncu šestega meseca, je povzročilo v trgovskih krogih veliko razburjenje posebno zaradi tega, ker je v mnogih primerih blago že prodano in trgovec ne more vkalkulirati teh naknadnih stroškov. Obrnili smo se v tej zadevi na Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki nam je dala nastopna pojasnila:

«Vprašanje naknadnega vterjavanja razlik zaradi pogrešnega ali napačnega carinjenja blaga je urejena z določbami čl. 57. carinskega zakona, ki določa, da ima carinska uprava pravico, tekom 6 mesecev, računano od dneva carinjenja, zahtevati povračilo razlike med vplačano in pravilno pripadajočo svoto, ki se ugotovi pri reviziji carinskih dokumentov. Isto pravico ima po členu 56. tudi vsaka stranka za povračilo pogrešno ali protizakonito pri carinjenju preveč zaračunanih zneskov

Radi tega je v interesu strank, da vse carinske dokumente po izvršenem carinjenju same točno in podrobno na podlagi carinske tarife prekontrolirajo, da ugotovijo eventualne pogreške, računske hibe in formalne nedostatke dokumentov, ker morajo v tem primeru biti pripravljene na naknadni predpis plačila razlike, tako da jih naknadno uterjavanje razlik, ki nastajajo zavoljo teh hib, ne spravi v neprilike.

Obenem povdarja Zbornica, da naše trgovstvo še vedno ne posveča dovolj pažnje strogim predpisom in določbam razpisa št. 188. z dne 18. junija 1922, ki se nanaša na izvorna izpričevala. Iz raznih predloženih dokumentov je Zbornica ugotovila n. pr., da je morala neka tvrdka v Ljubljani nedavno plačati nad 9000 Din na račun diference med maksimalno in minimalno carino, ker je pri carinjenju blaga predložila izpričevalo o izvoru, ki ga je izdala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo na Dunaju in v katerem je bilo navedeno, da je blago avstrijskega in danskega izvora. Po naših predpisih sme dunajska zbornica potrditi le izvor blaga, ki se producira, odnosno ekspedira iz njenega okoliša, ne pa obenem izvor inozemskega blaga.

Nadalje je Zbornica ugotovila, da povzroča mnogo neprilik pri carinjenju blaga tudi dejstvo, da k novi tarifi še ni izdan nov carinski komentar, dočim se stvari pri mnogih postavkah, kjer se je besedilo tarife popolnoma izpremenilo, ne dá več uporabiti. Način uveljavljenja nove carinske tarife, ki je stopila po 20. juniju 1925 v veljavo, ne da bi bila vsaj par dni poprej dostavljena carinskim organom v proučenje, je povzročil, da se je v poletnih mesecih dogodilo pri carinjenju mnogo pogrešk, radi katerih se sedaj uterjavajo razlike na pristojbinah. V kolikor gre pri naknadnem vterjavanju za netočno izpolnjene carinske dokumente zaradi premaglega carinjenja na poštnocarinskih uradih, je strankam še dana možnost, da s fakturo dokažejo, za katere vrste blaga je šlo v spornih primerih, nakar se jim lahko odpiše zahtevana diferenca. Tak primer je, če je n. pr. v carinskem beležniku vpisano samo «živano blago iz volnenih pletenin», pa nieo dodane besede «spodnje perilo itd.», za katero velja samo 150odstotni pribitek namesto 200. odstotnega.

V ostalem moramo ugotoviti, da je pogreškov, ki jih je povzročila nova carinska tarifa, od meseca do meseca manj. Ko bo izdana definitivna redakcija tarife in k temu potreben carinski komentar, bodo tudi sedanje neprilike popolnoma prenehale.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (11. t. m.). Pšenica: baška, 2 vagona, 270; baška, 77 kg, 2%, 2 vagona, 270—275; baška, 75 do 76 kg, 2%, 3 vagoni 272.50. Ječmen: sremski, 63—64 kg, 1 vagon, 170. Turšica: baška, nova, 1 vagon, 103; baška, nova, 10 vagonov, 107.50; sremska, nova, 6 vagonov, 106—110; sremska, sušena, 3 vagonov, 130—132; banatska, nova, 5 vagonov, 105. Moka: «0», 1 vagon, 450; baška, «5», 1 vagon, 360. Fižol: baški, beli, 2 vagona, 160.

Dunajska borza za kmetijske produkte (10. t. m.) Položaj v Ameriki nespremenjen. Na dunajskem tržišču je tendenca mlačna in cene so dalje oslabele. Notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 40—40.50, madžarska potiska, 79 do 80 kg, 42.50—45.50; ječmen: domači 31 do 35, slovenski 35—37; turšica: 20 do 21; oves: domači 27.50—28.50; moka: «0»: domača, 74—77, madžarska 73.50—77.

= **Obmejna veterinarska stanica Bistrica - Bohinjsko jezero.** Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani obvešča vse interesente, da je minister za kmetijstvo in vode odredil, da se ustanovi v postaji Pistrica - Bohinjsko jezero obmejna veterinarska stanica. Na podlagi tega je dovolila tudi Generalna direkcija carin glavni carinarnici v Bohinjski Bistrici, da sme v bodoče vršiti uvozne, izvozne in tranzitne ekspedicije živine in živalskih proizvodov, in sicer bo izdajal odobrenja za te vrste ekspedicije obmejni veterinar na Jesenicah.

= **Redni občni zbor Ljubljanske borze za blago** in vrednote se bo vršil 29. t. m. ob 16. v borznih prostorih v Ljubljani (Filharmonija), Kongresni trg 9.

= **Promet Poštne hranilnice v februarju** je znašal 2854.12 milijona Din; od tega 1268.12 milijona Din eror. gotovine (44.43 odstotkov). Vplačil je bilo 412.497, a izplačil 156.232. Vloge so znašale zadnjega februarja (v milijonih Din): v Beogradu 50.76, v Sarajevu 68.98, v Ljubljani 68.32 in v Zagrebu 86.87, skupno 274.93.

= **V trgovinski register** so se vpisale v Sloveniji nastopne tvrdke: Hinko Alabanda, tehniško podjetje za industrijske potrebe, družba z o. z. v Ljubljani; Javna skladišča, d. z o. z. v Ljubljani; Kemotehnična tovarna «Dana», d. z o. z. v Ljubljani; Fran Zorn, d. z o. z. v Ljubljani (izdeluje nahrbtnike, sportne ter usnjate in druge sedlarske potrebščine ter galanterijsko blago itd.); Anton Ravnikar & Co. v Mostah pri Ljubljani (družba pokončuje škodljivi mr. ces, prodaa potrebščine za to svrho itd.). — Izbrisale so se naslednje tvrdke: V. & F. Heinrihar, lesna industrija v Kočevju (ker je likvidacija izvršena); Frković i drug, podružnica v Ljubljani (podružnica se je opustila); Koroška gospodarska družba za nakup in prodajo, d. z o. z. v Ljubljani v likvidaciji (ker je likvidacija končana).

= V zadružni register sta se vpisali nastopni zadrugi: Agrarna zajednica za Dolnjo Lendavo, Tri mlini in Dolnje Lendavske gorice, r. z. z n. z.; Zadružna elektrarna za Škofjo vas in Šmarjeto, r. z. z o. z. — Izbrisale so se naslednje zadruge: Kmetijska nabavna in prodajna zadruga na Dobovi pri Ljubljani v likvidaciji (ker je likvidacija končana), Prekmurska gospodarska zadruga v Dolnji Lendavi (ker je konkurz končan) in Osrednja zadruga lesnih producentov in lesnih trgovcev za Slovenijo v likvidaciji v Ljubljani (ker je likvidacija končana).

= **Občni zbori:** Splošno kreditno društvo v Ljubljani, r. z. z o. z., dne 19. t. m. ob 11. v zadružnih prostorih; d. d. «Salus» v Ljubljani 26. t. m. ob 15. v družbeni pisarni; Trgovska banka, d. d. v Ljubljani, dne 26. t. m. ob pol 15. v bančnih prostorih; Kreditno društvo Mestne hranilnice v Ptuju 27. t. m. ob 18. v prostorih imenovane hranilnice; Dolnjelendavska hranilnica, d. d v Dolnji Lendavi, 27. t. m. ob 14. v svoji posvetovalni dvorani (na dnevnem redu tudi sklepanje o povišku osnovne glavnice od 250.000 na 1 milijon dinarjev); Delniška stavbinska družba «Unionˌ» v Ljubljani 29. t. m. ob 16. v Srebrni dvorani «Uniona».

= **Konkurzi** so razglašeni o imovini Janka Modica, trgovca in posestnika v Ljubljani (prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču v Ljubljani 17. t. m. ob 10.), o imovini Ivana Zakotnika, trgovca in posestnika v Starem dvoru pri Škofji Loki (prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Škofji Loki 20. t. m. ob 10.), o imovini Steva Gomboca, krojača v Ljubljani (prvi zbor upnikov pri deželnem sodišču v Ljubljani 22. t. m. ob 10.), o imovini Antona Štora, trgovca na Trojanah (prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču na Brdu 22 t. m. ob 11.) in o imovini tvrdke Frece in Plahuta, trgovine v Celju (prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Celju 27. t. m. ob 10.). Odpravljen je konkurz, razglašen o imovini Josipa Bana, trgovca v Št. Pavlu pri Preboldu, ker se je sklenila prisilna poravnava. V Sloveniji je začelo število konkurzov močno naraščati, kar je znak težke gospodarske krize, ki jo v nemali meri zakrivlja uničujoča davčna preobremenitev Slovenije.

Borze

11. marca.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki): Vrednote: investicijsko 76—78, Vojna škoda 277—280, zastavni Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20 do 22, Celjska posojilnica 200—205, Ljubljanska kreditna 200—220, Merkantilna 100 do 105, Praštediona 965—971, Slavenska 50—0, Kreditni 175—185, Strojne 100—110, Trbovlje 354—362, Vevče 110—0, Stavbna 80—90, Šešir 115—120 (115—120). Izplačevanje kupona Kreditnega zavoda 10 Din od 15. t. m.: od tega dne se bodo trgovale delnice po 165—175. — Blago: les: hrastove podnice, 43 in 50 mm, 2. 60, 2.70, 2.80, 2.90, 3 m, od 18—30 cm, fco meja, 2 vag., 1300 do 1300 (1300); hrastovi neobrobljeni plohi, 43 in 50 mm, 2.80 m, od 22 cm naprej, fco meja, 1 vag., 1100—1100 (1100); orehovi hlodi, od 30 cm prem. naprej, od 2 m dolž. naprej, fco nakl. postaja, 1 vag., 850—850 (850); hrastovi hlodi, zdravi, od 30 cm prem. naprej in 2.50 m dolžine naprej, fco nakladalna postaja, 5 vag., 440—440 (440); premog: same ponudbe; nespremenjeno; poljski pridelki: turščica, času primerno suha, fco vagon dolenjska postaja, 1 vagon, 147—147 (147); drugače samo dve ponudbi v turščici.

ZAGREB. V bančnih papirjih večji promet, v industrijskih slab. Vojna škoda je slabša. Promptna se je trgovala po 277.5 do 278. Končala je na 278 proti 279 včeraj. — Dinar je bil dopoldne v Curihu čvrstej ši. Mednarodno slabši so Praga, New York, Pariz in London. V Zagrebu je bil zabeležen majhen padec deviz na Italijo, Londou, New York in Švico, dočim je Dunaj čvrstejši. Narodna banka je intervenirala. Skupni promet v devizah 7.3 milijona Din. Notirale so devize: Dunaj 800.3—804.3, Berlin 1352.5—1356.25, ček 0—1353.5, Budimpešta 0.07955—0.07995, Italija izplačilo 227.5 do 228.7, London izplačilo 275.99—277.19, ček 275.8—277, New York ček 56.642—56.942, Pariz 207.5—209.5, Praga 168.07—169.07, ček 167.97—168.97, Švica 1093—1097; valute: dolar 56.15 - 56.45, lire 226.65 - 227.85; efekti: bančni: Eskomptna 118.5—119, Poljo 17.—17.5, Hipo 66—66.5, Jugo 105—105.5, Ljubljanska kreditna 200—0, Obrtna 76.5 do 77, Praštediona 967.5—970; industrijski: Eksploatacija 24—26, Slaveks 43—44, Trbovlje 360—375, Oceania 240—0, Vevče 100—0, državni: investicijsko 77.25—78, agrarne 43.5—44, Vojna škoda, promptna 277.5 do 278, marc 279—279.5, april 282—282.5.

BEOGRAD. Devize: Atene 82—83, Dunaj 801—801.5, Berlin 1352—1354, Budimpešta 0.07965—0.0798, Bukarešta 23.5—24, Italija 228.15—228.25, London 276.3—276.4, New York 56.78—56.79, Pariz 207—208, Praga 168.5—168.55, Švica 1094—1094.75.

CURIH. Beograd 9.14, Berlin 123.70, New York 519.375, London 25.25 tri osminke, Pariz 18.85, Milan 20.8525, Praga 15.385, Budimpešta 0.007275, Bukarešta 2.20, Sofija 3.7375, Dunaj 73.20.

TRST. Devize: Beograd 43.75—44, Dunaj 349—353, Praga 73.50—74.20, Pariz 90.20—91.25, London 121—121.15, New York 24.80—24.90, Curih 478—481. Valute: dinarji 43.50—44, dolarji 24.70—24.85, 20 zlatih frankov 95—98, zlata lira 479.78.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4675 do 12.5075, Berlin 168.63—169.13, Budimpešta 99.22—99.52, Bukarešta 2.97—2.99, London 34.43—34.53, Milan 28.43—28.53, New York 708.15—710.65, Pariz 25.74—25.84, Praga 20.9575——21.0375, Sofija 5.10—5.14, Varšava 91.85—92.35, Curih 136.36—136.86, Valute: dinarji 12.40—12.46, dolarji 707.40—12.46 dolarji 707.40—711.40.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.675, v Berlinu 7.38, v Londonu (opoldne) 276, v New Yorku (zaključno 10. t. m.) 1.76 in četrt.

Iz življenja in sveta

Madžarska „viteška politika“

Ponarejanje tujih valut je bilo sklenjeno že l. 1922! — Zaslševanje gostov na »falzifikatorski večerji« pri min. predsedniku Friedrichu. — Zaslišan bo tudi Em. Karolyi.

d Budimpešta, 9. marca.

Vsa madžarska javnost se bavi s potekom one večerje, o kateri je govoril ministrski predsednik grof Bethlen v zbornici. To večerjo je priredil spomladi leta 1922 poslanec in bivši ministrski predsednik Štefan Friedrich svojim prijateljem princu Windischgrätzu, profesorju Meszarosu, mejnemu grofu Pallaviciniju in poslancem Lingauerju, Szilagyju in Elemerju Huszarju. Pri tej priliki se je tudi govorilo o ponarejevanju bankovcev. Vsled te opazke ministrskega predsednika je odredilo državno pravdništvo, da se imajo vsi oni, ki so se udeležili omenjene večerje pred štirimi leti, zaslišati.

Najprej je bil zaslišan poslanec Elemer Huszar, potem pa bivši ministrski predsednik Friedrich, ki je izjavil prijateljem, da so ga zaslišali kot pričo. Rekel je, da se je na oni večerji res govorilo o ponarejevanju bankovcev in da je videl kasneje kliše. je in celo ponarejene franke. Zaslševanje Friedricha je trajalo dve uri in pol. Novo v falzifikatorski zadevi je, da so bili, kakor je poslanec Friedrich izpovedal, že pred štirimi leti izdelani ponarejeni francoski franki.

Mejni grof Pallavicini je izjavil po zaslišanju na državnem pravdništvu, da se le malo spominja na ono večerjo pred več leti.

Posebno se zanima javnost za izpovedi grofa Emerika Karolyja, ki je pri prvem in drugem zaslišanju na kratko omenil, da ima princ Windischgrätz nekak dnevnik o vsej zadevi, vendar pa ni hotel podrobno o tem govoriti. Poslancu Vaszonyiju se dejstvo, da Karolyi ni bil zaslišan, zdi sumljivo in pravi, da je opozicija zahtevala v svoji izjavi, na prislijo tega gospoda k izpovedi s sodnim sklepom. Pravosodni minister je takrat rekel, da je sodišče že dobilo zadeven nalog, vendar ga doslej še ni izvršilo. Z druge strani se širijo vesti, da je zagovornik princa Windischgrätza dr. Csernianszky izročil višjemu državnemu pravdniku gotove beležke in da je zato zaslišanje grofa Karolyija odveč. Poslanec Vaszonyi je nadalje rekel, da je baš sedaj postalo zaslišanje tega gospoda važno, ker se pred vsem ne vé, ali e dr. Csernianszky res izročil višemu državnemu pravdniku take beležke, oziroma ali so istovetni s Karolyijevimi dokumenti. Zato se ne sme še nadalje odlašati z aaslišanjem grofa Karolyija, ker je stvar izredno važna.

Odvetnik dr. Csernianszky je dejal, da je višjemu državnemu pravdniku izjavil, da nima princevih beležk v obliki dnevnika. Windischgrätz je pač stavil na rok svoje obtožnice gotove opazke, in to se v resnici nahaja v njegovih rokah. Odvetnik je naglašal, da nikakor ni voljan izročiti teh beležk preiskovalnemu oblastvu. Višji državni pravdnik dr. Strache je zaradi te izjave uvedel preiskavo, kako je Windischgrätz mogel omenjene beležke spraviti iz zapora. Iz beležke princa Windischgrätza je razvidno, da je imel grof Pavel Teleki važno ulogo pri ponarejevanju francoskih bankovcev. Grof Teleki pa objavlja sedaj izjavo, v kateri pravi, da ni pošiljal princu pisem iz Mosula ali odkod drugod in da tudi ni bil v njegovi hiši, odkar je izbruhnila vojna. Tudi se ni udeležil z njim nikakih konferenc. Sicer opozarja grof Teleki na svojo pred tremi meseci objavljeno izjavo, po kateri s princem Windischgrätzom sploh ni več govoril o ponarejevalski aferi.

Aretirani voditelj madžarske socijalnodemokratske stranke Vaga je bil s sedmimi tovariši zopet izpuščen iz zapora. 30 aretirancev je bilo izgnanih iz države, 3 pa so ostali v zaporu. Proti njim se uvede sodno postopanje zaradi hujskanja.

Danes sta bila zaslišana poslanca Lingauer in Szilagyi, ki sta s svojimi izpovedbami precej obremenila Windischgrätza, ki je po večerji poklical v stransko sobo «izvoljence», katere je nagovarjal k ponarejanju. Lingauer je opozoril Friedricha na možnost zunanjepolitičnih zapletljajev. Szilagyi pa je izjavil, da je bila ona večerja pravzaprav nekak shod legitimistov in da ga je Windischgrätz šele pozneje informiral o svojih načrtih. Ob tej priliki je rekel Windischgrätz, da hoče rekvirirati celokupno žetev na Madžarskem v svrho sanacije države.

Preiskovalni sodnik je odredil tudi zaslišanje Emerika Karolyija, ki pa bo najbrže vztrajal pri svojem sklepu, da ni dolžan kot priča izpovedati ničesar. Preiskovalni sodnik bo moral pač poiskati nova sredstva, s katerimi bo prisilil Karolyija k pričevanju.

Kovčeg s ponarejenimi bankovci.

Budimpeštanska policija je, kakor znano, prišla na sled 6674 komadom ponarejenih francoskih tisočakov na ta način, da se je ravnala po anonimnem pismu, ki ga je pisala neznana oseba policijskemu ravnateljstvu. V pismu je bilo rečeno, da je kovčeg s tolikimi in tolikimi tisočaki na postaji v garderobi, zraven pisma pa je ležal listek, katerega izroče v garderobi vsakomur, ki shrani tam prtljago.

S tem listkom je poslala policija na postajo dva agenta. Uspeh te poti je bil popoln. Moža sta dvignila kovčeg in ko so ga na policijskem ravnateljstvu odprli, so res našli v njem naznačene falzifikate. Policija pa si sedaj ni na jasnem, kdo je poslal pismo. Pisec se ne javi, govori se celo, da moči radi tega, ker je najbrže sam udeležen pri stvari.

Ker ni mogoče izslediti ovaditelja, je začela policija iskati tvrdko, ki je prodala kovčeg. Iskanje je seveda zelo mučno, ker morajo hoditi agenti od trgovine do trgovine ter izpraševati, kje je bil kovčeg prodan, oziroma kupljen. Bankovci so bili prelepljeni z ovitki, na katerih je stalo: «dobri», «slabi», «srednji», po kvaliteti denarja.

Dobro misleči menijo, da je poslala ovadbo policiji oseba, ki je hotela ravnati pravično. Kako je prišel kovčeg v garderobo, tega pa ne more nihče pojasniti. Pravijo, da je bil oddan v silni gneči in se radi tega ne more ugotoviti, kdo ga je primesel. Policija meni, da je to storil kak član tajnega društva, ki je ščitilo falzifikatorje in katerega bo baš radi tega težko ali sploh nemogoče izslediti.

Druga važna zadeva, ki zanima policijo, je uloga medicinca Szendreva, ki je dobil l. 1923. v varstvo zavoj s klišeji za ponarejanje bankovcev. Szendrey je zelo moločeč in se brani vsakršne izjave, posebno vsake besede glede osebe, ki mu je izročila zavoj, da ga shrani. Sam pravi, da je dal zavoj pozneje nekemu prijatelju na kmetih, kjer so klišeji ostali delj časa.

Krvava zveza dvojnega križa.

Državno sodišče v Marosvasarhelyju se bavi te dni z nekim novim tajnim društvom, ki je delovalo pod imenom «Krvave zveze dvojnega križa». Neki tehnik se je moral svoj čas zagovarjati pred tem udruženjem, ker je brez dovoljenja prekoračil madžarsko mejo. Nekega njegovega znanca so vrgli člani «Krvave zveze» v Donavo. Ko so potegnili njegovo truplo na suho, je nekdo dejal: «Vidite, taka je usoda izdajalcev.» Tehnik je pozneje vstopil v društvo, da bi izvedel, kaj se pravzaprav v njem dela. Izvedel je tudi, da so društveniki ob neki priliki umorili policista, ki jim ni bil povšeči. V neki sobi hotela «Panonija», kjer je društvo zborovalo, so se izrekale celo smrtne obsodbe nad vodilnimi državniki. Na nekem zborovanju je bil n. pr. sklenjen umor poslanca Vaszonyija, prosvetnega ministra Klebelsberga in ministrskega predsednika Bethlena.

Ločitev Adama in Eve

V lanskem poletju so se ameriški listi hudo razburili nad novico, da se namerava neka mlada dama iz ugledne obitelji podati s svojim mladim soprogom v divjo prirodo ter tam živeti po zgledu davnih prvih staršev Adama in Eve. Ta dva mlada zakonca, ki sta si zastavila devizo »nazaj k prirodi!«, sta bila Helena Davidson, hčerka visokega protestantovskega duhovnika, in Skandinavec Cyllstron, profesor telesne vzgoje na univerzi v Alleghenu.

Romantično pričeti zakon je zdaj trezno končal z ločitvijo pred nekim sodiščem v Pensilvaniji, kjer je moderna Eva s solzami opisala svoja polletna doživetja s svojim Adamom. Že poročno potovanje ni nudilo nikakih radosti, ker se je mladi soprog branil prenočevati v hotelu in, med tem, ko je ona le odšla v sobo k počitku, se je on spravil spat na hotelski vrt, kamor je vzel seboj posteljno odejo. Ko sta končno dospela v divjo prirodo, ju je sprejela huda nevihta, ki je skoz in skoz premočila vso Evino prtljago. A ko je ona ob ognju, ki ga je on trudoma pripravil, hotela osušiti svojo obutev in obleko, se je Adam močno zgražal nad njeno mehkužnostjo. Da ogenj ne bi ugasnil, je sirota morala pihati v žerjavico in si je pri tem nakopala kašelj.

V nadaljnjem življenju so jo v kameniti stanovanjski votlini nadlegovali moskiti, kače in razna druga golazen. Toda vsa njena jadikovanja so pri možu vzbujala le pomilovalen in zaničljiv smeh. Ko mu je končno odločno izpovedala, da tako ne more dalje, je postal celo sirov, navsezadnje pa sta se le domenila, da je najbolje, ako se ločita.

Ker soprog pred sodiščem ni v ničemer zavračal njenih navedb, je sodišče zakon razločilo, in moderni Adam in Eva sta se vsak po svoji poti vrnila nazaj v civilizirane razmere. Ako bi bila pramamici Evi, ki naravno ni imela nikakih oblek za sušenje ob ognju, pravočasno padla ta ideja v glavo, bi na svetu nikoli ne strašil izvirni greh.

Konec sicilijanske mafije

Palermskemu prefektu Moriju, ki mu je vlada poverila iztrebljenje sicilijanske mafije, je uspelo z obsežno racijo zajeti poslednjih 600 članov banditskih organizacij. 25 let je mafija strahovala vso Sicilijo, dirigirala politiko in upravo ter po potrebi kradla, ropala in morila. Med aretiranci se nahajata tudi dva mestna župana in večje število upravnih uradnikov. Cela tolpa bo deportirana na male otočiče v bližini Sicilije.

Prefekt Mori je akcijo vodil oprezno in dokaj strategično. Zdaj, ko je delo končano, dovoljuje policija objavljanje posameznih podrobnosti. V prvih dneh se je policija, odnosno žandarmerija posluževala oklopnih avtomobilov za raziskovanje banditskih gnezd. Nato so konjeniške patrulje začele čistiti samotnejše vasi in so tekom enega meseca, to se pravi do srede februarja, polovile že večino banditskih poglavarjev in zaupnikov v provinci. Poslednji ostanki tolp so se umaknili v hribovito zaselje Gangli, odkoder so spočetka strahovale in plenile vse bližnje vasi, končno pa se v pomanjkanju začele medsebojno pleniti in pretepati.

Prefekt Mori, ki ni želel prelivanja krvi, je v Gangli poslal glasnika, ker je tam navada, da se vsak nov prihod transporta morskih rib oznani z bobnom. Vaščani so se zbrali, toda namesto oznanila o prihodu svežih rib jim je glasnik prečital Morijevo proklamacijo s pozivom, da tekom 12 ur izročijo vse bandite, sicer bosta puška in ogenj izpregovorila svojo poslednjo sodbo . . . Vaški gospodarji so se v strahu nemudoma zbrali k posvetovanju in sprejeli Morijevo zahtevo. Preden je zašlo solnce, so Morijevi oddelki cernirali zaselje Gangli in aretirali vse bandite.

Aretacija se je obnesla brez kapljice krvi. Še v zadnji minuti so banditski poglavarji, ki so se prvi vdali, skušali z Morijem skleniti kompromis, obetajoč mu sigurno zmago fašistov pri bodočih volitvah. Morijev odgovor pa je obstojal v tem, da jih je dal takoj deportirati, kar je bandite pač bridko razočaralo, ker so se doslej pred vsakimi volitvami pogajali s kandidati in je bila ravno fašistom vedno zagotovljena zmaga v vseh tamošnjih okrajih . . . Smatra se zdaj, da je sicilijanska mafija docela iztrebljena in prefekt Mori se že diči s komanderskim križcem reda «Mauriziо i Lazzaro».

Smrt lipiškega belca

na katerem je jahal h kronanju zadnji Habsburžan.

Iz Budimpešte poročajo: Ko je bil Karl IV. v Budimpešti kronan za madžarskega kralja, je jahal v katedralo, kjer se je vršila ceremonija, na prekrasnem lipiškem belcu. Konj je bil plemenite pasme, mož, ki je bil na njem, pa je bil odet v kraljevski plašč in je imel na glavi krono sv. Štefana. Vsi, ki so prisostvovali svečanosti kronanja, so občudovali žival in njeno elegantno hojo in konj je dobil ime «Krez».

Po kronanju je moral Krez za cesarjem na Dunaj. Ostal je tam v cesarskih hlevih. Prišla pa je revolucija in ž njo ni odzvonilo samo Karlu Habsburgu, ampak tudi njegovemu lipiškemu belcu. Našli so se rešitelji, ki so konja odpeljali na Madžarsko. Tam so mu dali prostor v Ludovikovi akademiji. Častili so ga kakor malika. Dobival je najboljše zrnje, imel je posebnega oskrbnika, ki ga je vodil po vrtu akademije na sprehod in za njegovo vzdrževanje je bila določena posebna postavka. Zajahati pa se ni upal konja nihče, iz spoštovanja do pregnanega Habsburžana.

Polagoma se je začel Krez rediti. Preskrbna nega je žival pokvarila. Konj je bil vsekakor že dvaiset let star, začel se je debeliti in naenkrat se je pojavila pri njem srčna napaka. Prihajali so živinozdravniki, da bi mu pomagali, toda brez sreče. Krez je propadal vedno bolj. Slednjič je ležal venomer na tleh in se je dvignil le tedaj, ko so mu prinesli krmo. Nekoč krasni živali je postalo življenje muka: Krez je postal samemu sebi v napotje.

Tu so Madžari sklenili, da napravijo mukam konec: dogovoril so se, da Kreza usmrte. Živinozdravnik Ludovikove akademije je dobil naročilo, da to dejanje, izvede kolikor mogoče delikatno. Tako se je tudi zgodilo. Krezu so vbrizgali pod kožo 150 gramov kloroforma, nakar je nastopila smrt. Toda s tem še ni bilo stvari konec. S Kreza so potegnili kožo, ki jo bodo sedaj nagačili in nagačeno žival postavili v muzej Ludovikove akademije. Tu bo stal Krez v tisti ponosni pozi, kakor je nesel Karla IV. k kronanju. Za Madžare vsekakor zanimiv in značilen spomenik!

× *Deficit angleške razstave v Wembleyu.* Znano je, da se je zaključila zadnja razstava Anglija in njenih dominijonov v Wembleyu z velikanskim deficitom. Primankljaj je zelo znaten in da ga ne bo pa primorana pokriti Anglija iz svoje državne blagajne, so sklenile vlade v Avstraliji, Kanadi, Južni Afriki in na Novi Zelandiji, da bodo prodale svoje paviljone na razstavi na javni dražbi ter naklonile vsote, katere bodo iztržile, odboru, ki je prevzel dolžnost, da poravna deficite in ustvari s tem potrebno finančno ravnotežje.

× *Težaven Cobhamov povratek v domovino.* Iz Kaira poročajo, da je pristal v Heliopolisu angleški letalec Allan Cobham, ki je pogumno premeril pot od Londona v Kapstadt in se sedaj vrača nazaj v London. Polet iz Chartuma do Kaira se je vršil v posebno težavnih okoliščinah. Cobhama so ves čas motili viharji, ki so nosili po zraku cele oblake peska. Orijentacija letalca je bila v takem vremenu popolnoma nemogoča, vendar se je let na dobro srečo obnesel brez nezgode.

Sijajno! Veselo! Izvrstno! Zabavno! Imenitno!

Velikanski obisk pri vseh predstavah

je jasen dokaz visoke kvalitete velike fantastične pustolovne veseloigre:

=:= ZORRO =:=

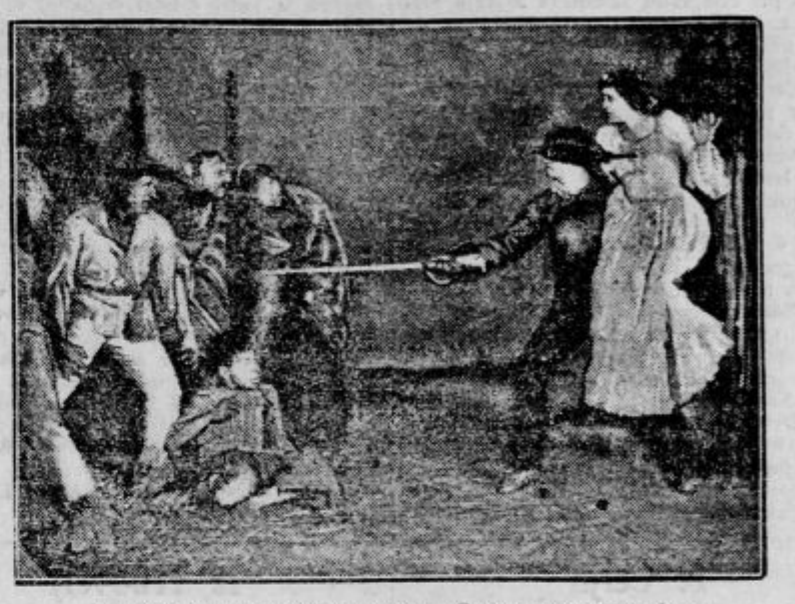

Dobro znani in povsod priljubljeni „Človek iz gumija“ slavni

Douglas Fairbanks

nas s svojo imenitno igro naravnost fascinira. Vedno zaspani snubač Don Diego ter temperamentni z ščitnik potlačenega prebivalstva sta naša v izvrstnem Fairbanksu idealnega interpreta. Imenitna vsebina je polna duhovitih dovtipov, ljubezni, veselih ter napetih scen, ki nas skupno na novi smeh do solz. Originalni in smeha polni konec nas še dolgo po končani predstavi drži v veselem razpoloženju.

Predprodaja vstopnic od 10—½1. Predstave točno ob: 4., ½8. in 9. uri

ELITNI KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani — Telefon 124.

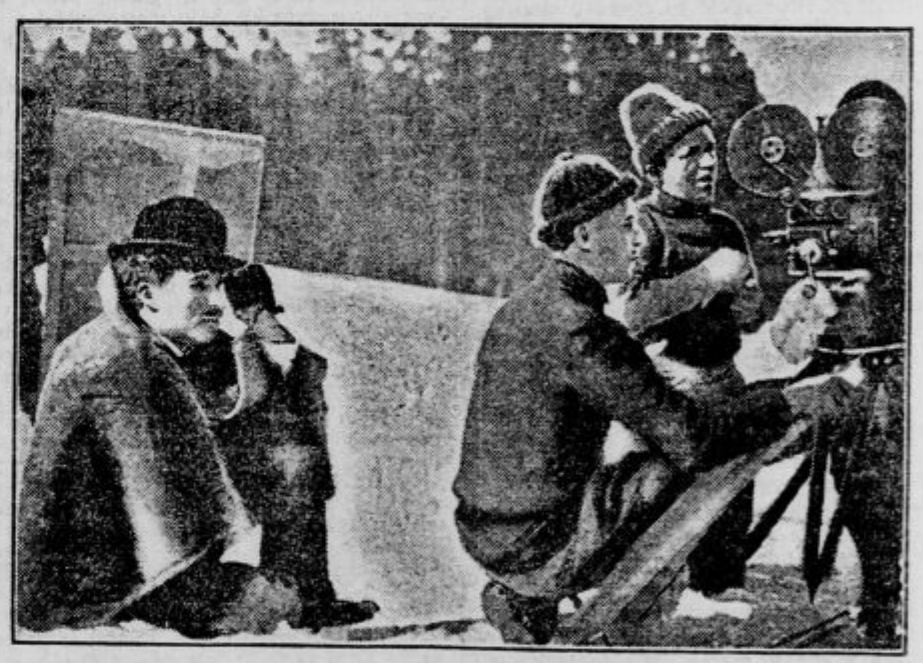

Komik kot režiser

Znani filmski komik Charlie Chaplin nadzoruje na Aljaski ob največjem mrazu snimanje svojega senzacijonelnega filma «Lov za zlatom».

Velecen enim damam

se pr poroča, da dalo izgotoviti **damske plašče, kostume, športne jopice** po tvrdki

Drago Schwab - Ljubljana

Izvršeno bo uzorno in izključno moško ročno delo

Mark Twain:

Kako sem izdajal poljedelsko strokovno glasilo

Prevzel sem začasno ne brez zlih slutenj izdajanje poljedelskega strokovnega glasila. Pravtako malo bi prevzel brez zlih slutenj poljedelec poveljstvo na ladji. Toda nahajal sem se ravno v položaju, v katerem bi bila plača zaželjena. Navadni urednik lista je hotel iti na dopust in tako sem privolil v pogoje, ki jih je stavil, in sem ga zastopal.

Čustvo, da imam zopet delo, je bilo imenitno; ves teden sem koval članke z neumornim veseljem. Nesel sem jih tiskat in čakal nastopni dan nekoliko v skrbeh, kako bodo pač sprejeti moji napori. Ko sem proti večernemu zatonu zapuščal pisarno, je stalo ob vznožju nekaj mož in mladeničev, ki so se takoj razmaknili, da mi napravijo pot, in ko sem korakal med njimi, sem čul tega ali onega, ki je dejal: »To je on!« Naravno je, da sem se nadvse veselil tega dogodka. Drugo jutro sem našel pod stopnicami podobno skupščino ter tudi na cesti posamezne dvojice in skupine, ki so me z zanimanjem opazovale. Gruča se je razdelila in umaknila, ko sem prišel. Slišal sem reči nekega moža: »Poglej njegovo oko!« Delal sem se, kakor da nisem opazil pozornosti, ki sem jo vzbujal, vendar pa sem se naskrivaj radoval in sklenil, da poročam o tem svoji teti. Šel sem nekaj stopnic navzgor in čul, ko sem se bližal svojim vratom, prisrčno vesele glasove in glasno smejanje. Ko sem vrata odprl, sem zagledal dva mlada človeka, po videzu z dežele, katerih obraza sta zbledela in se podaljšala, ko sta me zapazila. Potem sta skočila z velikim ropotom skozi okno. Bil sem presenečen.

Čez kake pol ure je vstopil star gospod z valujočo brado in finim, toda precej strogim obrazom in je sédel, ko sem ga pozval. Zdelo se mi je, da ima nekaj na srcu. Odkril se je, postavil klobuk na tla, vzel iz njega rdeč svilen robec in številko današnjega lista.

Položil je list v svoje naročje in dejal, dočim je čistil z robcem svoje naočnike: »Ali ste vi novi urednik?«

Odgovoril sem mu, da sem.

»Ali ste že kdaj izdajali poljedelsko strokovno glasilo?«

»Ne,« sem dejal, »to je moj prvi poskus.«

»Prav verjetno. Ali imate kake praktične izkušnje v poljedelstvu?«

»Ne, mislim, da ne.«

»To čutim instiktivno,« je dejal stari gospod in si nadel očala, preko katerih me je ostro meril, medtem ko je zganil list v primernejšo obliko. »Želel bi vam prečitati, na kar me je opozoril instinkt. Bil je uvodnik. Poslušajte in povejte, ali je ta sentenca vaša! ... Repe za krmljenje ne smemo nikoli trgati, to ji škoduje. Mnogo bolje je, da zleze na drevo deček in jo otrese... Kaj menite o tem? Mislim namreč, da ste to pisali sami.«

»Kaj da menim o tem? No, mislim, da je to zelo dobro. Mislim, da ima to zmisel. Ne dvomim namreč, da se vsako leto v tej okolici pokvarijo milijoni in milijoni korcev repe za krmljenje, samo ker jo trgajo polzrelo, dočim bi, ako bi splezal na drevo deček in repo otresel —«

»Otresajte svojo staro mater! Repa vendar ne raste po drevesih.«

»Ah, kaj pravite, da ni tako? No, kdo pa je trdil, da je tako? Oblika je samo po sebi umevno le prenešena, povsem prenešena. Vsakdo, ki ima le malo razuma, bo vedel, da sem mislil, deček naj otrese trto.«

Nato je starec vstal, raztrgal svoj list na drobne koščke, jih pomandral, razbil nekaj predmetov s svojo palico in izjavil, da razumem o poljedelstvu približno toliko kakor krava o nedelji. Nato je odšel, zaloputnil za seboj vrata in se sploh tako obnašal, kakor da mu nekaj ni ugajalo. Ker pa nisem vedel, kaj ga je jezilo, mu tudi nisem mogel pomagati.

Kmalu nato je strmoglavilo skozi vrata dolgo mrtvaško bitje s strunastimi, na ramena visečimi kodri in s teden dni starim strniščem po gorah in dolinah svoje brade in obraza; nepremično je obstalo, držeč prst na ustih in nagnivši telo le za glavo naprej kakor da posluša. Čuti ni bilo niti glasu. Vendar je poslušal dalje. Nič se ni oglasilo. Nato je zaobrnil ključ v ključavnici, prišel po prstih do mene, da me je približno lahko dosegel, in ko je nekaj časa z največjo pozornostjo opazoval moj obraz, je potegnil iz naprsnega žepa zganjeno številko našega lista in dejal:

»Tu, tu, vi ste pisali to. Prečitajte mi — hitro. Osvobodite me! Trpim!«

Čital sem in ko so tekli stavki iz mojih ustnic, sem videl, da mu je lažje, videl sem, kako so napete mišice odnehale, kako se je umaknil z obraza strah, kako sta legla na njegove poteze mir in poko, kakor mila mesečna luč nad puščo pokrajino:

»Gvano je lep ptič, a za njegovo vzrejo je potrebna velika skrbnost. Tako ga ne smemo uvažati pred januarjem in ne po septembru. Pozimi mu moramo preskrbeti topel prostor, da more izvaliti svoje mladiče.« —

»Očividno je, da se bo žetev žita zakasnila. Za kmeta je dobro, da dobi iz zemlje žitne biljke julija namesto avgusta in da nasadi tedaj ajdo.« —

»Kar se tiče buč, — Buče so najljubše jagode domačinov v notranjosti Novoangleških držav, ki jih tudi raje uporabljajo za kravjo krmo kakor grozdiče, ker bolj nasičajo in jih žival raje uživa. Buča je edina užitna jagoda družine oranž, ki uspeva na severu, razen melon in dveh različic turbanskih buč. Navada pa, saditi jih pred vrtovi za sočivje, se hitro izgubija, ker mora vsakdo priznati, da buča kot senčno drevo, ni nič vredno.« —

»Ker je sedaj pričakovati toplega vremena in pričenjajo gosaki drsteti —«

Razburjeni poslušalec je skočil proti meni, mi podal roko in dejal:

»Lepo, lepo, zadostuje! Sedaj vem, da sem zdrav, zakaj čitali ste natanko tako kakor jaz, besedo za besedo. Kajti, tujec, ko sem davi to prvič bral, sem si dejal, česar poprej nikdar nisem verjel, dasi me svojci strogo nadzirajo: Sedaj verujem, da sem prismojen. Nato sem tako zarjul, da me je bilo slišati dve milji naokrog in sem krenil na pot, da ubijem kogarkoli; zakaj, razumite me,

Celjski občinski svet

Celje, 11. marca.

Župan dr. Hrašovec je otvoril današnjo občinsko sejo kmalu po 17. uri ter ugotovil, da se danes zadnja redna seja nadaljuje. Opozicija je zahtevala, da pridejo najprej na dnevni red neki predlogi, ki so pa bili itak že pripravljeni v posameznih odsekih, da se o njih poroča na plenarni seji. Le težko je bilo županu dokazati opoziciji, da mora po svoji vesti in prisegi strogo varovati poslovni red.

Po tem kratkem incidentu je nadaljeval finančni referent dr. Božič svoje poročilo finančnega odseka. Mestna hranilnica, Lastni dom in Ljudska posojilnica se zanimajo za stavbišča ob Kralja Petra cesti in Vodnikovi ulici, kjer je sedaj mestno oskrbovališče ter last mestne občine. Postaviti hočejo več stavb s poslovnimi lokali in stanovanji. Ta projekt je bil vsestransko odobren, ker mesto Celje ne bi samo dobilo okrog 30 novih srednjih in manjših stanovanj, ampak bi tudi delavstvo in celjski obrtniki kakor vsa javnost imeli od tega dobiček. Soglasno so bili odobreni tudi sledeči pogoji: 1.) Ker se na teh parcelah zidajo stavbe z enotnimi fasadami in enotno višino in ker se sedaj tam nahajajoče stare stavbe morajo naenkrat podreti in oskrbništvo prestaviti, se stavi kot prvi pogoj, da se vsa tri stavbišča naenkrat skupno prodajo. 2.) Graditi se mora v dveh letih, tako da bodo stavbe koncem leta 1927 dograjene in za stanovanja sposobne. 3.) Graditi se mora po enotnem načrtu z enakimi fasadami. 4.) Zgradbe naj bodo tronadstropne in naj bodo spodaj v pritličju trgovski lokali, v nadstropjih pa stanovanja, če mogoče s tremi sobami ali manj. 5.) Pri oddaji stanovanj in lokalov se naj po možnosti ozira na najemnino dosedanjih stanovalcev zgradb. Tozadevno naj tudi občina stori korake, da dobe stranke v zgradbah interesentov ali druge svoja stanovanja. 6.) Cena se določi za nezazidane parcele 50 Din, za zazidane pa 250 Din. Kupno ceno je plačati pri sklenitvi kupne pogodbe. 7.) Ti pogoji tvorijo podlago za pogajanja z interesenti. Županstvo pa se pooblašča, da se ž njimi na tej podlagi pogaja in če pride do soglasja, sklene pogodbo skupno s finančnim odsekom.

Justična uprava se je obrnila do magistrata s predlogom, naj se podaljša najemninska pogodba za prostore v drugem nadstropju mestnega magistrata, kjer se nahaja okrajno sodišče, do leta 1930. Najemnina naj ostane v dosedanji višini. Predlogu v tej obliki ni bilo mogoče ugoditi, ker potrebuje mestni magistrat nujno prostore sam. Saj ima elektrarno in del svojih poslovnih lokalov pod tujo streho ter mora plačevati zato visoko najemnino. Zato naj se najemninska pogodba podaljša za nedoločen čas proti obojestranski šestmesečni odpovedi. Razna popravila mora izvršiti justična uprava na lastne stroške. Najemnina se določi 36.000 Din letno z obč. dokladami. Olepševalnemu in Tujsko prometnemu društvu se odvzame del stroškov za napravo nove ceste in olepševalnega prostora med kolodvorom in stavbo Praštedione. Savinjski podružnici SPD se nakloni enkratna izredna podpora 1000 Din. Izvrše se nekatera popravila v mestnem gledališču. Ker pa je proračun za leto 1926 že izčrpan, se nadaljnja popravila ne bodo mogla več izvršiti. Pri zadnji veliki poplavi je odnesla Voglajna nad izlivom brv, ki pelje na cesto mimo Skalne kleti. Sedaj gre za to, ali se naj postavi brv na istem mestu ali naj se zgradi nižje most, ki bi znatno skrajšal pot s Pečovnika v Celje. Radi previsokih stroškov se sklene napraviti na prejšnjem mestu brv iz hrastovega lesa, ki bo stala nekaj nad 50 tisoč dinarjev. Ako pristane na to tudi okoliška občina, ki prispeva polovico stroškov, naj se stavbena dela takoj razpišejo.

V komisijo za revizijo obč. uprave se odpošljejo na predlog dr. Kalana klubovi načelniki oziroma njihovi namestniki. Uradnikoma pri stanovanjskem sodišču se povišajo službeni prejemki. V občinsko zvezo se sprejmejo: Ivan Petek, Franc Guzej, Anton Krvišek, Miha Boštjančič, odkloni pa se Elizabeta Šuper. Nekatere stranke ne plačujejo dolžnih računov in se izroče pravnemu zastopniku. Milarni Ivo Čater se prepove uporaba mestnega grba kot varstvena znamka v reklamne svrhe. Potrdijo se računi raznih električnih naprav in instalacij na Tavčarjevi cesti, Vrazovem trgu in od Narodnega doma do mitnice. V parku je električna napeljava izvršena in stane 44.500 Din. Okoliška občina je prosila za znižanje cene pri električnem toku za kino podjetje, kar je bilo odklonjeno z ozirom na to, da je v vseh drugih mestih tok za ta podjetja nekoliko dražji. Tarifa za uporabo električnega toka pri gospodarstvu se ne zniža, ker je cena toku v Celju izvzemši Maribora, ki ima s Falo še predvojno pogodbo, itak ugodnejša kot v drugih mestih. S Falo se je mestna elektrarna pogajala, da dobi cenejši nočni tok, ki bi se uporabljal med 22. in pol 7. zjutraj. Dobava tega toka bi bila mogoča le, ako se doseže s Falo ugodnejša cena. Občinska seja se še nadaljuje.

POJASNILO.

Z ozirom na naše poročilo o zadnji seji celjskega občinskega sveta objavljamo dodatno k interpelaciji občinskega odbornika g. Koruna v zadevi pritožbe g. Josipa Kirbischa proti mestni elektrarni sledeče pojasnilo, katero nam je poslal g. Kirbisch: »Trditev, da je uporabljal g. Kirbisch za instalacijo v svoji hiši »ukradeni materijal«, oziroma, da se je uporabljal tak materijal »brez njegove vednosti«, je neresnična ter se je vrinila ta neljuba pomota le vsled tega, ker je bil na omenjeni seji v zvezi s Kirbischevo pritožbo tudi govor o tem, da je prevzel koncem leta 1924 skladiščnik tovarne »Cinal« (katere lastnik je g. Kirbisch) od neznanega prinesca manjšo množino starega bakra, o katerem se je naknadno ugotovilo, da izvira iz neke tatvine pri mestni elektrarni, na kar pa je g. Kirbisch polno protivrednost tega materijala mestni elektrarni takoj izplačal.«

Ker se je naše kratko poročilo o interpelaciji g. Korena v zadnji seji celjskega občinskega odbora res lahko napačno tolmačilo in ker ne maramo delati nikomur krivice, moremo danes pribiti dobesedno oni del poročila celjske mestne elektrarne, ki obravnava inštalacijska dela pri g. Kirbischu in ki bo zanimalo tudi celjsko javnost, ker se je prečitalo v občinski seji: »1.) V gospodarskem poslopju g. Kirbischa se je našlo dne 18. oktobra 1924 5 žarnic, katere je neupravičena oseba na skrivaj inštalirala in ki so bile brez števca priključene na naše omrežje. Takrat se zadeva ni ugotovila sodnijsko, ker je g. Kirbisch zaposlil pavšalni znesek Din 716.80 za te žarnice poravnal. 2.) Dne 15. julija 1925 je zgorel naš števec v gospodarskem poslopju g. Kirbischa, ker je neupravičena oseba izvedla skrajno pomanjkljivo inštalacijo, vsled česar je nastal kratek stik in je števec zgorel. G. Kirbisch je plačal za ta števec Din 300. 3.) V februarju 1925 je imel g. Kirbisch od dveh monterjev tvrdke Siemens 22 kg stare bakrene žice, katero sta ta dva monterja o priliki preureditve našega omrežja poneverila, in sicer po zelo nizki ceni Din 9 za kg. Ker je bila tržna cena starega bakra takrat Din 12, je g. Kirbisch dne 10. februarja 1925 elektrarni povrnil Din 264. 4.) Okoli 10. januarja 1926 je nadmonter elektrarne Virant ugotovil, da so v hiši »Cinal«, last g. Kirbischa, 3 stanovanja v prvem nadstropju brez vednosti elektrarne opremljena z električno napeljavo ter pred števcem priključena na omrežje, da tok ni šel skozi števec in se za je brezplačno prejemalo iz omrežja. Tako samovoljno ravnanje je prestopek proti točkam 23 in 24 pogojev za dobavo toka.« V smislu členov 31, 58 in 59 se je napravila na državno pravdništvo ovadba, da se v tej hiši na skrivaj odvzema tok iz omrežja. Nadaljnje poizvedbe so dokazale, da je neki vojak izvršil to inštalacijo ter jo priključil na hišni vod. Nekaj dni potem, ko je bila inštalacija izkušnjena, se je ugotovilo, da se je ponovno izvršil pritisk po nepravičenih osebah. Sedaj je nadmonter Virant odstranil približno 5 m dolg kos napeljave, da s tem preprečil ponovni pritisk.«

Pred sodnijo je bil g. Kirbisch oproščen, ker se mu ni moglo dokazati, da bi se bila ta dela izvršila z njegovo vednostjo.

Darujte za sokolski Tabor!

Propadanje posestev radi previsokih davkov

Obmejni kraji, raztrgani med dva državna mejaša, odrezani od morja in prometnih cest, gospodarsko propadajo v polnem pomenu besede. Kar pa ne uničuje, odnosno ni uničila nesrečna državna meja, to uničuje sedaj davčni vijak. Kraj takšnega Eldorada so Logatec in okoliške vasi. Navesti hočem klasičen primer davčnega navijanja v tem kraju.

Posestvo, katerega lastnica je nedavno umrla in ga upravlja sedaj začasno na posestvu bivajoči najemnik, izkazuje nasledni letni obračun za l. 1925.:

Dohodki:

	Din
Najemnina njiv	3.820
Najemnina 1 kočnje	7.455
„ senožeti	1310
„ otave	1.615
Hišna najemnina	600
Najemnina hlevov	50
„ gostilniškega lokala	1898
„ sob nad hlevi	880
Radovan B	120
Najemnina hišice	200
Posekano drevje	1651
Od viharjev podrti hrasti in lipe	518
Podrta lipa	50
Deleži občinskih gozdov	1013
Celokupni dohodki	21.170

Izdatki:

	Din
Davki	18.102.52
Zavarovalnina proti požaru	233.25
Voznik lesa	400.—
Tesaču za 167 kč	250.—
Maša - zadušnica	20.—
Pesek	20.—
Sveče	50.—
Znamke sodišču	7.—
Komisija za ogled vozil	25.—
Oklici	45.—
Izkličatelju R.	90.—
Oskrbovalnina oskrbnika	1.000.—
Celokupni izdatki	20.242.77

Dohodki 21.170.— Din
Izdatki 20.242.77 „

Čisti dohodki 927.23 Din

Leta 1923. je bilo na iste dohodke davkov 6803 Din, l. 1924. na iste dohodke 14.687 Din. Sekalo se je gozdov, ki spadajo k temu posestvu, sploh ni. Res čisti dohodki so: streho gospodarskih poslopij razkrite, stopnice, ograje, okna, podi prepereli in razpadli, stropi vdrti, izpod njih kapniki, zidovje razmajano. Na predložitev računov, protest in opozorilo, da davčno oblastvo brezpogojno omogoči iz dohodkov restavracijo razpadajočih poslopij, je slednji odgovor: »Kakšna posestva se naj potem ob. davčujejo?« Da, davkarije naj posestva in podjetja kratkomalo zaplentijo in proces propadanja bo kmalu dokončan.

Dr. J. G.

Šah

Turnir na Semmeringu

Aljehinova prva zmaga.

Po hudih bojih zadnjih dni je včeraj, v 4 kolu, napetost nekoliko popustila, kar je razvidno tudi iz rezultata: le tri zmage.

Aljehin, ki je bil prve igre močno indisponiran, je prešel v sicilski obrambi takoj v energičen napad proti Rosellitju in ga po triurnem boju potolkel. Rubinstein je porazil Retija, Janovski pa Kmocha, ki je napravil vsled pomanjkanja časa težko napako.

Partija Vidmar : dr. Michel je končala remis. Vidmar je bil že v precej težavnem položaju, vendar dr. Michel ugodnosti ni mogel pravilno izrabiti. Remis so bile dalje partije: Vayda : Gilg. Davidson : Spielmann, Niemcovič : Treybal, Tartakower : Yates.

Indijska partija Grünfeld : Tarrasch je bila po osemurnem igranju prekinjena.

Stanje po 4. kolu: Niemcovič, Tartakower 3 in pol, dr. Vidmar, Rubinstein, Janovski, Spielman 3, Gild in Vayda 2, dr. Tarrasch 1 in pol (1), Aljehin, dr. Michel in Kmoch 1 in pol, Grünfeld in Yates 1 (1), Davidson 1, Reti pol (2), Treybal pol (1), Roselli 0.

Petek je določen za odigranje prekinjenih iger. Danes pade odločitev v partijah Reti : Yates in Reti : Treybal.

•

V 5. kolu v soboto, igrajo sledeči pari: dr. Michel : Kmoch, Grünfeld : dr. Vidmar, dr. Tarrasch : dr. Vayda, Reti : Janovski, dr. Tartakower : Rubinstein, Spielmann : Yates, Niemcovič : Davidson, Aljehin : dr. Treybal, Gild : Roselli.

Da najboljši je to znaj,
Colombo Ceylon čaj!

50

Dopisi

TRŽIČ. V zadnjem »Cerkvenem glasniku« poje gospod župnik socijalizmom posebne levite. Trdo prijemlje gospoda Antona Kristana, ki ima baje več premoženja kot vsi duhovniki ljubljanske škofije. Čestitamo mu na takem odlikovanju in ga obenem opozarjamo na tržiško znamenitost »Cerkvenega glasnika«, s katero naj obračuna kakor zasluži. Manevri gospoda župnika so silno prozorni in jih lahko spozna vsakdo. Pa bo menda malo kruha iz te moke, toliko že poznamo tržiško delavstvo, ki je spoznalo in občutilo, da režejo duhovniki in njihovi prijatelji najslabši kruh zabeljen z obljubo večnega plačila na onem svetu. Od take zabele pa se nihče ne navduši. Pa dosti o tem. — Tržič more zopet zaznamovati 2 lepa napredka. Zdravstveni odsek je iz svojih sredstev napravil v poslopju meščanske šole lepo kopalnico s kadjo in z mrzlo in gorko prho. Kopalnica je javna in se je prebivalstvo prav pridno poslužuje. Prispevek za enkratno 40minutno kopanje znaša 6 Din. Perilo prinese vsakdo s seboj. Za napravo kopalnice so Tržičani zdravstvenemu odseku prav hvaležni. Počasi spoznavajo, da jih je prejšnji zdravstveni odsek za ves sodni okraj Tržič, od katerega se je tržiški odcepil i osamosvojil po privadevanju večine v občinskem odboru, ves čas samo izkoriščal, storil pa ni za zdravstveno stanje Tržiča dosti več kot nič. Drugi uspeh tega odseka je ustanovitev dežele stanice, ki začne s poslovanjem vsekakor kmalu poslovati začasno pod streho Vincencijeve konference, dokler ne dobi lastnega krova.

ŠKOFJA LOKA. (Sokolsko gledališče v Škofji Loki.) V teku preteklega meseca nam je podal dramatični odsek dve igri, in sicer dramo »Nora« in zadnjo nedeljo burko »Veriženki«. Kar se tiče Nore, so isto kljub težkoči primerno dobro igrali. Dobro sta bili zasedeni vlogi Helmerja in dr. Ranka. Manj zadovoljiva pa je bila Nora sama. Kljub dobro naštudirani vlogi se ni mogla otresti skozi vsa 3 dejanja nervoze, katera se ji je vse preveč očitno pokazala pri plesu Tarantela je bila pod vsako kritiko, kar gre seveda na račun režiserja, ki se ni pobrigal, da bi sestavil ali dobil kjer na posodo primeren ples. Taka brezbrižnost se potem vedno maščuje le nad igralcem, ki je pa povsem nedolžen pri celi stvari. Primerna vlogi je bila ga. Linden. Kazi jo njena izgovarjava. Malo truda in resne volje, pa se odpravi napaka. Zelo srečkan in srečen nastop sta imela oba otroka. Lahko bi trdil, da sta bila od vseh igralcev najboljša. S svojim naravnim in neprisiljenim nastopom sta občinstvo takorekoč očarala. Škoda, da nimata prilike, da bi večkrat nastopila. Günther bi bil lahko boljši „posebno v prizoru, ko izprašuje" je vest Nori. Je bil vse preveč zadirčen. Dober je bil v prizorih z gospo Linden. Marjana — premlada, drugače zadovoljiva. Posebne omembe je pa vreden p strežček. Kot statist ima iste dolžnosti kot vsi drugi igralci. Čeravno nima v igri nobene pisane vloge, je njegova tem večja dolžnost, da s primerno garderobo in dobro masko postavi svojo osebo v sklad celote. Scenerija je bila primerna, režija pa zelo pomanjkljiva. Kdor ne pozna burke »Veriženki«, mu ni treba biti žal. Škoda truda in časa, da se tako puhla stvar daje na oder, pod katero trpe igralci in pa občinstvo sa mo. Čeravno so se nekateri igralci zelo potrudili, da bi kaj ustvarili iz igre, se jim isto ni posrečilo. Zelo dober je bil žid Abraham. Naši Rešinki se pa ni posrečilo kljub vsemu prizadevanju, da bi se vživela v vlogo Klopčičeve žene. Klopčič sam, hm . . . bi rekel, da je padel v ekstrem, iz katerega ni mogel do konca igre. Marica je bila v prvem dejanju pregosposka, ter tudi v ostalih dveh dejanjih ni prišla na svoj račun. Zelo slaba sta pa bila Odtisek in eksekutor. Znala nista niti svojih vlog. Listak je bil preredbat, posebno pa v zadnjem delanju. Suflerka pregiasna.

ZAGORJE OB SAVI. Tu imamo že nekaj let »Električno zadrugo«, ki oskrbuje tok za razsvetljavo in pogon. Omislili so si hišne inštalacije malone vsi — tudi manj premožni hišni posestniki — edina egiptovska tema in petrolejev smrad je še na zagorskem kolodvoru — zunaj in znotraj. — Baje so člani načelstva Pl. zadruge že pri njeni ustanovitvi opozorili železniško upravo, naj inštalira na postaji prepotrebno razsvetljavo, toda do danes še ni odgovora. Naša postaja je tok v vseh ozirih premadlina. Čakalnica je pri rednem prometu natrpano polna. Če pa pride potnik zvečer v čakalnico, ki je od petrolejevega dima očrnela, se mu zvrti v glavi in treba jo je odkuriti na svež zrak — če ni dežja. Kako se počutijo službujoči uradniki celo noč v tem dimu, si naj vsak predstavlja sam. Nikakor nas ne bo iznenadila kaka nesreča pri nočnih vlakih; saj je naravnost čudno, da se pri vedno večjem prometu in nezadostni razsvetljavi ne pripeti več neprilik. Vsi kolodvori ob progi, kjerkoli je v bližini kaka električna naprava, so že davno z elektriko razsvetljeni. Upamo torej in z gotovostjo pričakujemo, da se železniška uprava tudi nas spomni. Saj daje promet na našem kolodvoru baš krasne dohodke železniški upravi. c.

RADEČE. Dramatični odsek Sokola je vprizoril v nedeljo veseloigro »Sladkosti rodbinskega življenja«, kjer so se izkazali naši diletantje kot jako dobre moči, ki morejo premagati vse težkoče. Baron de Terillac je rešil svojo vlogo naravnost sijajno, samo v maski bi moral biti starejši, v nekaterih scenah pa hitrejši. Grof de Cerlcent je bil dober. Baron de Thilandier in Adrien de Terillac sta dobro obvladala svoji vlogi in rešila posebno dobro sceno kot pijanca krokarja. Gospa la Thilandier je zgledala nekoliko premlada, drugače se ji je vloga prilegla dobro. Žena barona Adrien de Terillac bi mogla biti še bolj koketna, Angele Pinsean je zelo dopadla kot koketa. Služabnik Teodul, Camstius . . . je imel dobre geste in je bil dobro maskiran. V tretjem dejanju bi morali vzeti hitrejši tempo. Oder je bil dobro pripravljen. Vsekakor je treba zelo pohvaliti naše celokupno igralsko osobje za njihovo požrtvovalnost. Dvorana je bila nabito polna občinstva, ki se je prav pošteno nasmejalo. Vadi se že sedaj zopet pridno za 28. marca drama »Golgota«.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Potrebno je, da se malo dotaknemo društvenega delovanja v Šmarju. Sokolsko društvo je priredilo zanimivo igro »Charlelevo tetko«. Sicer zahteva ta igra popolno znanje vloge, česar ni bilo opaziti. Na splošno je pa izpadla izborno. Posebno zahvalo zasluži predvsem g. dr Lorger, ki je vlogo namišljene tetke kot Babo nad vse stajno izvedel. Upamo, da nas v kratkem društvo preseneti s kako šaloigro. Voditeljica dramatičnega odseka gdč. Zinka Lovrečeva je nevarno obolela. Nesrečna pljučnica jo je za nekaj časa položila v posteljo. Želimo ji skorajšnjega zdravja. V nedeljo po igri je priredil šmarski »šramel« svoj družabni večer, ki se je izvršil nad vse sijajno. Agilni načelnik Sokola g. Stanko Štupica je pričel v zgornji Pustekovi trgovini s kinopredstavami. Zabav je torej v Šmarju vsestransko dovolj. Vsak se zabava po svoje, v kolikor mu dopuščajo razmere. Melhijor.

VRHNIKA. Ustanovni občni zbor »Godbenega društva Vrhnika« se bo vršil v nedeljo 14. marca ob pol 3. popoldne na verandi gostilne Rado Drašlerja na Vrhniki. Vljudno vabljeni vsi podporni člani ter drugi, ki so pripomogli, da si je društvo nabavilo inštrumente. Najlepša hvala vsem darovalcem, posebno pa gostilničarju gosp. Francu Stržinarju, ki je dovolil, da je smel imeti pripravljalni odbor v njegovi gostilni seje in pa sestanke članov, ter našemu društvu gmotno največ pripomogel. Obenem najlepša hvala »Kmetski posojilnici na Vrhniki« za njeno gmotno podporo. Udeležite se občnega zbora v velikem številu, da boste stavili resne predloge o bodočem delu društva. Na svidenje!

LITIJA. Organizacija napredne mladine »Edinost« v Litiji ima svoj II. redni občni zbor v soboto, dne 13. marca ob pol 8. zvečer v telovadnici Sokolskega doma. — Pozivamo vse brate in sestre, da se zbora točno in polnoštevilno udeleže. — Odbor.

ŠMARTNO PRI LITIJI. Tukajšnje gasilno društvo si hoče nabaviti čim prej novo bencin - motorno brizgalno. Vsa močnejša gasilna društva streme za tem, da se opremijo s čim modernejšim orodjem, ker današnje ročne brizgalne ne ustrezajo povsem, posebno ob izbruhu večjega požara. Kdor je imel priliko, da je videl kolosalni učinek motorne brizgalne pri gašenju ognja, ta ve, kake neizmerne važnosti bo pridobitev take brizgalne za našo vas in vso široko okolico. — Da dobi potrebna denarna sredstva, priredi društvo med drugim dne 2. maja v Šmartnem veliko javno tombolo na dobitke. Dobitki bodo prav lepi (kompletna sobna oprava, koža podplatov in črnega usnja, 8 metrov drv, čevlji itd.) Prosimo, da se vsak v čim večji meri posluži tablic, ko pridejo v razprodajo in radevolje prispeva kak dobitek, ko bomo prosili zanj.

ZAGORJE OB SAVI. V nedeljo 14. t. m. se zaključi trimesečni gospodinjski tečaj z razstavo, ki bo razložena v mali dvorani Sokolskega doma od 8. do 15. ure.

SREDIŠČE. Gledališki odsek Sokolskega društva v Središču ob Dravi priredi v nedeljo, dne 14. t. m. na svojem odru v Sokolskem domu gledališko igro »Dom«. — Vabimo članstvo, da se udeleži gledališke predstave, ki je skrbno pripravljena in se na ta način oddolži prizadetim diletantom in režiserju za njihov trud! Zdravo! — Odbor. 353

ŽUŽEMBERK. Iz Žužemberka je prejel »Slovenec« poročilo o zaključku pravde na tožbo notarja Carlija proti klerikalcu Francetu Fabjanu. Četudi navaja v poročilu imenoma Fabjanovega zastopnika, vendar je glavno stvar zamolčal. Res je, da je notar Anton Carli vložil prot! Francetu Fabjanu tožbo radi razžaljenja časti, ker mu je bilo sporočeno, da se je izrazil, da notar laže in ljudi zapeljuje. Obdolženec Fabjan je sicer v resnici nastopil dokaz resnice v tej smeri, ki se je popolnoma ponesrečil ter je izšel notar Carli iz procesa čist in neprizadet. Fabjan je bil le zato oproščen, ker ni bilo zadostnega dokaza, da bi bil izrekel tiste žaljivke, ki so bile sporočene notarju Carliju. In ta prav slučajni konec naj ima kak vpliv na naše razmere! Kar se tiče vprašanja stroškov, je to še odprto, vsekako pa bo rešeno drugače kot si želi »Slovenčev« dopisnik.

Lili Damita

ker sem vedel, da pride do tega prej ali slej, sem začel kar sedaj. Prečital sem še par odstavkov, da bi bil gotov, zapalil svojo hišo in krenil na pot. Pohabil sem nekaj ljudi in obesil dečka na drevo, odkoder ga lahko snamem, kadar se mi ljubi. Mislil pa sem si, naj stopim mimogrede semkaj, da se popolnoma prepričam. Sedaj sem gotov in to je sreča za paglavca na drevesu. Sicer bi ga na svojem povratku gotovo pobil. Z bogom, gospod, z bogom! Sneli ste mi breme z duše. Moj razum je prenesel vsebino vašega poljedelskega članka; sedaj vem, da ga ne more nič več zmešati. Z bogom, gospod!«

Bilo mi je nekam neprijetno, ko sem mislil na pohabljenje in na požare, s katerimi se je mož zabaval, zakaj nisem si mogel česa, da se ne bi bolj oddaleč smatral za povzročitelja. Toda te misli so kmalu izginile, ko je vstopil pravi urednik. (Dejal sem sam pri sebi: »Ako bi bili odpotovali v Egipt, kakor sem vam priporočal, bi bil imel priložnost, iz stvari kaj storiti, vi pa tega niste storili in ste tu! Skoro da sem vas pričakoval!«)

Izdajatelj je bil vidno razžaljen.

Ogledal si je razvaline, ki so jih pustili stari razgrajač in oba mlada kmetiča, in je potem rekel: »To je žalosten posel — zelo žalosten posel. Lonec za lep je razbit, k temu šest šin, pljuval: nik in dva svečnika. Kar pa je huje, je to, da je prišel list v slabo ime. Bojim se, da za vedno. Res je, da še nikoli ni bilo po listu toliko povpraševanja in da še nikoli nisem prodal toliko izvodov in ga dvignil do tolike proslulosti, toda kdo hrepeni po tem, da bi se proslavil, z mesečnostjo ali da bi se odlikoval s slaboumnostjo? Prijatelj, kakor resnično sem pošten mož, cesta tu zunaj je polna ljudi, še več jih čepi po plotovih, in čaka, da vas vidi, ker vas imajo vsi za prismojenega. Povod v to jim je dal vaš članek. Vi ste sramota za časopisje! Kako le ste prišli na misel, da ste zmožni urejevati list, kakor je ta? Videti je, da ne poznate najosnovnejših pojmov poljedelstva. Vam je brana in brazda vse eno. Govorite o mlečni sezij pri kravah in priporočate gojitev polarne mačke, ker se rada igra in lovi podgane. Vaša opazka, da školjke leže tiho, kadar čujejo godbo, je bila odveč, čisto odveč. Školjk ne moti nič. Školjke se za godbo sploh ne zmenijo. In, grom in peklo, častiti gospod! Ako ste si postavili za svoj življenjski namen, zbirati nevednost, potem preizkušnje niste mogli napraviti odličnejše, kakor ste jo danes. Kaj takega še nisem doživel. Vaša opomba, da pridobiva divji kostanj kot trgovski predmet, stalno na svoji ceni, je kratkomalo preračunana na to, da pogubi ta list. Odpuščam vas! Glejte, da izginete! Opuščam svoj dopust. Ako bi ga še vzel, bi ne imel užitka od tega. Zlasti ne, ako bi ostali vi na mojem mestu. Ne prejenjal bi se bati, kaj vse smatrate zopet za priporočljivo. Vselej, kadar le mislim na vašo razpravo o ostrižišču pod naslovom »poljedelsko vrtnarstvo«, izgubim potrpežljivost. Glejte, da izginete! Nič na svetu bi me ne moglo več pripraviti do tega, da podaljšam dopust. Sramotno je, da mi niste povedali, da ne razumete ničesar o poljedelstvu!«

»Da vam nisem povedal, vi slamnata glava, vi zeljnata glava, vi sinovetnega ohrovta! Prvič je, da sem čul o sebi tako brezsrčno opazko. Že štirinajst let delujem pri časopisju in danes čujem prvič, da je potrebno kaj razumeti, da se more izdajati list. Vi repa! Kdo kritikuje indijanske vojne pohode? Gospodje, ki ne razločujejo vojnega klica od vigvama in ki še nikoli niso tekmovali v teku z bojno sekiro ali ki še nikdar niso vlekli puščic iz različnih udov svojih družinskih članov, da zanete z njimi ogenj v večernem taborišču. Kdo piše pozive za vzdržnost in se razburja nad kadečo se bowlo? Ljudje, ki niso trezni, dokler ne leže v grobu. Kdo izdaja poljedelske liste, vi — požeruh? Ljudje v splošnem, ki ne morejo naprej v poeziji, v huiskajočih novelah, v senzacijskih dramah itd. prestopajo končno k poljedelstvu, da se pravočasno rešijo ubožnice. Vi mi boste govorili o časopisju! Poznam vse to, predra od Alfe do Omahe. Nebo ve, da bi si bil priboril v tem mrzlem, egoističnem svetu slavno ime, ako bi bil na mesto omikan — neuljuden in namesto ravnodušen — nesramen. Poslavljam se sedaj, gospod! Ko ste z menoj tako ravnali, kakor ste smatrali za prav, grem rad. Svojo dolžnost sem storil. Svojo pogodbo sem v toliko izpolnil, v kolikor mi je bilo dovoljeno. Obljubil sem vam, da napravim vaš list zanimiv za vse poklice — in v tem sem držal besedo. Povedal sem vam, da zvišam vašo izdajo na 20.000 izvodov, in to bi se mi v dveh tednih posrečilo. Pridobil bi vam najboljše čitatelje, ki jih je kedaj imel poljedelski list — a niti enega kmeta med njimi, niti ene osebe, ki bi mogla razločevati dinjino drevo od breskvine trte, na če bi ji šlo za življenje. Vi ste zmaniševalec pri tem vlomku, ne jaz, vi pastetna roža! Adijo!«

Nato sem ga zapustil.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—.

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—.

Prireditve

Klub esperantistov v Ljubljani
ima v sredo dne 17. t. m. ob 20. uri v «Narodni kavarni» svoj
redni občni zbor
6526

Organizacija napredne mladine «Edinost» v Litiji
ima svoj
II. redni občni zbor
v soboto dne 13. marca ob ½ 20. uri zvečer v telovadnici Sokolskega doma. Pozivljamo tem potom vse brate in sestre, da se zbora točno in polnoštevilno udeleže. Odbor. 6564

Društvo «Drava» v Mariboru
še enkrat opozarja na svoj
koncert
v Götzovi dvorani dne 13. marca 1926. — Koncertu prisostvuje tudi skladatelj «Jeftejeve prisege» p. Hugolin Sattner. Vsi zbori in «Jeftejeva prisega» so pod spretnim vodstvom prof. g. Schweigerja dobro naštudirani in se zato obeta lep umetniški užitek. Opozarjamo na to cenj. občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice pri g. Zlati Brišnikovi, ker se računa z razprodano dvorano. 6563

Pomočniški zbor gremija trgovcev v Ljubljani
ima svoj redni
letni občni zbor
v petek dne 13. marca 1926 ob 1/8. uri zvečer v prostorih Gremija trgovcev, Aleksandrova cesta. Odbor 6576

Zveza godbenikov
za Slovenijo ima svoj
redni občni zbor
dne 14. marca t. l. ob 9. uri v hotelu «Lloyd». — Pridite točno. 6575

Mestna Orjuna Bled
ima svoj redni
letni občni zbor
v soboto 13. t. m. ob 1/8. uri zvečer v Sokolskem domu. 6572

Ljubljanski dijaki
gostujejo v nedeljo 14. t. m. na Šentjakobskem odru z burko
Lumpacij Vagabund
Občinstvo se vabi k obilni udeležbi. 6585

Službe (dobe)

Posredovalnico za služkinje
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4 poleg zmajskega mostu je otvorila Pavla Mrak, preje v posredovalnici Novotny, ter se najtopleje priporoča. 72

Krojaški pomočniki
samo prvovrstni, event. tudi mojstri se sprejmejo proti dobremu plačilu pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana. 6521

Steklarski pomočnik
se sprejme pri tvrdki Jos. Kollenz v Ptuju. 6500

Iščemo 2 pomočnika
za izdelovanje klobas, toda le take, ki imajo najmanj 5—6 let prakse, in ki so že delali v večjem izdelovanju klobas, posebno v sušenju mesa. Reflektiramo samo na izvrstne in solidne moči. Nastop takoj. Ponudbe na: Prva Bjelovarska tvornica suhomesnate robe Josip Svoboda sinovi d. d., Bjelovar. 4164

V objavo občinstvu!
Pri podpisanem stoji na ogled
omara za led
za točenje piva še 3—4 dni. Ogleda naj si jo vsak gostilničar in restavrater, ker mu bo gotovo služila v korist. Simon Praprotnik, Jenkova ulica 7. 6584

Tkalec
ženski, se sprejme takoj. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Tkalec 6». 6594

Zimnice
in postelje, omare za obleko in ležene omarice za steklenice proda Simon Praprotnik, Jenkova ul. 7. 6583

Skladiščnik
prvovrstna moč, se sprejme takoj. Ponudbe pod značko «Skladiščnik Ljubljana» na upravo «Jutra». 6587

Službe (iščejo)

Mladenič
22 let star, trgovsko naobražen, zmožen nemščine, išče službe v trgovini ali pisarni. — Ponudbe pod «Marljiv 22» na upravo «Jutra». 6549

Dekle z dežele
pridno in pošteno, z večletnimi spričevali, išče službo kot pomočnica gospodinji, kuharica ali sobarica. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Nastopi lahko takoj». 6468

Uradnik
trg. naobražen, zaposlen pri veliki srbski lesni industriji, zmožen vseh pisarniških opravil, bilancist, strojepisec, korespondent, perfekt. verziran v vsakovrstni lesni stroki, obvlada slovenski, srbohrv. in nemški jezik v govoru in pisavi, deloma tudi italijan., in madžarski, želi spremeniti sedanje mesto takoj. Gre tudi kot potnik ali obratovodja. — Cenj. dopise pod «Slovenec» na upr. «Jutra». 6462

Kuhar močnatih jedil
(Mehlspeiskoch) prvovrstna moč, išče prvovrstno službo v hotelu za takoj. Naslov pove uprava «Jutra». 6567

Šteparica
začetnica, izučena tudi šivilja, želi stalno mesto. — Naslov v upr. «Jutra» pod značko «Pridna 3568». 6558

Dobra šivilja
gre šivat na dom tudi na navadna dela. Naslov pove uprava «Jutra». 6552

Šivilja
starejša moč, izurjena v krojenju in izdelovanju francoskih izdelkov, event. tudi za druga dela, želi primerne službe v Mariboru, Zagrebu; sprejme jo tudi v Ljubljani. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Resna 27». 6579

Uradnik-administrator
pošten in soliden, išče službe pri večjem podjetju v Ljubljani. Sprejme mesto tudi drugje — pogoj izven Ljubljane stanovanje. Položi kavcijo 15.000 Din. Naslov pod šifro «April 3533» na upravo «Jutra». 6592

Prodam

DRVA — ČEBIN
Wolfova 1/II. Telefon: 56. 481/II

Kolesa
Kupijo se 2 moški in eno njema. Naslov pove uprava njeni. Naslov pove uprava «Jutra». 6500

Otroška posteljica
bela, se proda. Naslov pove uprava «Jutra». 6485

Brizgalno
štirikolno, na peresih, skoro novo, proda Prostovoljno gasilno društvo v Zgornji Šiški. 6480

Kočija
polkrita, eno- ali dvovprežna ter izvrstno
seno in otava
se proda. — Trgovina «Breznik, Mestni trg št. 3. 6598

Mostovno tehtnico
5 × 2 m, s tekočimi medenimi utežmi, nosilnosti 5000 kilogr., izdelano od tvrdke Rebek v Celju, malo rabljeno, v dobrem stanju, ugodno proda Alojzij Vintar, Straža pri Novem mestu. Ogleda se lahko na licu mesta. 6561

Otroško posteljo
mrežasto in dobro ohranjen «Singer» šivalni stroj prodam. Naslov pove uprava «Jutra». 6597

Pletilna naprava
kompletna, popolnoma nova se proda. Stroji tvrdke Wedermann 8/21. — Proti dobri garanciji tudi na obroke. Ne zamudite zelo ugodne prilike — nudi se stalni zaslužek. Naslov v upravi «Jutra». 6555

Pozor!
Prima hmelj. sadik
«Golding» imam oddati večjo množino. Naslov v upravi «Jutra» pod značko «Sadike». 6557

Dirkalno kolo
popolnoma novo, znamke «Adler», se ceno proda. Naslov pove uprava «Jutra» 6577

Velikonočne razglednice
in druge, pisemski papir itd. na debelo in drobno kupite najceneje pri L. Pevaleku v Ljubljani, Židovska ulica. 6582

Otroški voziček
se proda v Cegnarjevi ul. št. 8, podstrešje. 6566

Kupim

Steklenice «Rogaška Slatina»
očiščene, v vseh velikostih kupuje «Zora», Ljubljana, Kralja Petra trg štev. 2. Pošljite ponudbe z navedbo velikosti in razpoložljive množine. Cene po dogovoru. 3249

Halo! Pozor!
Moško kolo
išče drž. nameščenec na obroke. Zamenja tudi fotografični aparat 13 × 18, kompleten, za kolo. Naslov v upravi «Jutra». 6586

Pridelki

Krompir
na vagone, prima, beli, debeli, zdrav à Din 90 franko vsaka postaja v Sloveniji, nudi Ivan Ravnikar, trgovec z deželnimi pridelki, Mursko Središče, Medjimurje. 6562

Obrt

ŠTAMPILJE * T. RABIČ * Ljubljana KOLODVORSKA UL. 26

Prodam

Radio-klinika
popravlja sestave, dele, slušalke in akumulatorje — Polnitev akumulatorjev. J. Goreč, Ljubl. kreditna banka. 25-a II

Posest

Lepo posestvo
pol ure od postaje Sevnica, ki obsega 30 jobov njiv, travnikov in gozdov, v lepi legi, hiša enonadstropna in novozidana, ter gospodarska poslopja v najboljšem stanju, z inventarjem ali brez, po zelo ugodni ceni, zaradi smrti gospodarja naprodaj. Ponudbe na naslov: Viktorija Ptičar, Sevnica ob Savi. 6414

Kupim hišo
stanovanjsko ali trgovsko, blizu centra Ljubljane. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Takojšnje plačilo». 6315

Prevzela bi v najem, ev. pozneje kupila lepo
hišico z gostilno
z zelenjadnim ali sadnim vrtom. Prednost imajo one v Ljubljani ali okolici, na Gorenjskem ali Štajerskem ali na kaki izletniški točki. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Krasna lega». 6573

Parcela na Mirju
se proda. — Naslov pove uprava «Jutra». 6595

Stanovanja

Stanovanje
1 sobe, kuhinje in pritiklin se odda. Naslov pove upr. «Jutra». 6518

Velika prazna soba
se odda. Naslov pove upr. «Jutra». 6514

Dijaki
se sprejmejo na stanovanje in hrano za gimn. izven Ljubljane. Naslov v upravi «Jutra». 6490

Dve sobici
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo se oddasta takoj s hrano, event. brez. Naslov pove uprava «Jutra». 6496

Prijazna soba
svetla, solnčna, za 1 osebo, se odda s 1. aprilom. — Naslov pove uprava «Jutra» 6462

Brezplačno stanovanje
dobi, kdor mi posodi Din 20.000. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Varno 3514». 6551

Soba in kuhinja
se takoj odda. Naslov v upravi «Jutra». 6559

Sostanovalka
se išče v bližini obrtne šole. Naslov pove uprava «Jutra». 6545

Separirano sobo
prazno, išče m za takoj. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Dobra najemnina». 6579

Sobo s hrano
oddam. Naslov pove upr. «Jutra». 6571

Lepa soba
se takoj odda v sredini mesta boljši gospodični. — Naslov pove uprava «Jutra» 6550

Miren zakonski par
išče sobo in kuhinjo, tudi prazno sobo — kamor se lahko postavi štedilnik. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Brez otrok». 6574

Soba s kuhinjo
se išče za takoj ali s 1. majem. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Takoj 17». 6581

Soba in kuhinja
se oddasta. Naslov pove uprava «Jutra». 6580

Kapital

Kapital od 50.000 D
se išče za izdelovanje brezkonkurenčnega množinskega izdelka. Dotičnemu je zasigurana stalna služba v podjetju. Cenjene ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Lepa bodočnost 3542». 6601

Posodim 4000 Din
proti garanciji. Pisati pod «Želim» na upr. «Jutra». 6600

15.000 Din kavcije
položim podjetju, ki me čimpreje zaposli v uradniških poslih. Ponudbe pod «Soliden in točen» na upr. «Jutra». 6598

Dopisi

Prerokovanje!
Ako hočete izvedeti svojo bodočnost, obrnite se na znamenitega egipt. grafologa, kateri Vam pove bodočnost. Dobil sem mnogo zahvalnih pisem iz raznih mest, ki sem jih posetil v Evropi. — Naslov stanovanja: Ben Ali, hotel «Soča» soba 16. — Stranke sprejemam od 9.—1. in od 2.—8. ure. — Prvič v Ljubljani. 6522

Ženitve

Pekovski pomočnik
star 35 let, išče dela pri vdovi; in sicer v svrho ženitve. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod šifro «Pekovski pomočnik». 6556

Glasba

Pianino
dobro ohranjen se kupi. Ponudbe z navedbo cene na upr. «Jutra» pod šifro «Plačam takoj 33». 6588

Klavir
dobro ohranjen, se poceni proda. Naslov pove uprava «Jutra». 6591

Živali

Pes (boxar)
rjav, črna maska, 18 mesecev star, z rodovnikom, krasen eksemplar, se proda. — Vprašanja nasloviti na poštni predal 38, Celje. 6491

Psa volčje pasme
ali ptičarja kupim. Ponudbe samo do 15. t. m., ker odpotujem. Naslov v upravi «Jutra». 6467

Dobermanska psica
lepa, črna, se poceni proda Naslov pove uprava «Jutra» 6578

Razno

Oddajte takoj
moške slamnike v snaženje
da jih dobite pravočasno Sprejema do 15. aprila P. Magilič, Ljubljana. 66

Udeležbo na lovu
iščem v kakem lovišču na Gorenjskem od 1. aprila dalje, bodisi v družbi, bodisi z izključno pravico lova v posebnem delu lovišča. Ponudbe na naslov: Ing. Kurt Hoffmann, Jesenice-Fužine. 6493

Hotel «Triglav» v Malinski na otoku Krku
nudi letoviščarjem prvovrstno bivališče in celo oskrbo po najnižji ceni. 6473

«Jutrov» roman
LUCIFER
katerega skozinskoz napeta vsebina prepletena s fantastičnimi zapletljaji od začetka do konca ki prinaša dajo navdušenemu čitatelju z interesantnim razmotrivanjem vsak hip presenečenja, k mu še sledi razočaranje in konsternacija in zopet presenečenje tako da so čitatelji neprestano pričakovali vsako nadaljevanje romana, je izšel in se dobiva pri upravi «Jutra» v Ljubljani

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naroče za domače knjižnice.

Bolj zabavati Vas ne more nobena knjiga!

Vezana stane . . . . 55 Din
Broširana pa . . . . 45 Din

Išče se resen
Družabnik

(kompanjon) z večjo svoto denarja, za razširjenje dobro upeljane industrije. Tvrdka je v dobrem stanju kakor tudi glasu ter ni konkurence za upeljano umetniško proizvajanje blaga. — Reflektanti naj pošljejo ofe te z navedbo kapitala kakor tudi če hoče pristopiti obratu tihi ali javni družabnik — Ponudbe pod **„Resen družabnik št. 4315“** na upravo Jutra. 1465 a

---

KROVSTVO
Franc Fujan
Ljubljana Galjevica št. 19
pri dolenjskem kolodvoru), izvršuje vsakovrstna nova krovska dela s škriljem, škalco, opeko itd. Sprejema popravila raznih starih streh. Zaloga **azbestnega škrilja.** 1386a

---

VABILO.

„HERA“ stavbna reg. zadruga z o. z. v Ljubljani
vabi na prvi
redni občni zbor

ki bo v nedeljo 11. aprila ob pol 9 dop. v salonu restavracije pri „Levu“ v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobritev letnega računa.
4. Volitev načelstva in nadzorništva.
5. Izpremememba pravil.
6. Slučajnosti.

Zadružna knjižica služi za legitimacijo.

1487 a — **Načelništvo.**

Zahvala.

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja ob smrti naše ljubljene mamice in stare mame, gospe

Terezije Gerbec roj. Oeher

za darovano cvetje tako sostanovalcem za poklonjen venec. Zlasti izrekamo zahvalo preč. duhovščini, godbenem društvu „Sloga“, osobita hvala vsem za mnoge obiske in tolažilke posebno g. Snojevi, ki je tako požrtvovalna stala ob njeni strani v poslednjih urah.

V Ljubljani, dne 10. marca 1926.

14·6 a — **Žalujoči rodbini Golob Gerbec.**

Uradom in pridobitnim krogom
priporočamo
ZAKON O TAKSAH IN PRISTOJBINAH

Priredil s pojasnili in navodili gener. direkcije posrednjih davkov opremil dr. Fr. Stegenšek, uradnik delegacije ministrstva financ. — S poštnino vred velja Din 68·—.

Naroča se pri
Knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Za veliko noč je izšel
Sienkiewiczev zgodovinski roman
Potop I. del

Obsega 600 strani velikega formata ter je ilustriran.

Cena Din 110·—, v pol platno vezan Din 124·—, v celo platno 131·—.

Naročila sprejema knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Poštnina Din 6·50·— več.

Prometni zavod za premog, d. d.
v LJUBLJANI
prodaja premog
iz slovenskih premogovnikov
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo
inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete
Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta štev. 15. I. 70-a

POTNIK

galanterijske stroke se sprejme. —

Prednost imajo tisti, kateri so že potovali ter imajo znanstvo pri strankah.

Cenjene ponudbe pod „Slovenija 1926“ na upravo „Jutra“. 1489

NAJBOLJI LEK ZA KURJE OČI

„SMRT ŽULJEVIMA“

Zahtevajte samo originalni **„Smrt žuljevima“!** U apotekama in drogerijama 1 zavoj 10 Dinara. **LABORATORIJA LAMICO,** Beograd, Kondina 11, 61-a

---

Kdor rad čita lepe povesti, naj naroči priljubljene
romane „Jutra“

Do sedaj so izšli sledeči:

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih
Pater Kajetan
Cena brož. Din 30·— vez. Din 40·— po pošti 2 Din več

Tigrovi zobje
Cena brož. Din 30.—, vez. Din 40·—, po pošti 2— Din več.

JEAN DE LA HIRE.
Lucifer
Fantastičen roman v VI. delih. Cena brož. Din 45· vezano Din 55.—, po pošti Din 2— več.

FEREAL CUENDAS.
Veliki inkvizitor
Zgodovinski roman iz dobe španske inkvizicije Cena Din 30·—, vez. Din 40—, po pošti Din 2— več.

HARRY SHEFF.
Hči papeža
Zgodovinski roman, ki popisuje krvoločnost in nenravno življenje papeža Aleksandra VI, njegovega sina Cezarja in hčerke Lukrecije Borgije. Broširano Din 30·— vezano Din 40·—, po pošti Din 2·— več.

CLAUDE FARRERE:
Gusarji
Zgodovinski roman iz življenja morskih roparjev v XVII. stoletju. Cena brož. Din 20·—, vezana Din 30·—, po pošti Din 2— več.

FR. HELLER.
Blagajna velikega vojvode
Roman. Brož. Din 15.—, vez. Din 25·—, po pošti Din 2·— več.

FR. HELLER.
Prigode gospoda Collina
Saljiv detektivski roman iz velikega sveta. Cena Din 10·—, po pošti Din 2· vec.

Knjige se naročajo pri **upravništvu „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54.**

Ljubiteljem potopisov in opisov tujih dežel toplo priporočamo
Hearn — Baukart
Knjiga o Japonski.

Poleg opisa japonske in dežele mične povesti, ki razkrivajo japonsko dušo.

Broširana knjiga velja Din 28·—, v celo platno vezana Din 38·—.

Izdala jo je
Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.
Prešernova ul. nasp. glavne pošte.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Klišeje vseh vrst

v poljubni velikosti za vse vrste eno- in večbarvnega tiska izdeluje v kratkem času

„JUGOGRAFIKA“ KLISARNA
V LJUBLJANI, SV. PETRA NASIP 87 23.

Naročila sprejema tudi oglasni oddelek uprave „Jutra“, Prešernova ulica 4.

Urejuje dr. Albert Kramer. Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.